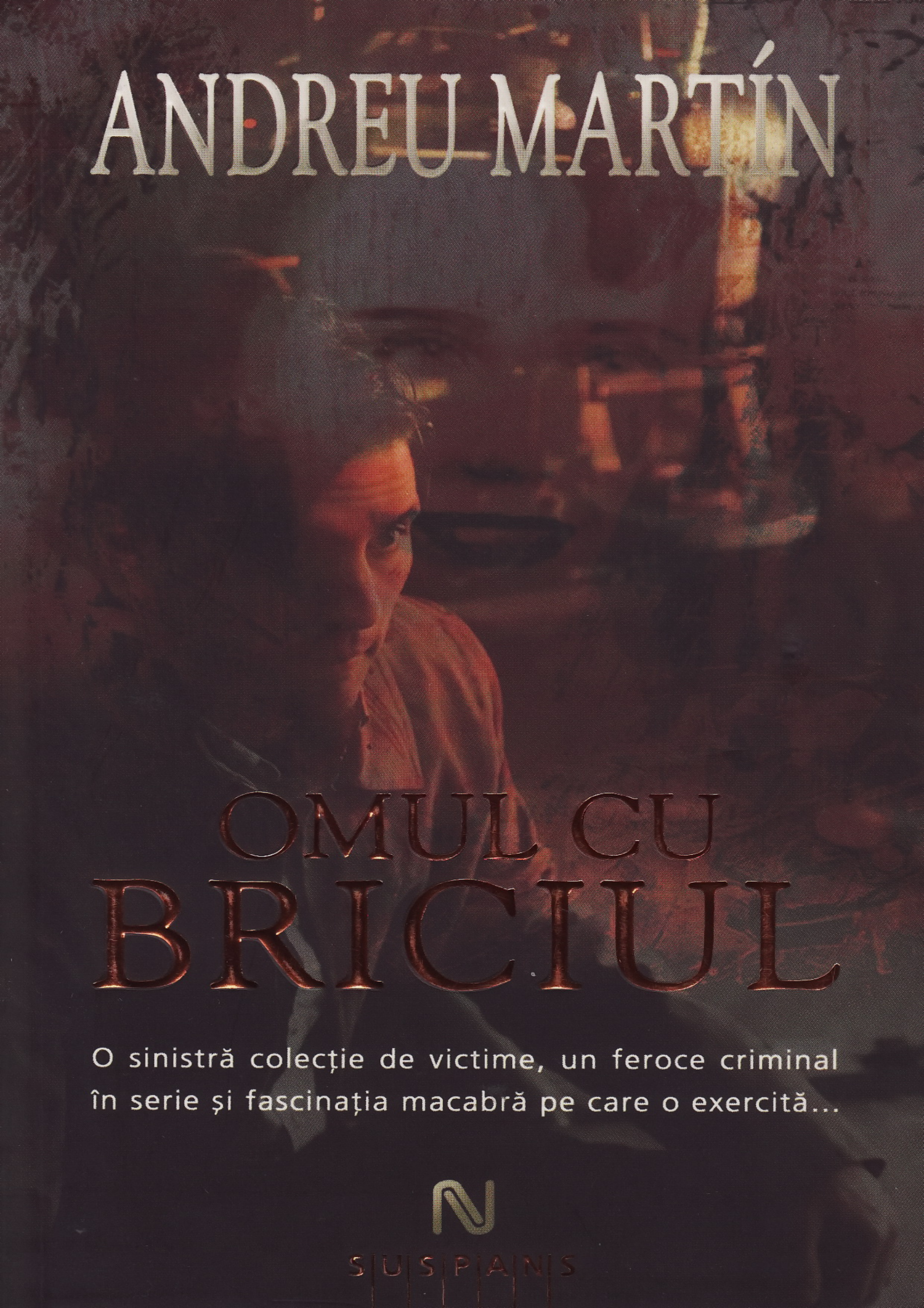

ANDREU MARTÍN

OMUL CU BRICIUL

O sinistră colecție de victime, un feroce criminal în serie și fascinația macabră pe care o exercită...

SUSPANS

ANDREU MARTÍN

OMUL CU BRICIUL

www.virtual-project.eu

Traducere din limba spaniolă
MIHAI GRUIA-NOVAC

Coperta:
VASILE ARDELEANU

ANDREU MARTÍN
EL HOMBRE DE LA NAVAJA
© 1992

Editura Nemira & Co

COLECȚIA SUSPANS

2008

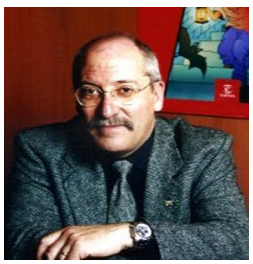

Andreu Martin s-a născut la Barcelona în 1949 şi a studiat psihologia la Universitatea din Barcelona. A lucrat ca scenarist de benzi desenate pentru *Gran Pulgarcito, Mortadelo, Trinca* etc., a scris numeroase cărţi pentru copii şi scenarii pentru cinema şi televiziune. Ca romancier, a debutat în 1979 cu romanele *Aprende y calla* şi *El señor Capone no está en casa.* Alte romane publicate: *Prótesis* (Premiul Círculo del Crimen, 1990), *Barcelona Connection* (1998 – *Barcelona Connection*, Editura Nemira, 2007), *Bellísimas personas* (2000), *Espera, ponte así* (2001), *Corpus*

delicti (2002) *Juez y parte* (2002) şi *Asalto a la Virreina* (2004).

„Atunci când cineva îşi permite un asasinat,
curând nu îi va păsa că fură,
de la furt trece la băutură,
iar apoi nu mai merge la slujba de duminică
şi nu mai ţine sărbătorile,
pentru ca, în cele din urmă, să uite de buna purtare
şi să lase pe mâine ce poate face azi.”

THOMAS DE QUINCEY

Despre asasinat,
considerat ca una dintre artele frumoase

A ucide e ca şi cum ţi-ai tăia unghiile de la picioare:

Când cineva trebuie să se apuce de asta,

i se pare o treabă foarte grea, insurmontabilă.

Când o face, se dovedeşte că durează doar o clipă

şi e gata cât ai bate din palme,

iar el rămâne cu impresia că va trece mult timp

până când va trebui să o facă din nou.

Şi când se aşteaptă mai puţin,

unghiile au crescut iarăşi.

1

DECLARAŢIE DE RĂZBOI

Voi spune:

— Scuzaţi, cu mine vorbiţi?

Neîncrezător:

— Poftim?

Înfuriindu-mă:

— Ce ziceţi?

Energic şi ofensat, punându-l la punct pe mitocan:

— Nu vorbi prostii. În primul rând, dacă vrei să ştii, eu nu o cunoşteam pe individa aia. În al doilea rând, nu am mers niciodată la târfe, ai auzit? Niciodată.

Vor spune:

— De unde ştii atunci că fata în chestiune era o târfă? Cine ţi-a spus asta?

Atenţie.

Stau liniştit. Nu mai spun nimic.

Mă arăt mirat. De parcă aş crede că e o glumă. Că sunt confundat cu altcineva.

— Asta trebuie să fie o greşeală. Eu vin cu dumneavoastră oriunde doriţi şi veţi vedea ce greşeală aţi făcut.

Dar nu vor avea de ce să ajungă la mine.

Ce ar putea să-i facă să ajungă la mine?

— Sunteţi posesorul unui Volkswagen Golf, de culoare roşie, cu numărul…?

Nu, târfele nu se uită la numărul maşinii care o ia pe una dintre colegele lor. Sau poate că da? Nu, nu, în mod sigur nu. Ar fi ridicol. Poate peştele, pentru a o apăra? Un peşte pitit după un pom, privind în întuneric, cu limba scoasă, încercând să distingă numărul. Şi apoi, unde să reclame? La poliţie? Nu, nu.

Poate doar un poliţist din romane, unul cu o înfăţişare ageră, eventual chel şi cu mustaţă, ca Poirot, punându-şi micile celule cenuşii să funcţioneze la capacitate maximă.

— Ştii ce m-a făcut să te suspectez? Felul dumitale de a gândi.

— Felul meu de a gândi?

— Da, teoria dumitale despre femei. Nu se poate spune că o ţii secretă. Toţi cei care te cunosc ştiu ce gândeşti despre femei.

Ce prostie! Părerea mea este una dintre cele mai obişnuite. Gândesc la fel ca toată lumea, ca toţi bărbaţii. Toţi cei care aparţinem de sexul masculin gândim acelaşi lucru. Unii dintre noi o spun, alţii nu. Unii spun chiar contrariul celor ce gândesc. Dar de fapt, de fapt, un bărbat nu poate gândi decât într-un singur fel atunci când vine vorba de femei. Nu-i aşa, domnule inspector?

Ah, da, desigur, iertaţi-mă, domnule comisar, ai grijă de treaba asta, mai bine greşeşti în plus decât în minus, spune-i de la bun început comisar, iar dacă este numai inspector, se va simţi măgulit.

Ah, da, desigur, mă scuzaţi, domnule comisar. Nu aveţi şi dumneavoastră aceeaşi părere ca şi mine, domnule comisar?

Ce am spus, pasărea pe limba ei piere, ce am spus?

Nimic. Eu nu am spus niciodată că femeile ar fi inferioare, nici că ar merita o pedeapsă specială. Eu nu am spus niciodată aşa ceva. În orice caz, am spus că erau, sunt, diferite, iar asta nu poate să o nege nimeni. Sunt diferite ca aspect fizic, e destul să le priveşti, şoldurile acelea late, create pentru a naşte, sânii aceia făcuţi pentru a alăpta. Însăşi anatomia lor, acea anatomie de care sunt atât de mândre şi pe care o etalează atât de mult pe stradă, le demonstrează utilitatea şi destinul, îndreptăţind pedeapsa celor nouă luni de sarcină de dinaintea naşterii, iar acel unic scop al existenţei lor li se aminteşte cu sânge în fiecare lună. Mai aveţi

nevoie de alte dovezi despre faptul că sunt diferite, domnule comisar?

Dacă mai aveţi nevoie, vă sugerez să vizitaţi acea stradă lungă, interminabilă, care începe în lumina marelui bulevard şi pare că nu se mai sfârşeşte, acea stradă întunecoasă în care orice expunere ostentativă este permisă, pardesiuri descheiate, nimic pe dedesubt, picioare, sâni, priviri somnolente, săruturi cu urme de ruj, şoapte catifelate şi viclene, „ce faci, vii?”, un şir nesfârşit de provocări umplând trotuarele, între cimitir şi stadion. Totdeauna femeilor le place să se afle între pereţi, aţi observat asta, le place să se vadă strivite de cerurile nopţii, care par solide şi joase, strivite de acoperişurile protectoare ale caselor, strivite, le place să fie strivite, îmbrăţişate, zdrobite. E firesc să se afle dedesubt, nu? Dedesubt.

Coridoare lungi şi nesfârşite ca nişte străzi, coridoare întunecoase ca nişte străzi în noapte, coridoare pline până la refuz de plânset de femeie, precum străzile infestate de târfe de noapte. La capătul coridorului scânceşte femeia masochistă care şi-a încasat palmele, care şi-a căutat abandonarea, singurătatea, care şi-a căutat-o şi şi-a găsit-o. Bărbatul casei care aruncă şerveţelul, se predă, aruncă prosopul precum boxerul sătul să mai încaseze lovituri fără să crâcnească, a sângerat de acum destul, gata, ajunge. Iar şerveţelul va ajunge în supă, scaunul cade pe spate cu zgomot definitiv, iar jacheta din cuier dispare luată ca de o gheară nevăzută, se aude o uşă trântită cu zgomot asurzitor, bubuituri ca de tun pe scara tăcută şi întunecată a vecinilor, o poartă care face bum, ceea ce înseamnă un adio, adio de la tată, care a lăsat în urmă, uitată, o privire plină de ură, de mânie a celui care este aruncat din casa lui şi care nu va putea să se întoarcă niciodată pentru a se răzbuna. Din tată nu a rămas, nu rămâne, nu va rămâne decât o uşă închisă de la capătul coridorului, un ecou strident, „m-am săturat până peste cap”,

ecoul unei uşi trântite care s-a răsfrânt în clipitul neîncrezător al copiilor, o uşă din capătul coridorului lung, interminabil, întunecat, mustind de plânsete de femeie.

În schimb, vigoarea bărbatului, forţa lui fizică, iniţiativa, determinarea, creativitatea, îndemânarea îl hărăzesc ieşirii din casă, ieşirii la aer liber, îl fac să evite claustrofobia şi să-şi câştige pâinea cu sudoarea frunţii, să câştige pâinea pentru soţia şi copiii lui care rămân acasă, care trebuie să rămână acasă aşteptându-l, pregătind totul pentru ca, atunci când se întoarce de la muncă, bărbatul să poată să se odihnească în mod confortabil. Oare nu asta doriţi atunci când vă întoarceţi acasă după o zi de muncă interminabilă şi epuizantă, domnule comisar? Bineînţeles că da.

Atenţie. Poate că soţia comisarului e una din acelea care muncesc în afara casei. Nu. Imposibil. Femeile poliţiştilor sunt casnice. În mod sigur. Iar dacă el e un încornorat, să-l ia dracu'! Nu i-ar strica să afle cum e viaţa.

Asta e ceea ce spun eu, doar asta, că am fost creaţi fiecare pentru o funcţie şi că trebuie să o îndeplinim şi că este la fel de aberantă o femeie care uzurpă un loc de muncă, fie că sparge piatră ori conduce o întreprindere, ca şi-un bărbat cu şorţ, spălând vasele, hrănind un copil cu biberonul ori ştergând praful de pe mobilă. E la fel de aberantă o femeie în mină ca şi un travestit umflat de silicon. E la fel de absurdă o femeie deghizată în poliţist ca şi o femeie oficiind liturghia. Ştiţi de ce este imposibil ca femeile să fie hirotonisite, nu-i aşa? Pentru că, dacă s-ar întâmpla acest lucru, nu ar mai exista secretul spovedaniei. În această privinţă suntem cu toţii de acord, nu-i aşa? Sunt bârfitoare şi flecare. Când se duc la cumpărături au nevoie de atât timp pentru că stau de vorbă cu alte cumetre din vecini, forfecându-i pe cei care nu sunt de faţă. Reviste pentru femei: reviste cu poveşti de dragoste, cu bârfe, amestec în treburile altora, ca

de exemplu cum trăiesc marchizii Cutare, şi oamenii faimoşi plâng, fii tăinuiţi, satisfacţia ticăloasă pentru nenorocirile celor puternici pe care îi invidiază. Meschine şi mediocre, dacă îmi permiteţi, domnule comisar. Reviste pentru bărbaţi: economie, politică, literatură, finanţe, sport, nobila competiţie, munca în echipă, prietenia. Acesta din urmă e un alt concept pe care nu îl înţeleg femeile. Le este foarte greu să lege prietenie cu alte femei pentru că predomină dorinţa arzătoare de a critica şi a nu fi loiale. Cu bărbaţii este imposibil să fie prietene, pentru că, fiind la mijloc sexul, relaţia mascul-femelă, prietenia este de neconceput, împotriva naturii, monstruoasă.

— Mamă, de ce plângi?

— Lasă-mă în pace!

— Plângi pentru că a plecat tata?

— Mai bine că a plecat! Nu vreau să-l mai văd!

— Tata nu se mai întoarce niciodată?

— Să dea Domnul să nu se mai întoarcă niciodată!

Femela l-a alungat pe mascul din bârlog, iar acum se simte victorioasă, dar singură. Ar trebui să râdă de bucurie, dar plânge de furie.

Rezemată în tocătoarea de bucătărie, cu spatele la uşă, cu picioarele depărtate, suspină cu capul plecat, în timp ce fiul adolescent se apropie de ea pe la spate.

— Mamă. Mamă, de ce plângi?

La fel cum i-a spus cu secole în urmă pe coridorul întunecos. O îmbrăţişează ţinând-o de mijloc, iar ea nu încetează cu acel plâns care se va prelungi peste ani, apucă mâinile fiului şi le strânge cu putere, ţinându-i trupul strâns lipit de al ei şi lăsându-şi capul pe umărul lui. Mamă, de ce plângi dacă a ieşit până la urmă aşa cum ai vrut tu, dacă ai reuşit să-l scoţi din casă pe cel pe care îl urai atât de mult? De ce plângi? De ce atâtea nazuri, atâta ipocrizie? Plângi pentru că acum trebuie să munceşti pentru a-ţi câştiga pâinea? Ai

căutat-o cu lumânarea! A plecat cel care te întreţinea şi acum trebuie să te descurci singură, primind bărbaţi în casă, câştigând bani în schimbul umilinţelor. Ai căutat-o cu lumânarea, căţea.

— Tata era rău?

— Tatăl tău era o bestie nenorocită.

Tata era afemeiat, tata o bătea pe mama, tata era beţiv, tata se impunea cu pumnul.

Adolescentul plângând pe umărul mamei sale, urând-o pentru că ea a rămas şi nu a putut niciodată să-i dea ceea ce el îşi dorea şi pentru că tata a plecat, iar cei care pleacă par totdeauna mai buni decât cei care rămân.

— Tata era rău?

— Tatăl tău era un nemernic. Să dea Domnul să fi murit. Să dea Domnul să-l fi călcat o maşină chiar în acea noapte, să dea Domnul să zacă de atunci într-un spital, transformat într-o legumă, într-o statuie, având tot timpul din lume pentru a se gândi la răul pe care ni l-a făcut.

Femeile sunt răzbunătoare. Femeile sunt mincinoase, trădătoare, nestatornice, infidele, azi îţi spun una, mâine, alta. Azi îţi spun „trebuie să îl asculţi pe tata, tata o face spre binele tău, tata e un om bun, tata are grijă de tine”, iar tata ţi-a crăpat buza cu un pumn, „îţi arăt eu ţie”, tata furios, monstruos, deschizând mult gura şi arătându-şi dinţii ascuţiţi în coşmaruri înnebunitoare. Apoi îţi spune de îndată „tata era un porc, un nemernic”, atunci când tata a plecat şi a lăsat în urma sa un vid de afecţiune sau, să zicem, de interes, de prezenţă stabilă, sigură, de acel fel de stabilitate pe care o dă rutina. Când îl urai atât de mult, era un om bun. Acum, când îl iubeşti atât de mult, reiese că este un ticălos.

Asta e ceea ce gândesc şi spun eu, domnule comisar, iar mie nu mi se pare că sunt aiureli, aşa cred. Aşa stau lucrurile şi nu avem ce face. Sunt mulţi bărbaţi care gândesc ca mine, mulţi, să ştiţi. Nu ştiu ce părere aveţi dumneavoastră, ştiu că sunt

mulţi care nu gândesc aşa, sau care spun că nu gândesc aşa, pentru că sunt dominaţi de femeile lor, pentru că s-au lăsat înşelaţi de campaniile feministe care urmăresc să strice ordinea firească a lucrurilor, ştiu, dar uitaţi, voi recurge la un exemplu mai clar, de necontestat.

Femeile conduc altfel decât bărbaţii. Mă refer la maşini. Conduc altfel decât noi. Să ştiţi că aşa e. Iar din felul în care conduc se vede felul în care trăiesc. Zăpăcite, dislexice, individualiste, egoiste, cum le taie capul, lipsite de solidaritate, încălcând orice legi sau norme şi scuzându-se apoi cu surâsuri încântătoare. Aşa e, să ştiţi.

Vedeţi? Atunci când dau exemplul cu condusul maşinii, totdeauna îmi găsesc adepţi.

Toţi gândim la fel, domnule comisar, toţi trebuie să gândim la fel, e inevitabil. Contrariul e împotriva naturii, aberant, pervers. Ce se întâmplă, vreţi să vă spun ce se întâmplă? Ce se întâmplă e că femeile au pus deja mâna pe putere. Şi asta nu acum, de când cu feministele, nici în epoca sufragetelor care cereau drept de vot, nu, nu, asta e un fleac, astea sunt manevre de distragere a atenţiei, nu, eu vreau să spun că de mult mai multă vreme. Trăim deja de secole într-un matriarhat, domnule comisar. Da, da, ascultaţi ce vă spun.

Bărbatul pleacă de-acasă, se duce la muncă, iar femeia rămâne închisă în casă şi conspiră. Invidioasă pentru puterea pe care o exercită bărbatul în alte ambianţe, ia treptat în stăpânire spaţiul familial, pentru a domni apoi despotic în el. Se întoarce bărbatul acasă şi „de unde vii la ora asta?”, „cu cine ai fost?”, „nu-mi spui nimic”. Să aduci banii şi să taci, dar nu cumva să-ţi vină în minte să întrebi vreodată pe ce se duc banii câştigaţi cu atâta trudă, acolo afară, în jungla aceea, luptându-te cu unghiile şi cu dinţii.

Spunea acel bărbat (nefericit): „La mine acasă eu comand în treburile importante, iar soţiei mele îi las în grijă mărunţişurile. Eu hotărăsc care

trebuie să fie politica externă a guvernului, ori strategia de urmat în convorbirile de pace arabo-israeliene, eu cer retragerea imediată a trupelor americane de acolo ori de dincolo. În schimb, soţia mea se ocupă de cheltuielile familiei, stabileşte ce vom mânca, unde ne vom petrece concediile, la ce liceu trebuie să-i dăm pe copii…"

Nu-i aşa că şi cu dumneavoastră se întâmplă ceva asemănător, domnule comisar?

Evident că da.

După ce uzurpă această guvernare domestică, femeile îi alungă pe bărbaţi din casă, „du-te la muncă, ce faci acolo tolănit în fotoliu, trântorule", îi alungă din casă, iar ele rămân acolo, pritocindu-şi vrăjile, deschizând uşa altor bărbaţi, pe care îi seduc cu şiretlicuri respingătoare, „tu rămâi acolo şi nu ieşi până când nu îţi spun eu", ori ridicându-i pe copii contra tatălui, mare strategie, strategia lor preferată, învăţându-i pe copii să nu asculte de tatăl lor, să-l urască, „este un ticălos", să se revolte împotriva lui şi să facă front comun cu ele, victimele denigrate, fiul trebuie să le apere de tată, care este bruta, monstrul, agresorul, „vino şi apăr-o pe mama". Şi cum să nu te păcălească dacă mama ţi-o cere în genunchi, plângând, mereu plângând, mereu plângând?

— Mamă, de ce plângi?

Pentru că sunt atât de plângăcioase! Nu sunt numai plângăcioase, dar au şi obiceiul de a se văicări, sunt slabe de înger, mereu cu capul plecat, umile şi umilite, parcă dorindu-şi să fie lovite şi insultate. Iar tata striga: „Nu mai plânge, la naiba, nu vreau să te văd plângând!" Arma infailibilă a femeilor, lacrimile. Nu ai cum să te aperi de ele. Poţi doar să contraataci strigând „nu mai plânge, la naiba!", să ridici mâna, impunând autoritate, respect. Pentru că bărbatul trebuie să impună totdeauna respect, să ceară respect, altfel, de îndată ce neglijezi acest aspect, nu te mai respectă, nu le mai este teamă de tine, râd de tine, profită de tine,

te trag pe sfoară. Femeile, nu. Femeile consideră de la sine înţeles că trebuie respectate, consideră de la sine înţeles că bărbaţii îşi vor asuma sarcina de a le apăra, ele nu au pentru ce să se facă respectate, dimpotrivă: ele provoacă, se joacă de-a respectul, decolteuri, minijupe, croaziere de vis, bikini, striptease, topless, ele provoacă, apoi râd văzând eforturile la care trebuie să se înhame bărbatul pentru a le respecta, „vei privi, dar nu vei proba" fredonează ele, iar bărbatul asudă, tremură şi se zbate în ghearele tentaţiei. Ele râd şi omul păcătuieşte, ele râd şi bărbatul loveşte, da, câteodată bărbatul nu mai poate suporta şi păcătuieşte lovindu-le, loveşte păcătuind, iar atunci totul nu e decât plânset, ah, da, atunci încep să plângă ca nebunele. Plâng, plâng şi iar plâng. Ţipă, dau din picioare, suspină, gem, se schimonosesc pentru a stârni compasiune, te rog, te rog.

Aşa că femeia este un păianjen, închisă în viaţa ei măruntă şi claustrofilă, ţesătoare de pânze lipicioase, de capcane mortale. Bărbatul este musca imprudentă care zboară fericită, crezându-se liberă, neştiind că viitorul ei este scris de o mână duşmană. Şi ajunge acasă, unde cade în labele depilate, sucombând sub sărutul mortal al femeii-păianjen.

Nu exagerez câtuşi de puţin, domnule comisar. Orice bărbat gândeşte aşa în fundul sufletului, pentru că orice bărbat a trăit într-un moment al existenţei sale o experienţă pilduitoare. Femeia este marea seducătoare, marea ispititoare. „Vei privi, dar nu vei atinge." Din clipa în care nu mai este o copilă, singura ei preocupare constă în a se machia, a se coafa, a se îmbrăca pe dinăuntru pentru a-şi evidenţia farmecul şi a se îmbrăca pe dinafară în aşa fel încât să pară că e goală. Principala ei obsesie este aceea de a pune mâna pe un bărbat, pentru că principala obsesie a unui bărbat înţelept şi bine sfătuit, desigur, este cea de a

nu se lăsa prins în capcană. „Să nu te căsătoreşti niciodată, fiule”, îmi spunea tata. Vechea poveste. E logic ca bărbatul să fugă de căsătorie, după toate cele spuse până acum, nu-i aşa? Şi este logic ca femeia să-l urmărească, aşa este? Vă rog să observaţi, domnule comisar, că raţionamentul meu este logic, impecabil, este o axiomă care nu admite alte păreri. Aşa e făcută lumea. Femeia urmăreşte, pentru a cuceri micul său imperiu domestic, iar bărbatul fuge, pentru a-şi salva libertatea. Ah, dar femeia cea vicleană, făcând intrigi în bârlogul ei, a reuşit să facă în aşa fel încât să pară că totul este exact pe dos. A reuşit ca bărbatul să creadă că el este vânătorul, iar ea îşi poate permite luxul de a se împotrivi. El cere şi ea refuză. El are nevoie, iar ea impune condiţiile.

Asta pentru că marele blestem al bărbatului constă în faptul că are nevoie de femeie. Dumnezeu l-a blestemat pe bărbat de două ori. O dată pentru că l-a obligat să-şi câştige existenţa prin sudoarea frunţii, care este blestemul mai mic, deoarece bărbatul e ingenios şi întreprinzător din fire şi a ştiut să inventeze maşini care să-i uşureze efortul fizic. Celălalt blestem, cel mai cumplit, a fost condamnarea Evei de a naşte cu dureri. Pentru că asta însemna că ea va suferi, da, că va trebui să rămână acasă, da, că se va vedea în imposibilitate de a lua parte la evoluţia lumii, da, dar mai însemna şi că ea va fi cea care va avea fii, ea şi nu bărbatul, şi că, prin urmare, bărbatul va depinde de ea dacă doreşte să perpetueze specia, bărbatul nu se va putea dispensa de ea, se va simţi într-un mod de neiertat atras de ea în vecii vecilor, iar acest blestem l-a adus, legat de mâini şi de picioare, la cheremul femeii viclene. Şi astfel bărbatul este condamnat la această legătură de iubire şi ură cu duşmanul său. Până într-un anumit moment al vieţii sale, trăieşte plăcerea prieteniei cu alţi bărbaţi, a concurenţei loiale cu aceştia, ştiind regulile jocului şi fiind sigur de faptul că şi ceilalţi

le vor respecta, iar într-o bună zi, împins de blestemul divin, se vede obligat să fugă după fatidicele fuste. Nişte buze vopsite, nişte ochi ascunşi, o fustă foarte scurtă, un parfum seducător, o cochetărie, apropierea inevitabilei plăceri şi respingerea imediată, urmată de punerea unor condiţii.

Am spus:

— Cât vrei pentru ceva foarte special?

Mi-a răspuns, lăsându-se pe vine pentru a-i putea vedea faţa şi decolteul prin geamul maşinii.

— Ce vrea să însemne ceva foarte special?

— E secret. Vei vedea.

— Atât şi atât.

Nici nu îmi mai amintesc, ce importanţă are. Am ales-o pe cea care avea expresia cea mai diabolică.

— Urcă.

S-a suit în maşină. Eu tremuram de excitare.

Mama mea? Ce părere am despre mama mea? De ce mă întrebaţi asta? Ce e asta? O psihanaliză? Lăsaţi-o în pace pe mama. Ah, nu, nu faceţi pe isteţul, nu. Familia mea a fost o familie normală. Nu am fost fiu de târfă sau de încornorat. Familia mea a fost totdeauna o familie normală, până când mama a câştigat bătălia, iar tatăl meu a avut demnitatea de a pleca de-acasă, dar în acel moment eu aveam deja suficientă raţiune, înţelegeam deja lucrurile şi nu m-a afectat despărţirea părinţilor. Nu, nu, o familie normală. Mama era tăcută, harnică, avea grijă de mine şi de fraţii mei, spăla vasele, călca, mătura, făcea de mâncare. Tatăl meu muncea din zori şi până-n seară, evaluator de daune şi leziuni pentru o casă de asigurări. Mama cu ochii în pământ, mereu nemulţumită, mereu bodogănind, mereu reclamând „că nu mă bagi în seamă, că nu mă duci nicăieri, că nu-mi cumperi haine, că nu-ţi pasă deloc de mine”. Iar tatăl meu suporta, suporta. Mereu cu zâmbetul pe buze. Îmi amintesc de tatăl meu surâzând mereu, cu ochii strălucind, „ei, voinicule,

hai să jucăm; ei, voinicule, să vedem dacă mă prinzi, şutează! Hai, şutează cum trebuie, ca un bărbat! Aleargă, hai, nu te opri; când eram de vârsta ta, începeam să obosesc doar după ce alergam zece kilometri! Aleargă, aleargă, aleargă, şutează! Şutează ca lumea, ce naiba, dai în ea de parcă ai fi un prost! Aleargă, şutează, aleargă; nu te opri, că nu eşti o fetiţă!"

Mama: „Lasă copilul în pace!"

Tata: „Tu să taci! Dacă ar fi după tine, mucosul acesta ar ajunge un fricos! Aleargă, aleargă, aleargă! Ia să vedem dacă va fi un fricos copilul acesta!"

Mama protesta mereu. Plângea. Făcea pe toată lumea să-şi piardă răbdarea. Tata zâmbea când putea, atât cât îl ţineau balamalele şi răbdarea, privea în zare, gâfâind şi forţându-se să zâmbească, stăpânindu-se să nu facă vreo prostie, apoi spunea: „Să nu te căsătoreşti, băiete, să nu te căsătoreşti. Să nu te căsătoreşti decât doar dacă nu ai încotro." Bărbaţii se căsătoresc pentru că nu mai au încotro. Acceptă în cele din urmă condiţii inacceptabile, gândindu-se că nu trebuie să fie atât de teribile de vreme ce alţi bărbaţi trăiesc aşa. Este legea vieţi şi alte vorbe de soiul acesta. Şi intră mirele în pânza de păianjen, îmbrăcat în negru ca de înmormântare, trăgând o ultimă beţie scutită de impozit din viaţa sa într-o patetică despărţire de fericita burlăcie. Asta în timp ce femeia se îmbracă în alb în ziua cea mai fericită a existenţei sale, sub o ploaie de boabe de orez şi confetti, marşuri triumfale şi cascade de cadouri, în strigătele familiei şi ale prietenilor trădători, care nu vor decât să-l ameţească pe bărbat, pentru ca acesta să nu-şi dea seama de catastrofa în care este pe cale să-şi transforme viaţa.

După aceea este deja prea târziu. Femeia pune mâna pe putere, iar bărbatul se resemnează. După veacuri de recurgere la o asemenea practică mârşavă, femeia, care fusese condamnată la

marginalizare în schimbul capacităţii de procreare, reuşeşte să iasă din casă şi să devină protagonista evoluţiei lumii ori în mod direct, cu neruşinare, cu pieptul gol (nu există o expresie mai nimerită), ori conspirând din umbră, aplicând tot ce a învăţat în Rai de la şarpe. Mari oameni politici, mari oameni de afaceri, mari artişti spun şi fac în cele din urmă ceea ce soţiile lor le şoptesc la ureche. Şi în cele din urmă lumea întreagă este sedusă şi stăpânită de sexul feminin. Şi vine un moment în care, din pură demnitate, bărbatul trebuie să reacţioneze. Trebuie să acceptaţi că există un război declarat şi că a sosit clipa în care trebuie să luptăm pentru a pune femeile la locul lor.

— Unde mă duci? a întrebat ea.

— Într-un loc pe care îl ştiu eu, i-am spus.

Aveam briciul în buzunarul umbrelei de soare.

Voi spune:

— Poftim?

Voi spune: Dar asta nu înseamnă nimic. Asta nu înseamnă că eu. De ce? Cum gândesc eu aşa gândesc toţi bărbaţii. Toţi. Şi dumneavoastră, domnule comisar. Doar că unii o spun, iar alţii nu. Unii îşi bat nevestele, iar alţii, încornoraţi, se lasă manipulaţi ca nişte marionete. Încornoraţii gândesc aşa mai mult decât ceilalţi, dar şi păstrează mai mult decât ceilalţi tăcerea în această privinţă.

Mă întrebaţi ce părere am despre târfe?

I-am spus:

— Acolo.

Mi-a spus:

— De ce acolo?

O străduţă întunecoasă, un perete murdar şi lucind de umezeală, pe jos gunoaie şi noroi negru.

— Pentru că am eu capriciul acesta. Îmi place acolo. Şi pe la spate.

M-aţi întrebat ce părere am despre târfe?

Voi spune: Daţi-mi voie să zâmbesc. O să vă mire ce vă voi spune, dar cred că târfele sunt primul atu al bărbatului în contraatacul său.

Târfele sunt o invenţie a bărbatului, o mare invenţie a bărbatului. Posibilitatea de a avea acces la plăcerile trupeşti, de a-şi satisface nevoia de sex, de a se elibera de blestem doar dând bani. Oricât de scumpă s-ar arăta o târfă, este ieftină.

— Pentru că aşa am eu chef. Îmi place acolo. Şi pe la spate.

A plescăit. De parcă ar fi protestat. Ca şi cum ar fi avut dreptul să protesteze.

Am spus:

— Ce se întâmplă?

Zice:

— O să te coste mai mult. Nu ştiam că voiai aşa ceva, în mijlocul străzii.

— Cât de mult?

— Atât.

Îi spun:

— Nu contează.

Zice:

— Plata înainte.

I-am dat cât mi-a cerut. Ce mai conta. I-am spus:

— Acum te dai jos din maşină şi te sprijini cu mâinile de perete, de peretele acela, cu picioarele mult depărtate. De restul am eu grijă.

A mai plescăit o dată. A coborât din maşină şi a ascultat, aşa cum ascultă toate târfele. Doar pentru asta sunt târfe.

Am scos briciul din buzunarul umbrelei.

Dând bani pentru a avea o târfă, bărbatul o transformă astfel într-un obiect. Nu într-un obiect al plăcerii, nici într-unul al dorinţei, nu într-un obiectiv, nu. Nu. Vorbesc de un obiect neînsufleţit. De un lucru. Târfa devine un lucru. Iar ea acceptă acest rol. Întrucât, pentru a fi persoană, ar trebui mai întâi să se accepte ca femeie, fapt ce ar însemna să nască şi să aibă grijă de copii şi de soţ.

A spus:

— Ce faci? Nu-mi dai jos chiloţii? Vrei să mi-i dau jos eu?

A crezut că o îmbrăţişam.

Dacă am spus că femeia a fost creată doar pentru a avea copii (căzuserăm de acord asupra acestei chestiuni, nu-i aşa?, toată anatomia ei, tot metabolismul ei există doar în funcţie de acest lucru), cea care se dedă desfrâului fără să aibă curajul de a avea copii se transformă în nimic, în ceva mai vrednic de dispreţ decât un animal, în nimic, într-un lucru, într-un obiect de unică folosinţă. Iar cea care are copii, dar nu are grijă de ei, îi încuie, îi ascunde atunci când vine alt bărbat decât tata, „bagă-te acolo şi nu ieşi până nu îţi spun eu", aceea…

Mama mea spunea tot felul de prostii, mereu numai prostii. Tatăl meu era serios, sever, partizanul respectului şi al disciplinei. În familia mea totul a fost în regulă, domnule comisar, totul a mers bine. Nu căutaţi explicaţii psihologice întortocheate de copil neînţeles. Sunt un fiu normal dintr-o familie normală. Am fost crescut în spiritul disciplinei şi mulţumesc pentru acest lucru, pentru că acum ştiu să disting perfect între bine şi rău. Atât timp cât te porţi bine, totul e în regulă, aşa spunea tatăl meu. De aceea nu mi-e acum deloc teamă şi pot să merg cu capul sus. Când acţionezi conform conştiinţei tale, totul e perfect. Când fac rău, lucrurile se strică. Demonstraţie practică: când faci rele, dai de un necaz, eşti pedepsit, ţi se interzice să faci ce doreai atât de mult, eşti închis în locuri neplăcute, îţi fac rău.

— Şi să nu plângi! Nu plânge! Numai fetele plâng, numai femeiuştile de rahat plâng! Bărbaţii nu plâng!

Aşa am învăţat eu ce e disciplina, dar nu mă plâng, dimpotrivă, mulţumesc pentru asta, domnule comisar, şi îmi pare rău că aceste metode s-au pierdut cu timpul în favoarea unei toleranţe care ne subminează obiceiurile. Tatăl meu a fost foarte tolerant cu mama mea până în ultima zi, asta a fost greşeala lui, tatăl meu a fost prea bun, a

întârziat prea mult cu aruncatul şerveţelului, mereu îmi amintesc de el, mereu visez acel şerveţel în carouri îmbibat în acel amestec de supă şi ciorbă cu care ne otrăvea mama. Şi culmea, tot ea era victima. Plângând, rezemată pe tocătorul de carne, cu picioarele depărtate, cu fiul care o îmbrăţişa de la spate, punându-şi obrazul pe umărul ei, „de ce plângi, mamă?", ca şi cum nu ar fi ştiut că plânge din cauza greşelii pe care a făcut-o, plânge pentru că a câştigat bătălia în mod nedrept, a triumfat prin mijloace necinstite, iar apoi a abuzat de cel învins, şi-a descărcat furia pe el într-atât încât l-a încolţit şi l-a alungat din casă, l-a lăsat fără acoperiş deasupra capului şi fără mâncare, l-a privat de o familie pentru care el se sacrificase atât. Plânge pentru că ştie că a distrus totul cu cruzimea ei.

Voi spune: Dar asta nu înseamnă că eu.

Târfa e material de antrenament şi ucenicie. Cu ajutorul ei tânărul învaţă cum trebuie să se poarte cu femeile pe care le va cunoaşte de-a lungul vieţii. Bărbatul, eu…

Nu. Eu nu. Nimic.

Târfa e material de demolare. Târfa e animal de sacrificiu. Bărbatul care dă bani unei târfe poate să facă orice vrea cu ea.

Nu, asta nu o voi spune.

Târfa nu are mai multă raţiune de a exista decât ceea ce îi dă bărbatul care a plătit-o.

Nu, asta nu o voi spune.

Atenţie.

Am spus:

— Acum cobori din maşină şi te sprijini cu palmele de perete, de peretele acela, cu picioarele foarte depărtate. De restul am eu grijă.

A ascultat, aşa cum ascultă toate târfele. A spus:

— Ce faci? Nu-mi dai jos chiloţii? Vrei să mi-i dau jos eu?

Credea că o îmbrăţişam, tâmpită.

2
CRIMĂ FĂRĂ ISTORIC

Este o crimă fără istoric, întrucât victima nu are istorie, pentru că nu vrea să aibă. Spune că trăieşte doar în prezent, încăpăţânându-se să ignore viitorul şi ştergându-şi în mod obsesiv trecutul. După ani de eforturi, de încercări, de eşecuri şi îndărătnicie, a reuşit să-şi usuce de lacrimi ochii strident machiaţi şi să-şi compună un zâmbet standard, care poate părea plin de iluzii, ori plin de intenţii, ori sarcastic, după cum o cereau împrejurările. Viaţa sa este acest prezent al ei, iar prezentul ei este un body de nailon care îi marchează sânii, pantalonaşii scurţi strânşi pe fund, pantofii cu toc cui, pielea de găină pentru că e un frig care te omoară, plimbatul plin de nerăbdare de colo-colo, mestecatul frenetic al unei gume care şi-a pierdut tot gustul. Prezentul ei este dorinţa de a termina cât mai repede, jindul de a avea un client, un serviciu, oricare ar fi, pentru a alerga apoi acasă şi a-şi face înţepătura care să şteargă trecutul imediat, amintirile inutile, picioarele pe scările ştirbe ale pensiunii, zâmbetul cu care *el Chérif* spune bun venit banilor, blestemata, atât de blestemata înmânare a bancnotelor ce a stricat mereu totul, o înţepătură şi totul se va şterge din memorie, i se vor curăţa neuronii şi îşi va regăsi râsul la duş, râsul adevărat, râsul din copilărie, copilăria aceea care nu a existat niciodată, fericită şi relaxată, cu trupul şi cu sufletul curat, curată de jegul împreunărilor, va putea de acum să afirme ca totdeauna, pe bună dreptate, că trăieşte cea mai bună dintre vieţi, pentru că este liberă, îţi dai seama?, liberă pentru că face tot ce-i trece prin minte, totdeauna a făcut aşa, iar asta îi permite să-şi dispreţuiască clienţii,

să suporte cu un calm olimpian serviciile care îi sunt cerute, oricât de ciudate ar părea ele („Acum pune-ţi asta”), s-a vindecat de acum de spaime, nimic nu o mai poate surprinde.

O mănâncă antebraţul drept. Se scarpină. Se plimbă neliniştită. O mănâncă pulpele, decolteul, o mănâncă pe dinăuntrul coapselor şi nu e dorinţă. Aşa începe. Şi în fiecare zi mâncărimea începe mai devreme, vă rog, vă rog, în fiecare zi mai devreme. Cu doar câteva săptămâni în urmă îi era suficientă o înţepătură cu heroină pe zi. Acum are însă nevoie deja de două, aproape un gram, mă rog, mai mult de un gram, dacă o angajează pentru o orgie, mai mult de un gram, cred şi eu, mult mai mult. Respiră cu greutate şi, neliniştită, se uită dintr-un capăt în altul al străzii, priveşte spectacolul de prostituţie de pe trotuar, maşinile care defilează încet prin faţa fetelor, în pas de procesiune, ce ar mai fi vrut târfele să fie o procesiune, un curent continuu de maşini, mii şi mii, un puhoi de clienţi intrând şi ieşind, intrând şi ieşind, în realitate totul este o picurare sporadică, acum unul, o pauză foarte lungă, apoi altul, mai ales gură-cască trecând încet, nehotărâţi, aruncând câte o privire mărfii, evaluând-o. Asta nu, nici cealaltă, mai fac o tură, să vedem. Se spune că în Germania, la Hamburg, este o stradă unde târfele se arată clienţilor în vitrine, aproape dezbrăcate, cu patul lor, cu ambianţa lor, cu tot. I-ar plăcea să încerce. I-ar plăcea să încerce totul. Experienţele îmbogăţesc viaţa. Viaţa ei este foarte bogată în experienţe. De orice fel.

Le oferă celor care cască gura la spectacol zâmbetul ei cel mai luminos, cel care anunţă cea mai bună partidă de sex, numai râsete şi imaginaţie, uită-te la mine, alege-mă pe mine, că sunt de la circ. (Schimbând tonul, teribilă): Că sunt de la circ. Contorsionistă, regina galopului, iluzionistă, scot iepurele de unde te aştepţi mai puţin, paiaţă, că spun nişte glume… o să vezi tu.

Dacă vrei, pot vorbi continuu, pot spune cele mai cumplite porcării pe care ţi le poţi imagina, doar două vorbe şi ţi se ridică sângele în obraji, ca şi trabucul. Mie îmi place să-i spun trabuc. Sună bine. Ai auzit? Trabucul, sună bine. Ţie cum îţi place să-i spui? Trabucul, păsărică, penisul, sula? Am cunoscut odată pe unul care îi spunea priap. Altul îi spunea mentula, mentulica, mănâncă această caramea de mentula, iubire. Puşca, biciul, cactusul, banana, ţâşnitoarea, pâinişoara, moaca. Colecţionez feluri de a denumi chestia. Tu cum îi spui?

— Gura şi la treabă.

Ori tăcută. Intru tăcută în cameră, mă dezbrac în tăcere, îţi spăl trabucul în tăcere, mă las pătrunsă în tăcere. Gem, pentru că trebuie să gemi. Iau banii în tăcere, mă îmbrac în tăcere. Uit în tăcere.

— Povesteşte-mi viaţa ta. Cum te-ai băgat în treaba asta?

Ah, nu. Ăsta îşi bate joc de mine. Clientul care vrea să audă nenorocirea vieţii tale, care vrea să se delecteze cu amărăciunile tale, care are pregătit un surâs, trist şi plin de compasiune, dar surâs, pentru cazul în care îi povesteşti că te-au violat, că te-au înşelat, că s-au folosit de tine, că ai făcut atâtea porcării că nici nu ţi se mai par porcării, că mereu ai sfârşit prin a linge ceea ce ai jurat că nu vei mai linge niciodată, acest client cu plăceri morbide, care are nevoie, pentru a se excita, să ştie că i-o trage unei persoane amărâte şi degradate, nemernicul acesta va rămâne cu buzele umflate. Cu asta chiar că n-o să-i meargă.

— Povesteşte-mi viaţa ta.

— Viaţa mea nu există, sufleţel. Viaţa mea înseamnă acum. Pentru tine, viaţa mea începe atunci când ne-am salutat lângă gardul cimitirului şi se va sfârşi atunci când ne vom despărţi. Asta e viaţa mea. Trăiesc clipa. Viitorul nu există pentru mine, iar trecutul mi-l şterg din memorie de fiecare dată când mă duc la culcare.

— Lasă gargara! Povesteşte. Şi fără economie de amănunte.

Există o biografie fictivă pentru clienţii antipatici. Un viol, un copil, un prieten care a stricat-o, singurătatea, nevoia, mizeria, tristeţea. Totul fals, totul inventat, pentru a face pe placul clientului, care are întotdeauna dreptate.

— Cum te-ai băgat în chestia asta? insistă frigidul morbid.

— Pentru că e distractiv. Să te culci cu bărbaţii e distractiv, nu-i aşa? Tuturor le place, iar mie mai mult decât oricui. Sunt nimfomană. Furoare uterină. Am un cuptor aici jos. Ard. Dacă nu mi-o trag în fiecare zi şapte sau opt tipi, nu mă liniştesc. Eu sunt târfă pentru că asta e reţeta pe care mi-a dat-o medicul, sunt târfă prin reţetă facultativă.

Ori un răspuns serios pentru clientul care spune „Nu, vorbesc serios, te rog, chiar că mă interesează", ca şi cum l-ar interesa într-adevăr:

— Păi, uite, m-am băgat în treaba asta la fel ca toate celelalte, pentru că nu am avut încotro, pentru că aşa mi-a fost scris. Mi-ar plăcea să-ţi spun că am făcut-o de nevoie, dar nu ar fi adevărat. De nevoie se fac multe lucruri, dar nu acesta. Suntem ce suntem pentru că asta ne-a hărăzit soarta. În viaţa asta ce se întâmplă se întâmplă pentru că aşa trebuie să se întâmple, pentru că este necesar să se întâmple, pentru că este inevitabil şi fie bine-venit, căci este bine ce se termină cu bine. Eşti mulţumit?

Mulţi sunt clienţii care, printr-o vădită asociaţie de idei, i-au spus bancul cu satârul. Cei care au fost osândiţi să meargă în iad, iar osânda lor era doar aceea de a sta în rahat până în gât. „Păi, nu e atât de rău în iad", spune unul dintre cei nou-sosiţi. Dar asta doar până când vine satârul, răzând suprafaţa excrementelor, iar osândiţii strigă „Vine satârul!" şi îşi scufundă capul în rahat, pentru ca satârul să nu-i decapiteze, harşt, „Vine satârul", harşt, asta e ceea ce vor să audă, că eşti în iad

pentru că eşti rea, că îţi bagi capul în rahat ori de câte ori vine satârul.

— Viaţa mea nu există.

Du-te dracului! Am şters-o din memorie. Nu există amintiri care să fie povestite, iar azi mă simt super, sunt fericită, îmi trăiesc viaţa cântând şi râzând şi îmi câştig pâinea cu ce îmi place mai mult în lumea asta, să mă culc cu bărbaţi. Seara îmi curăţ trupul cu apa de la duş, iar sufletul mi-l curăţ cu o înţepătură igienică. Şi iată-te venind ca să te distrezi cu mine, nu pe cheltuiala mea. Cum îi spui tu trabucului? Am cunoscut un ticălos care îi spunea deget fără unghie. Hamsia, condeiul, stâlpul, cepuşoara, burghiul, biberonul, cârnatul. Muţunache, nu-ţi place muţunache? *Quilé.* Un ţigan fiu de bani gata pe care l-am cunoscut îi spunea *quilé.*

— Povesteşte-mi viaţa ta. Cum te-ai băgat în treaba asta?

Nu vrei să vorbeşti de viaţa ta. Nu ai trecut, nu ai amintiri. Sunt visuri, în orice caz. Imagini deformate care vin atunci când te eliberezi din legăturile somnului, când dai disperată din mâini fugind din coşmaruri spre realitatea suprafeţei. Atunci se întorc la tine petreceri tinereşti, aproape copilăreşti, cu jocuri excitante, şi prietenul atât de distractiv, atât de simpatic, care te-a iniţiat în plăcerile sexului, sexul în singurătate şi în companie, orgiile cu angajaţii de la supermarket, unde cine mai ştie când ai lucrat făcând pe casiera, orgii cu furnizori şi şefi de secţie, ce uşor a fost să ajungi direct la o funcţie în secţia administrativă de la etajul patru, ce uşor a fost să o laşi pentru a câştiga mult mai multe parale, cu adevărat mult mai multe, unde o să ajungi, şi mult mai uşor, petrecerile cu pipăieli, partidele de sex cu prezervativ, cinele ruseşti în care bărbaţii mâncau, iar femeile mergeau de-a buşilea pe sub masă. Toate astea vin şi se duc în fugă, ea le dă la o parte cu o mişcare a mâinii. Apoi îi lovesc obrajii

primele bancnote. „Bine, dar tu iei bani pentru asta?”, surpriza primului client trădat, „Iau, bineînţeles, aşa cum fac toate.” Prietenul ei e foarte vesel, o încurajează, transformat în reprezentantul ei, „vino, la naiba, şi pe tine ce te-a apucat, la naiba, hai, la naiba, fă-o, te rog, la naiba, du-te”, iar „la naiba” se transforma în nume, iar ea începea să fie nervoasă, în ce încurcătură m-am băgat, într-o zi tai totul de la rădăcină şi am terminat, ai auzit, s-a terminat. S-a terminat. Nu sunt decât vise, pentru că niciodată nu s-a întâmplat aşa ceva. Sunt coşmaruri, minciuni pe care le provoacă abstinenţa de la drog ca să te înţepi cu mai multă plăcere şi mai des. Cu *el Chérif* nu-ţi va lipsi niciodată heroina, stai cuminte, totul e în regulă, totul a fost perfect, ai dus-o foarte bine în viaţă, o duci foarte bine, cu adevărat foarte bine, a meritat efortul, vei tot spune, cred şi eu că vei tot spune.

Departe, foarte departe, aproape neauzit, are loc un viol. O bandă de tineri aproape de vârsta copilăriei, cuţite, lovituri.

Există multe lovituri şterse din memorie şi uitate în viaţa ei. Multe. Palme peste obraji, un dos de palmă dur într-unul din pomeţi, un ochi umflat, pumni ca la cinematograf, care se anunţă de la distanţă şi explodează pe neaşteptate în sprânceană, în nas, în bot, încât te trezeşti la pământ, stupefiată, cu gura căscată, mai mult speriată decât îndurerată, „dar ce se întâmplă?”

Se întâmplă, se întâmplă, se întâmplă, se întâmplă şi se uită, ăsta nu e decât coşmarul deşteptării.

Cel mai rău este că *el Chérif* vrea să se culce cu ea. După ce s-a terminat ziua de muncă, după ce a făcut deja un duş şi s-a înţepat, nu e nimic mai rău decât *el Chérif* şi dreptul primei nopţi pe care şi-l cere. Iar cu el o face din dragoste. O face din dragoste şi este partida de amor care îi repugnă cel mai mult, nu o poate evita, nu ştie de ce, singura

partidă de sex pentru care nu primeşte bani este cea mai dureroasă. Dă Doamne ca în seara asta *el Chérif* să stea liniştit, să urce la oricare alta. Să o lase în pace. Pe ea nu o afectează dacă o face cu celelalte.

— Acum pune-ţi asta, i-a spus atunci clientul acela. Te rog, vai, te rog.

— Ce spui?

— Să-ţi pui asta. Vreau să văd cum ţi-o pui.

Vai, te rog. Coşmaruri. Te sufoci, te mănâncă tot corpul, trec presupuşii clienţi în maşinile lor, se uită, se uită, se uită, zâmbeşti, zâmbeşti, zâmbeşti, iar ei nu-ţi spun nimic, inima ţi se zbate în piept de crezi că-l sparge, vai, te rog, ticălosul acela care nu a existat niciodată, închizi ochii ca să nu existe, ca să nu fi existat niciodată, ca să nu mai existe vreodată. Pentru că astfel, la orice întrebare care ţi se pune, pe care ţi-o pui, vei putea răspunde că lucrurile se întâmplă pentru că aşa trebuie să se întâmple, pentru că trebuie să se întâmple, pentru că e inevitabil şi să fie bine-venit şi este bine-venit ceea ce se termină cu bine.

— Acum pune-ţi asta.

Un Volkswagen Golf de culoare roşie.

Acum câteva zile, o colegă a urcat într-un Volkswagen Golf de culoare roşie condus de un tip cu părul alb, cu păr mult şi foarte alb. A urcat în acel Volkswagen Golf de culoare roşie, pe care ea l-a văzut. Iar pe acea colegă a prins-o dimineaţa pe o străduţă, printre gunoaie şi şobolani. Gâtul îi fusese tăiat cu un brici, iar apoi sânii i-au fost tăiaţi de zece sau douăsprezece ori, cruciş, aşa şi aşa, aşa şi aşa, cu îndârjire, ea a văzut-o, pentru că a trebuit să se ducă la spital, la institutul de medicină legală, ca să identifice cadavrul, pentru că săraca fată nu avea rude.

— Asta e?

— Maică Preacurată!

— E ea sau nu e ea?

— Da, da, ea e, ea e.

Apoi la comisariat:

— Ce ai văzut?

— Un Volkswagen Golf de culoare roşie.

— Sunt mii asemenea maşini în oraş.

— Şi ce vreţi să vă spun eu? Atât am văzut. Atât şi nimic mai mult.

Un Volkswagen Golf de culoare roşie, la fel ca ăla care se apropie. Celelalte colege nu observă? Condus de un tip cu părul alb, cu mult păr foarte alb. Nu îl vede nimeni. Sunt mii asemenea maşini în oraş. Sunt mii de oameni cărunţi în oraş. Chiar nu-şi aminteşte nimeni?

Nu îşi aminteşte nimeni, pentru că pe strada asta, între stadion şi cimitir, nu există amintiri, nu există trecut. Toate îşi şterg trecutul şi de aceea găsesc atâta plăcere şi atâta bucurie în a se vinde. Toate trăiesc cea mai bună dintre vieţi, câştigând bani cu ceea ce le place tuturor să facă. „Ce mi-ar mai plăcea", ar spune atâtea care putrezesc în casă spălând vase şi călcând cămăşi (de parcă târfele n-ar spăla şi ele vasele şi n-ar călca şi ele cămăşi), „ce mi-ar mai plăcea să îmi câştig pâinea aşa. Dar nu am stomacul destul de rezistent pentru asta". E distractiv, crede-mă. Durează doar o clipă. Atât. Nu a existat alt Volkswagen Golf roşu decât cel care se apropie acum, nu a existat niciodată o colegă măcelărită. Iar ce se întâmplă se întâmplă pentru că trebuie să se întâmple, pentru că este necesar să se întâmple, pentru că e inevitabil, şi să fie bine-venit şi e bine ceea ce se termină cu bine.

Blonda platinată gen Marilyn, în rochie albă, lesbiană neruşinată deghizată în târfă, se apropie de maşina Volkswagen Golf roşie şi se lasă pe vine pentru a vorbi cu bărbatul de la volan. Iar târfa în body, cu pantaloni scurţi şi pantofii cu toc cui simte că se sufocă de invidie. Lesbiana de Marilyn tocmai îi suflă cel mai bun client din această seară, va termina înaintea tuturor, va putea pleca acasă imediat. Cu sufletul la gură asistă la discuţia dintre târfă şi client, apoi aleargă spre ei cu un oftat care

îi năvăleşte din plămâni, toată mâncărime, toată abstinenţă de la drog, scărpinându-şi antebraţul drept.

— Ce este, ce este? spune gâfâind, de parcă ar fi fost chemată.

Cel de la volan, cu părul foarte alb, o priveşte.

— Zice că vrea ceva foarte special, dar nu vrea să spună ce, explică Marilyn.

— Cât costă ceva foarte special? întreabă clientul pe cea recent sosită.

— Atât, spune aceasta, fără să se gândească prea mult.

— Eşti o hoaţă! îi strigă Marilyn. Eşti beată, târfă ordinară, spărgătoare de preţuri, târâtură! Nici măcar nu ţi-a spus ce vrea să-i faci. Mizerabilo!

— Tacă-ţi fleanca, tâmpito! i-o taie ea. De parcă aş vrea s-o fac pe gratis.

— Urcă, spune clientul.

Ce mai contează?

Urcă în maşina roşie, care miroase a nouă. Trăieşte cea mai bună dintre vieţi şi merge în cea mai bună maşină, în cel mai bun Volkswagen Golf şi se îndreaptă spre cel mai bun dintre clienţi, care o va duce spre viitorul cel mai bun.

Este ciudat, dar excitarea care fierbe în măruntaie nu e frică. Acea excitare e un fel de jubilare binefăcătoare care risipeşte mâncărimea produsă de abstinenţa la drog, care linişteşte şi uşurează definitiv.

— Tu cum îi spui trabucului? întreabă ea vorbăreaţă, spontană, încrezătoare ca o fetiţă.

— Membru viril, răspunde clientul.

3

ALIBIURI ŞI MOTIVE

Maşina lui Pârţ staţionează cu două roţi pe trotuar, în mijlocul trecerii de pietoni de pe o străduţă îngustă şi în pantă care dă în Centura Ronda. Face o încercare de a o apropia, mai discret, de şirul de maşini parcate prost, dar nu-i merge marşarierul, e foarte nervos şi renunţă în cele din urmă, surescitat şi buimac, apoi pleacă împleticindu-se şi fără să închidă portiera. Îşi scoate cu greutate mănuşile de chirurg care au evitat ca amprentele sale să fie peste tot, apoi le aruncă într-un container plin de moloz şi bucăţi de lemn. Aşa descoperă că muşcătura a trecut prin cauciuc şi i-a făcut să-i curgă sânge din degetul arătător al mâinii stângi. Mâna îl doare rău. De parcă el însuşi şi-ar fi lovit-o pe întuneric cu pistolul. Acum, aşa, în frig, aproape că nu o poate mişca. Şi-o bagă în buzunar.

Se opreşte în faţa unei vitrine cu rame de tablouri, îşi netezeşte părul, îşi freacă obrazul cu mâna dreaptă pentru a şterge dezolarea care i s-a aşternut pe chip ca o mască. Se străduieşte să meargă până la neonul intermitent, albastru, roşu şi verde, al instituţiei. ELLA'S, singurul semn de viaţă în acea clădire. Îl îngreţoşează perspectiva de a intra acolo, de a le vedea pe fete, de a trebui să le salute, dar nu are încotro. Şi-a pregătit alibiul toată ziua, iar acum nu poate da înapoi. Dacă îl caută cineva pe Pârţ, iar Soto află că îl caută, atunci Soto se va duce personal la unul din localurile lui pentru a-l anunţa. „Pârţ, vezi că te caută."

Lui Pârţ i-au dat această poreclă în Cartierul Chinezesc, când a început să lucreze în branşă, pentru că era mic, zgomotos şi mirosea foarte urât. Îi mirosea gura, îi miroseau subsuorile, îi mirosea

şliţul şi îi miroseau picioarele chiar dacă nu se descălţa. A rămas cu porecla, dar nu şi cu mirosul urât. Recent mirosea a loţiune după bărbierit, apă de colonie şi deodorant, iar când râgâia, împrăştia aburi de mentă. Un reziduu al începuturilor sale mizere era conceptul pe care îl avea despre eleganţă. Jachetă în carouri maro şi bej, cămaşă galbenă, cravată alb-albastră, culorile echipei preferate, pantaloni de un albastru electric şi ghete cu bombeu. Păr dat cu briantină, sprâncene de actriţă de pe vremuri, ochi de soprană visătoare, gură brutală de scuipături, hohote de râs şi măscări. Nu lipsea decât ca în actul său de identitate să fie specificată ocupaţia de proxenet.

A ieşit de la ELLA'S şi şi-a dezmorţit mădularele, fericit ca o pisică răsfăţată, care a mâncat bine, a dormit bine şi s-a împreunat bine. Tocmai i-o trăsese uneia din târfele lui, calitatea întâi, în rezerva mare, cea de sus, iar ticăloasa fusese la înălţime, făcuse ca o sirenă a poliţiei, ca să ştie toţi că nimeni nu i-o trage atât de bine ca Pârţ, avea faimă, până şi târfa cea mai călită petrecea dumnezeieşte cu el, şi-o spuneau una alteia, nu degeaba controla şase în ELLA'S şi opt în BONGOSERO, care se află la două intersecţii mai sus. Şi în fiecare noapte cu una sau cu două. Întreabă pe cine vrei de ce e în stare Pârţ. Câştigase multe parale acceptând pariuri.

— Şi cu trei, Pârţ?

— Şi cu trei. Dar trebuie să-mi laşi cinci minute între una şi alta. Şi trebuie să facă tot ce le cer, de acord?

— De acord.

Pârţ a început într-un bar greţos de pe strada Cadena, iar acum avea două localuri în zona parfumată, care se anunţă cu ocheade de neon albastre, roşii şi verzi, topless de calitate, domnişoare super. Asta înseamnă să triumfi.

— Care e secretul tău, Pârţ?

Secretul meu e că nu fumez, nu mă îmbăt şi dorm nouă ceasuri fără întrerupere. Fă la fel şi vei triumfa. Ţine seama de ce spun eu. Vei fi un bărbat bun la pat, iar cum bărbaţii buni la pat sunt rari, vei triumfa. Ah, şi să nu joci deloc. Nici la bingo, nici la loterie, nici la alba-neagra. Pariază numai la sigur. Trei partide de sex la rând, iar condiţiile le pun eu. Mergi la sigur.

— Până când te lasă balamalele.

— Când e vorba de sex, corpul nu te lasă dacă îl tratezi bine. Sexul e singurul viciu sănătos.

Ghemuit pe bancheta din spate a maşinii, Soto l-a văzut cum îşi dezmorţea mădularele şi şi-a aplecat capul pentru a nu fi văzut. Şi-a băgat mâna în interiorul canadienei, şi-a ţinut respiraţia. A rămas foarte liniştit, privind fix schimbătorul de viteze. Degetele lui, aproape insensibile în mănuşile chirurgicale, au pipăit patul pistolului pe care îl ţinea între pantalon şi cămaşă. Era un Radom M.35, polonez, şterpelit din magazinul Departamentului de Identificare împreună cu fişa de înregistrare. Era un pistol care nu exista. Evident, nu urma să folosească arma sa reglementară. Privea fix schimbătorul de viteze şi se gândea la Ana şi la copii. A respirat adânc, fără zgomot.

Cheia lui Pârţ a intrat în broască, au sărit limbile de la zăvoarele celor patru uşi. Soto a apucat pistolul şi, strângând din dinţi, a eliberat toate sentimentele dinăuntrul său.

Acum intră la ELLA'S.

Sunt şase sau şapte clienţi, mai mulţi decât fete. Angela trebuie să se ocupe de trei deodată. Vorbesc cu ea despre orice prostie, prefăcându-se că nu îi interesează să privească sâni, sâni sau mâini, ori nasul, ce mai contează. Iar ea se vinde prin zâmbete desfrânate, nerăbdătoare să meargă la separeu şi să scape de toţi odată. Vanessa e cu un tip libidinos, un zurbagiu obişnuit al localului care trece distrat de la un sfârc la altul, iar ea îl loveşte

peste degete, dar nu prea tare şi mereu cu zâmbetul pe buze.

Fetele lui Pârţ au sâni frumoşi.

— Lumea vine la un topless ca să vadă ţâţe, spunea Pârţ. O fată de topless poate avea picioarele ca nişte beţe de chibrituri, sau poate avea nas de Pinocchio, cine se uită la asta când există sâni la vedere? Dar ţâţele trebuie să fie de concurs. Ţâţele, de reclamă. Primul lucru pe care eu îl spun celor care vin să lucreze aici: să văd ţâţele. Apoi, dacă arată bine, discutăm. Îmi creşte inima când văd ţâţe, omule. E cea mai bună dintre toate muncile pe care ţi le poţi imagina.

Lipseşte Cindy. Probabil că e la separeu.

Soto se apropie de bar. Se îndreaptă spre Lorna, care ascultă trăncăneala interminabilă a unui client nehotărât.

— Ascultă, l-ai văzut pe Pârţ?

— A ieşit acum vreo jumătate de oră, maximum o oră.

Soto îi face un semn, „apropie-te”. Ea se scuză faţă de client, care-l priveşte pe nou-venit cu o alarmă care îi străluceşte în priviri. Mereu i se întâmplă la fel, este nehotărâtul tipic care se gândeşte ore în şir „îi spun sau nu îi spun”, iar tocmai atunci când se decide să i-o spună, vine intrusul şi îi suflă fata. Poate că ar trebui să spună „Ascultă, ascultă, ce e asta?”, au trecut ore de când îşi cheltuieşte banii cu Lorna. Dar nu spune nimic. Este clientul tipic care nu spune niciodată nimic şi care nici nu face până la urmă nimic.

— Toată ziua am încercat să dau de Pârţ, şopteşte Soto, grăbit. Îl caută.

— Cine?

— Nu ştiu. Columbieni. Sud-americani. Voiam să-i spun să aibă grijă.

El însuşi a răspândit zvonul. În acea dimineaţă a dat telefon la Brigadă şi a întrebat de Lopez, dându-se drept un informator ocazional. Lopez e suficient de greu de cap pentru a cădea în capcană

fără să pună întrebări. „Nişte sud-americani îl caută pe un peşte căruia îi spun Pârţ. Columbieni sau peruani. Nu ştiu dacă e vorba de droguri sau de fete.”

— Soto, tu nu ai un informator căruia i se spune Pârţ?

Imbecilul. Nu se spun asemenea lucruri nici în interiorul Brigăzii, nici în afara ei. Nimeni nu lasă să răsufle cine îi sunt informatorii. Ai prieteni, cunoscuţi, iar turnătoriile ajung cum ajung. Nimănui nu-i pasă de proveniența lor. Evident că prietenia unui coleg cum e Soto cu un pungaş ca Pârţ este foarte suspectă, o să-mi spui tu ce au ei în comun, dar asta nu interesează pe nimeni altcineva decât pe cei doi. Nu trebuie să vorbeşti de asta în gura mare pe coridoarele Brigăzii. Tu nu ai un informator căruia i se spune Pârţ?

— Ce e cu Pârţ?

— E căutat.

Efect de bumerang. Ştirea s-a întors la el, a aflat, iar acum nu îi mai rămâne altceva de făcut decât să se întâlnească cu Pârţ şi să-i dea de ştire. Totuşi a avut grijă ca înainte să vorbească despre acest lucru în faţa tuturor colegilor săi.

— Spune că îl caută nişte columbieni. Sau peruani. În legătură cu drogurile sau cu prostituţia. Ce ştii de asta?

Nimic. Nu ştiau nimic. Evident, o inventase el.

— Că îl caută pe Pârţ, ştii de cine vorbesc?

Acum o ştiau.

A telefonat la ELLA’S în aşa fel încât să-l audă toţi. Pârţ nu sosise încă. A telefonat la BONGOSERO. Pârţ nu era acolo.

— Ştii când va veni?

— Nu. Nu ştiu.

— Mulţumesc. Ascultă. Spune-i că l-a căutat Soto. E urgent.

— Am înţeles.

— Să aibă multă grijă.

— Am înţeles.

Acum, nici Lorna nu ştie nimic.

— Columbieni? Sud-americani? Pe aici nu a venit nimeni să întrebe de el, nu.

— Ţi s-a părut că Pârţ ştia de faptul că era căutat? Ţi-a spus ceva?

— Nu. Nu ştiu. Nu mi-a spus nimic.

— Părea preocupat?

— Nu, nu, nici vorbă. Doar ştii cum e Pârţ.

Soto se preface contrariat. Cedează:

— Bine, voi aştepta până se întoarce.

— Nu cred că se întoarce.

— Dă-mi un whisky cu gheaţă.

— Soto, vrei un whisky! exclamă Lorna, pe jumătate în glumă. Oare ce-o fi păţit omul ăsta? Te-ai lăsat pradă viciului sau ce? Să-i spun uneia dintre fetiţe să vină şi să-ţi dea bătăiţă?

Soto nu răspunde. Ce s-o fi întâmplat cu omul ăsta?

— Hai, du-te şi serveşte-l pe client, nu vezi că vrea să ţi-o tragă şi nu ştie cum să ţi-o spună?

O fi fost o jumătate de oră, maximum o oră; Pârţ s-a aşezat la volan şi a închis portiera, *pac!,* iar maşina s-a umplut de mirosurile sale de colonie şi deodorant. Soto îşi înghiţea saliva, nici nu respira. Motorul a scos un huruit viguros. Îndată s-a auzit un fragment din *Mecano,* „iar noi, morţii, o ducem aici foarte bine, printre flori colorate”, iar maşina a început să o ia din loc. A ieşit din parcare. Soto a scos pistolul polonez, s-a ridicat, s-a aşezat pe bancheta din spate şi a înfipt ţeava pistolului sub urechea dreaptă a lui Pârţ.

— Te ciuruiesc.

— Ce dracu’! a protestat celălalt, înspăimântat.

— Te ciuruiesc, îţi zbor creierii dacă faci pe nebunul. Te omor. Ăsta e un pistol, nemernicule.

Furia îi deforma vocea, i-o strangula, făcând-o ascuţită şi insultătoare. Pârţ nu avusese niciodată ocazia să-l audă pe Soto atât de excitat, iar acum nu putea să-şi întoarcă privirea, aşa că nu ştia cine îl ameninţa. Nu l-a recunoscut.

— Acum vom merge unde îţi spun eu. Dă-i bătaie. Ieşi pe Mitre. Intră pe centură. La Zona Liberă.

Pârţ a ieşit pe General Mitre, a intrat pe Centura Ronda în direcţia Zonei Libere. Îi tremura piciorul pe pedala de acceleraţie ca atunci când dădea examen pentru carnetul de conducere şi îl lăsau nervii.

— Ascultă, cine eşti? Vrei lovele? Na lovele. Am destul bănet la mine.

— Gura!

Cuvântul a sunat ca un scuipat în obraz. Dumnezeule, câtă ură. Câtă dorinţă de a face rău.

— Ascultă, ce se întâmplă? Te-am jignit cu ceva?

— Să taci. L-a lovit cu ţeava pistolului M.35 sub ureche, să-l doară, apoi l-a lovit încă o dată, ca să priceapă. Să taci, ticălosule!

— Mama mă-tii, îţi cauţi beleaua. Pârţ nu tăcea, Pârţ era curajos. Nu ar fi ajuns ce ajunsese dacă nu ar fi avut sânge. În vocea lui era ceva care impunea, care avertiza în legătură cu pericole grave, care se opunea cu energie intenţiilor belicoase ale lui Soto. Nu ştiu cine eşti, dar poţi să fii oricine ai fi, chiar şi papa de la Roma, o să te căieşti. Gândeşte-te bine, o s-o încurci.

— Ticălosule!

— Nu poţi să mă omori în timp ce conduc. Ne-am face zob amândoi. Cât sunt la volan, eu comand. Cine eşti?

Soto nu a răspuns. Continua să ţină pistolul lipit de gâtul lui Pârţ, în timp ce, gâfâind de furie, căuta cu mâna stângă în buzunarul jachetei. A scos briciul. Cu o mişcare din încheietură, a scos tăişul din mâner. Şi-a trecut mâna stângă pe deasupra umărului stâng al proxenetului, ca şi cum l-ar fi îmbrăţişat din spate, şi i-a arătat lama lucitoare.

— Îl vezi? Îl vezi, gunoiule? Să vedem cum mai comanzi acum. Răsuflarea îi era teribilă, infernală. Îl vezi? Ai văzut briciul ăsta, nenorocitule?

Pârţ s-a speriat.

— Stai, stai.

— Îţi tai o ureche şi vei putea să conduci, imbecilule. Se poate conduce şi fără o ureche, otreapă.

— Stai, stai!

Cu mâna în care ţinea pistolul l-a apucat de urechea dreaptă şi trăgea de ea. Nu era în poziţie bună pentru a-şi aduce la îndeplinire ameninţarea, dar celălalt nu ştia acest lucru şi zbiera „Stai, stai, la dracu'!" Maşina a făcut un zigzag violent, care i-a zgâlţâit serios, iar altă maşină a protestat printr-un claxon interminabil.

— Stai, stai, la dracu', stai! Cum zici tu, cum zici tu! Ce vrei?

— Să mergi unde ţi-am spus. Direct. Pe bulevardul din Zona Liberă. Au ajuns la pasajul de nivel din piaţa Cerdá. Pe bulevardul din Zona Liberă. Direct.

Direct.

— Bine, bine, cum vrei tu. Dar ce vrei? Orice doreşti, contează pe asta. Dar spune.

— Vreau să vezi ceva.

— De acord, de acord, cum zici tu.

Soto rămâne singur într-un colţ al tejghelei de bar. Îl miră propriul său sânge rece, capacitatea sa de a minţi, acel creier care se goleşte atât de uşor de sentimente atunci când e cazul. Se compătimeşte din acest motiv. Se urăşte. Le dă voie sentimentelor să revină, permite acelei descurajări fără acoperire să-l invadeze, iar, relaxându-şi muşchii, se simte foarte obosit, ca şi cum seninătatea s-ar fi putut obţine printr-un efort fizic titanic. Tristeţea i se instalează în pielea obrajilor, sub pometi, ameninţând iarăşi să-l facă să plângă. Niciodată nu plânsese atât, niciodată.

Cu mâini amorţite, mai ales stânga, care e umflată, scoate portofelul din buzunar. Îl deschide tocmai în clipa în care Lorna îi aduce whisky-ul, iar fata crede că vrea să plătească.

— Te rog, Soto. Primul tău whisky merge în contul localului. Ar trebui chiar mai mult decât atât.

Soto nu o priveşte în ochi şi nu se uită nici la ţâţe. Înghite cu noduri şi încuviinţează, scoate portofelul şi se uită la fotografii. Când o vede pe Ana, oftatul pe care îl scoate este atât de adânc, încât pare un suspin. Ana şi copiii. Arturo, de doi ani, şi Ricardo, de un an. Se uită la fotografii, la zâmbete, şi nu e în stare să se gândească la nimic, lăsându-se doar pradă disperării. Când nu face efortul de a gândi, amintirile îl năpădesc fără voie. Amintirile şi remuşcările. Mai bine amintirile.

Şi-a lăsat mâna pe spatele Ritei, fiind conştient că era prima oară când o atingea pe vreuna din acele femei. Imediat a ştiut ce însemna acel lucru, iar Rita a ştiut şi ea. Felul în care l-a privit cu coada ochiului, zâmbetul acela satisfăcut erau o invitaţie şi o provocare. „Acum nu mai poţi da înapoi.” Nu putea da înapoi. Contactul fusese deliberat, prea deliberat, de multă vreme se lupta cu tentaţia, iar când şi-a spus „înainte”, a fost ca şi cum ar fi făcut un salt în gol. De ce a făcut-o?

— Aseară m-au dus prietenii la un topless, îi spusese Anei cu multe luni în urmă, poate chiar un an.

— Nu mai spune, a făcut ea, schiţând un zâmbet, nedându-i nicio importanţă. Cum a fost? Bine?

— Ce e cu tine? a întrebat-o el, îmbrăţişându-i mijlocul. Nu eşti geloasă?

Ea şi-a încrucişat degetele pe ceafa lui. I-a răspuns cu o înfăţişare foarte serioasă, privindu-l în ochi:

— Am încredere în tine. Ştiu că nu eşti un amator de târfe şi mai ştiu că mă iubeşti. Că nu simţi nevoia să-ţi dovedeşti bărbăţia tot timpul. Greşesc? Soto a clipit, pentru a-i arăta că nu se înşela, pentru a-i cere să continue. Nu ştiu dacă sunt geloasă, poate sunt un pic. Eşti gelos tu pe

băiatul care aduce cumpărăturile făcute la supermarket, pe tipul care aduce butelia de gaz, pe poştaş, pe pediatru, pe chelnerul de la barul de la parter?

Soto a început să fredoneze o melodie, pentru a minimaliza un subiect care îl făcea nervos:

— Nu iese fum fără foc… Din focul dragostei se naşte gelozia…

— Gelozia nu se naşte din dragoste, a spus ea, rămânând serioasă. Se naşte din neîncredere şi se manifestă cu furie. Iar toate astea nu au nimic de a face cu iubirea. A schimbat apoi tonul: Ei, bine, cum a fost cu toplessul?

Soto îşi admira soţia. O găsea curajoasă, sinceră, senină şi dintr-o bucată. Era persoana care merita mai mult respect decât toate cele pe care le cunoscuse în viaţa lui.

— Este toplessul unui turnător. Unul căruia i se spune Pârţ.

— Pârţ?

— Aşa i se spune în argou.

— Ce nume!

— Clienţii vorbesc mult cu târfele. Prea mult. Le desconsideră aşa de mult încât nu concep că ele pot să asculte, să reţină, să-şi amintească şi să spună şi altora ce au auzit. Ele vorbesc cu Pârţ, iar Pârţ îmi spune ceea ce crede el că m-ar putea interesa.

— Aşa. Şi în schimb?

— În schimb, poliţia nu se amestecă în afacerile lui.

— Ca să vezi.

Ana şi copiii îl privesc din portmoneu. Au încredere în el.

De ce a făcut-o?

Rita era foarte frumoasă. Foarte frumoasă. Cum putea fi târfă atât de frumoasă? Ar fi putut să se facă orice altceva. Fotomodel. Actriţă. Dansatoare.

I-a pus mâna pe spate, iar ea l-a privit cu coada ochiului. Imediat după aceea, când nimeni nu se

uita la ei, i-a strâns degetele mâinii stângi, printr-o invitaţie furişă prin care dădea de înţeles că accepta înţelegerea de a păstra secretul. Nu era nevoie ca el să pună condiţia cu voce tare, „nu aici”, dar a făcut-o, pentru ca totul să fie foarte limpede. Apoi s-a îndepărtat de ea. Nu voia ca Pârţ să ştie. Nici celelalte fete. Ştia din experienţă că nu erau în stare să păstreze un secret. A aşteptat-o pe Rita la ieşire. S-au dus la o casă de rendez-vous.

— Să nu spui nimănui.

— De ce?

— Pentru că nu trebuie să spui nimănui. Ne-am înţeles?

Îi cerea ei să nu-l dea în vileag, dar vorbea de fapt cu sine însuşi, îşi spunea că Ana nu trebuia să afle niciodată de această infidelitate a lui. Şi că acest lucru nu trebuia să se mai repete. Se simţea rău. Se simţea ca un trădător. De ce a făcut-o? Pentru a se simţi mai bărbat?

— Tu trebuie că ai luat la ţesălat toată herghelia lui Pârţ, nu-i aşa? l-a întrebat cineva de la Brigadă.

— Ba uite că nu.

— Nu? Ia mai slăbeşte-mă!

— Aşa cum ai auzit.

— E adevărat că nu ai luat la rând tot haremul lui Pârţ?

— E adevărat.

— Dar de ce? se mira colegul său, făcând nişte ochi cât cepele. Era atât de uluit încât limba îi atârna din gură.

— Când vrei să ai o fată de-a mea, îi spunea Pârţ, să nu stai pe gânduri, Soto, ai auzit? Pe gratis, ne-am înţeles? Ascultă-mă pe mine, e marfă clasa întâi.

De pe partea cealaltă a tejghelei de bar, fetele îl priveau cu acel jind cu care se priveşte un fruct oprit. El spusese că nu, iar dacă a spus, aşa trebuia să fie, iar asta îl făcea teribil de atrăgător.

— Bine, dar tu vrei să mă faci să cred că nu te-ai culcat cu niciuna din tipele lui Pârţ? insistau cei

de la Brigadă, neîncrezători.

— Nici măcar cu una.

— Dar ce se întâmplă cu tine?

— Nimic. Ce să se întâmple?

— Nu te înţeleg, omule, nu înţeleg.

— Nu e nimic de înţeles.

Îl făceau să se simtă prost acele conversaţii. Îl deranja excesul de încredere pe care i-l arăta Ana, acasă, ca şi cum l-ar fi obligat numai pe el să-şi asume o responsabilitate care era a amândurora. Aproape că îl ofensa. Voia să aibă, să provoace o scenă de gelozie. Devenea nervos. Dădea frâu liber fanteziei. În câteva nopţi n-a putut să doarmă.

— Nu aici. Să nu spui nimănui.

Rita s-a dezbrăcat şi i s-a oferit în patul anonim al unei case de rendez-vous. În acel moment, Soto nu o mai găsea atrăgătoare. A fost la înălţime ca bărbat. Şi-a promis însă că nu se va mai întâmpla niciodată.

— Niciodată? De ce? Nu ţi-a plăcut?

În maşină, cu o jumătate de oră în urmă, maximum o oră, tăcerea celor doi bărbaţi a coincis cu un întuneric învăluitor. Au rămas în urmă circulaţia densă, luminile, civilizaţia. De o parte şi de alta a bulevardului se ridicau în acel moment clădiri goale, întunecate şi moarte, complexe industriale, fabrici, magazine, blocuri de birouri, colegii, totul închis la acea oră, în care nu se aflau decât paznici de încredere şi câini care dormitau, ferestre întunecate ca nişte ochi goi, garduri, umbre de cimitir. Frica s-a îngroşat în maşină, presentimentele se solidificau în ritmul iresponsabil al fetiţei de la *Mecano*, care transformă totul într-un cântec de copii. „Crestături de cuţit pentru o femeie, străfulgerări mortale ţâşnesc în zori, sânge care vopseşte în violet faptul zilei”, o orgă din anii şaizeci făcând piruete prin întunericul de rău augur din interiorul maşinii.

— Aici la dreapta, pe strada asta, la dreapta.

Maşina s-a conformat. Lumina farurilor s-a lovit de un perete alb cu tencuiala jupuită, pe care nişte litere mari, negre, anunţau „Zugrăveli Armendáriz”. E o poartă foarte mare, pe care, în mod sigur, au intrat şi au ieşit cândva camioane. În ea, o uşă mai mică, făcută pentru persoane nu prea înalte.

— Pe aici, opreşte.

Maşina s-a oprit. Soto a deschis portiera din dreptul lui, a coborât mişcându-se cu greutate, pentru a nu depărta ţeava pistolului de ceafa lui Pârţ în timp ce deschidea portiera din dreptul şoferului. Când Pârţ a dat să coboare, Soto l-a pocnit cu M.35-ul în obraz, înainte de a putea fi recunoscut. A făcut-o cu atâta forţă, încât capul acestuia a fost proiectat în spate şi s-a lovit de cadrul portierei. Soto a mai lovit o dată, lucru care a stârnit revolta şi disperarea lui Pârţ, care a pornit la atac cu capul înainte. Era mic de statură, dar puternic, şi nu era prima încăierare în care era implicat. Ştia să imobilizeze braţele care îl ameninţau, ştia să-şi înfigă capul sub mandibula adversarului, trosnindu-şi cu furie dinţii. Dar Soto nu a căzut. S-a dat înapoi doi paşi, trei, patru, a fost cât p-aci să cadă, dar anticipase atacul, îl dorea, întrucât pasivitatea nu-i alimenta violenţa, şi-a recăpătat imediat echilibrul, de acum departe de luminile maşinii, care făceau să se vadă ceea ce nu trebuia. Odată învăluiţi iarăşi în întuneric, a trimis o lovitură cu genunchiul în corpul care se lipea de el, care îi înlănţuia braţele. Pârţ a scos un geamăt şi a cedat, a dat din mâini încercând să-l lovească în obraz. Soto a făcut un pas înapoi, s-a eliberat şi, controlând silueta adversarului aflată în lumină, i-a dat un şut în testicule. S-a auzit strigătul înfrângerii, iar Pârţ a căzut la pământ. Doar o clipă, e adevărat, deoarece nu îşi putea permite luxul de a se tăvăli de durere, doar o clipă, dar era deja învins. Singura lui scăpare era întunericul, în care a încercat să plonjeze şi să se

facă nevăzut, dar Soto vedea pe întuneric, l-a apucat de sacou, l-a oprit, iar Pârţ s-a întors spre el, stai că îţi arăt eu, dacă vrei cafteală, îţi arăt eu cafteală, dar Soto nu lăsase din mână pistolul şi a lovit, folosindu-l cu un curaj asasin. Prima dată a lovit în carne, dar a durut. A doua oară a lovit la os şi a durut şi mai mult, făcându-l pe Pârţ să scoată un suspin de panică. A treia lovitură undeva în obraz, probabil în falcă. Pârţ era gata să cadă, dar Soto l-a ţinut de haine, căutându-i faţa cu mâna stângă. Tremurând, Pârţ încerca să-l apuce de braţe, îl trăgea de mâneci, i-a găsit un deget cu dinţii şi i l-a muşcat cu ferocitate, dar pistolul a lovit iarăşi. *Crac.* Acum Soto avea controlul asupra mâinii sale stângi şi îşi putea calcula lovitura. *Crac.* În mijlocul frunţii. *Crac.* Și-a oprit mişcarea în ultimul moment. Să doară, dar să nu ucidă. Să sângereze, dar să nu îşi piardă cunoştinţa. *Crac.* Ei încă o dată: *Crac.* Atunci s-a lovit, probabil, peste degete. Pârţ voia să ţipe „Pentru numele lui Dumnezeu!”, dar nu a scos decât o bălmăjeală caraghioasă, a căzut în genunchi plângând, iar Soto *crac, crac, crac* şi *crac,* pierzându-şi firea, de acum îi era indiferent dacă îl omora, până când Pârţ a căzut în patru labe, dispărând în negreala pământului. Pistolul şi-a ratat ţinta, iar Soto s-a trezit dansând prin aer, pierzându-şi echilibrul şi simţul orientării. Gâfâind ca un câine, scâncind.

Tăcere. A căutat corpul lui Pârţ, ascultându-i respiraţia sacadată. Era nemişcat, invizibil în întuneric, încercând să-şi înăbuşe suspinele pentru a nu fi observat. În depărtare, fata de la *Mecano,* „dacă te reîncarnezi într-un lucru, fă-o într-un creion sau într-un penel, şi Gala cu piele de mătase, să o faci în creion sau penel…”, iar Soto îşi venea încetul cu încetul în fire, îşi ştergea sudoarea cu mâneca jachetei, îşi punea pistolul în buzunar şi căuta pe pipăite, ghidându-se după gemetele înăbuşite.

A apucat trupul căzut şi a tras de el cu putere.

— Nu! a strigat Pârţ.

În această dimineaţă, când a telefonat la ELLA'S pentru al avertiza pe Pârţ, Soto a întrebat de Rita.

— Să vină Rita la telefon.

— Cine o caută?

— Un prieten.

— Spune.

— Rita, eu sunt. Nu-mi pronunţa numele. Mă recunoşti?

— Da.

— Vreau să te văd. În această după-amiază. Spune-le că eşti bolnavă, că nu te simţi bine, că nu poţi merge la lucru. Vei face cum ţi-am spus?

— Bine, da.

— Mulţumesc. Ne întâlnim la şase, în piaţa Cataluña. La ieşirea din parcarea lui Real Automóvil Club.

— Da, bine.

Continuă să se minuneze de sângele lui rece. Exista în el o parte respingătoare. Se vede jucându-se cu copiii, făcându-le giumbuşlucuri, cântând melodii stupide, scăldându-i, plimbându-i cu căruciorul, scuturând de sunătoare, se vede pipăindu-se cu Ana, spunându-i „norişor", comparând-o cu valurile mării, blânde sau furioase, şi se întreabă ce are de-a face acel tătic cu căpcăunul nemilos ce ţine un pistol în mână.

— Nu! a strigat Pârţ.

Soto a tras de el până la luminile maşinii, care se reflectau în peretele alb şi scorojit. „Zugrăveli Armendáriz". L-a târât, proxenetul nemaigăsind puterea să se opună. Când au ajuns la poarta mare, picioarele lui Pârţ începuseră să prindă iarăşi viaţă, mâinile sale le căutau pe cele care îl târau, mormăiturile lui devenind iarăşi inteligibile.

— Auzi, nu, auzi, ascultă, nu, aha.

Odată intraţi în spaţiul luminat, sângele care îi acoperea fruntea şi unul din obraji, la fel ca şi

sacoul în carouri şi cămaşa galbenă, a strălucit într-un roşu violent. Soto a lăsat din mâini corpul chiar lângă poartă, iar Pârţ a căzut greu şi a început imediat să se mişte pentru a se ridica iarăşi în picioare. Căuta ceva în buzunarele sacoului.

— Stai liniştit! a exclamat Soto.

I-a înfipt vârful pantofului în piept. Pârţ a căzut pe spate şi a început să plângă şi să strige. „Nu, nu, nu; te rog, nu mai pot, nu mă omorî”, ţipa ca un copil speriat ce era. Soto s-a aruncat peste el, „Nu, nu, nu; te rog, nu, nu, nu!”, Soto l-a căutat în buzunarele sacoului, a scos un portofel de piele, chei, un pachet de Kleenex, prezervative, un pix, gumă de mestecat. Nu a găsit nici cuţit, nici pistol. L-a dispreţuit chiar şi pentru asta, pentru lipsa lui de apărare. S-a depărtat de el. Cu o cheiţă a deschis uşiţa făcută în poarta mare. A intrat în incinta întunecată. Pe o latură era un comutator electric, care, atunci când apăsai pe el, scotea un zgomot sec, ce provoca ecouri în magazinul gol şi dărăpănat.

S-au aprins doar două lumini fluorescente în tot magazinul. Mai mult decât suficientă pentru a se vedea bine corpul legat de o somieră care atârna într-un cârlig fixat în tavan.

Soto a ieşit iarăşi. L-a apucat pe Pârţ de reverele sacoului. Atunci Pârţ a deschis ochii, aşteptând, şi l-a recunoscut.

— Soto! La naiba, Soto!…

Atâtea favoruri reciproce, la naiba, Soto, atâtea clipe plăcute, la naiba, Soto. Dumnezeule Doamne, ce se întâmplă, ai înnebunit, e o greşeală, m-au vorbit de rău, te-au înşelat, Soto.

Impasibil, Soto l-a târât în interiorul magazinului, l-a ridicat cu forţa şi l-a lipit cu spatele de poarta mare, pentru ca Pârţ să poată vedea bine ce i se pregătea.

— Soto, gâfâia proxenetul.

Apoi a tăcut. L-a văzut, a făcut ochii mari, a căscat gura şi a tăcut.

— Ia te uită, dom'le, cine e aici! se aude o voce jovială şi inoportună, vocea lui José, aşa cum e poreclit, ziaristul de cronică neagră.

Soto închide brusc portofelul, de parcă s-ar fi temut să nu fie surprins contemplând fotografiile cu familia sa în acea ambianţă de lumini slabe şi ţâţe la vedere, ca şi cum el însuşi ar fi considerat asta ca fiind un fel de profanare.

— Drace, José!

— Ce face aici inspectorul Soto? Şi bând un whisky! E vreo sărbătoare azi?

— Niciuna. Aşa cum vezi.

José iese din separeu, el era cel care o călărea pe Cindy. Iese foarte binedispus, vrând să spună oricui vrea să-l asculte că tocmai a avut o partidă de sex. Cindy, care se afla deja în spatele tejghelei barului, a şi uitat de acum ce a făcut şi cu cine.

— Auzi, zice ziaristul agasant, ce ştii despre târfele astea?

Soto îl priveşte pe jumătate neîncrezător, pe jumătate agresiv. Ce mai vrea şi ăsta acum?

În această după-amiază, la ora şase, Rita se afla, punctuală, la locul întâlnirii. În piaţa Cataluña, la ieşirea din parcarea lui Real Automóvil Club. Soto o spiona de la distanţă. A coborât să caute maşina. A ieşit. A luat-o.

— Urcă.

Ea a urcat în maşină. Au intrat în traficul dens din piaţa Cataluña.

— Ce se întâmplă cu tine? a întrebat ea. Apoi a continuat: Unde mergem? Şi imediat: Ce e cu tine, poţi să-mi spui?

— Mai târziu.

Cel care conducea maşina nu era cel care se juca cu Arturito şi Ricardito, nici cel care făcea dragoste cu Ana. Nu era un tătic. Era un ticălos fără suflet ce nu avea decât un obiectiv şi care îşi îndeplinea misiunea fără să clipească.

— Ce e cu tine? Unde mergem?

— Într-un loc.

— Ia ascultă! Azi ce hram porţi? Eşti prieten sau poliţist?

Soto a înghiţit în sec.

— Niciuna, nici alta. Trebuie să stăm de vorbă.

Nu era sigur că ura sa va dura până la magazinul din Zona Liberă. Dar a durat. S-au oprit în faţa firmei „Zugrăveli Armendáriz”.

— De ce am venit aici?

— Ca să ţi-o trag, a minţit el cu răceală. Ce ai crezut? Hai, coboară.

Ea s-a dat jos din maşină. Era neliniştită.

Soto a băgat mâna în buzunar, pentru a se asigura că briciul era acolo.

— Ascultă, spune José, ziaristul. Ce ştii despre târfele alea?

— Care târfe? întreabă Soto.

José face o mutră care vrea să spună „tu mă întrebi pe mine?”.

— Drace, alea care se tot adună. Un psihopat asasin umblă liber prin oraş, nu-i aşa? Le ia gâtul şi apoi le crestează sânii în cruciş cu tăieturi de cuţit. Fetiţele din oraşul de sus nu vorbesc decât despre asta. Au fost găsite deja două.

— Trei, rectifică Soto fără să-şi dea seama ce spune.

— Deja sunt trei?

Poate că mâine se va descoperi totul. José va spune peste tot că Soto ştia că existau deja trei victime înainte de a fi fost găsit al treilea cadavru. Ei, şi? N-are decât să spună ce vrea.

— Şi ce aveţi de gând să faceţi? întreabă ziaristul.

— Vrei poate să spui „ce facem” îl corectează poliţistul.

— Bine, ce faceţi? Ridică dintr-odată un braţ. Ei, Cindy! Adu-mi un gin tonic. Tu mai vrei un whisky?

— Nu. Tocmai mă pregăteam să plec.

— Aşteaptă un pic, ce naiba! Mai vrei un whisky sau nu?

— Nu. Nu mai vreau.

— Bine, cum vrei tu. Ce faceţi? Un nebun în libertate e o pacoste.

— Versiunea oficială este că nu e vorba de un nebun în libertate. Fetele alea se drogau cu heroină. Datorau parale cuiva şi n-au plătit. E vorba de trafic de droguri.

— Haide, haide, nu se lasă ziaristul. Totul te face să te gândeşti la un nebun. Soto, nu mă trage în piept. Pentru că le taie sânii cruciş cu briciul.

— E o pedeapsă, José, ce naiba! Face asta pentru restul fetelor să se înveţe minte. Aşa procedează columbienii, sau cei de teapa lor. Trafic de droguri, ascultă-mă pe mine.

— Nu cred că vor răsufla multe despre asta. Văd că în ziare nu s-a scris nimic despre crimele astea. Nu este nicio declaraţie a Departamentului vostru de Presă. La mine au ajuns zvonuri pentru că mă învârt în mediul ăsta, altfel nu aş fi ştiut nimic.

— Nu facem public cazul pentru că autorii asasinatului vor tocmai acest lucru. Vor reclamă. Vor să le sperie pe toate târfele din Barcelona. Şi, cred că îţi dai seama, nu le vom face jocul.

Cindy aduce ginul tonic. Îl salută pe Soto cu o scânteiere a pupilelor ei verzi şi se îndepărtează.

— Hai, Soto, recunoaşte că nu faceţi public cazul pentru că nu vreţi să se spună că în Barcelona Jocurilor Olimpice un nebun umblă liber, omoară târfe şi le măcelăreşte cu furie. Acum e vorba de târfe, dar poţi să ştii pe cine va ucide mâine? Soto dă din cap. Îi este indiferent ce spune ziaristul. Dă doar din cap şi îşi termină de băut whiskyul. Recunoaşte că e mai simplu să se vorbească de trafic de droguri, pentru că aşa toţi oamenii de bine, micii burghezi care stau seara în faţa televizorului se vor gândi că treaba nu are de a face cu ei, vor spune că târfele au păţit ce au meritat pentru că erau târfe, aşa că nu se va face nicio vâlvă. Vor spune că aceia care umblă noaptea prin oraş şi-o caută cu lumânarea. Iar cel care şi-o

caută şi-o găseşte şi aşa nu se răspândeşte panica. Iar voi veţi putea aresta pe cei de totdeauna: drogaţi, marginali şi cei de soiul ăsta. Ce se va întâmpla însă dacă va ucide şi cetăţeni onorabili?

— Eu nu pot să-ţi spun decât versiunea oficială. Asta e deocamdată.

— Şi ce spune versiunea oficială despre acel Volkswagen Golf de culoare roşie? Şi de tipul cu părul alb?

— Nu ştiu nimic despre asta.

— Târfele nu vorbesc decât despre asta. Nu se poate să nu fi auzit la brigadă.

— Nu mă ocup de cazul ăsta, José. Nu ştiu nimic despre el.

— Nu mă aburi, Soto. Sunt sigur că nu vorbiţi decât de chestia asta. De la asasinul din Lesseps, cel care ucidea bătrâne şi le viola, nu am mai avut în Barcelona un ucigaş în serie. Asasinul psihopat din timpul Jocurilor Olimpice. E o ştire bombă.

Rita. Goală. Legată cu braţele în cruce de o somieră ruginită care atârna din tavan. Sângele curs din gât îi acoperise corpul, ajunsese până la picioare, picura de pe degete şi cădea pe podea. Iar sânii ei, frumoşii sâni ai Ritei, erau plini de tăieturi peste tăieturi care formau cruci, tăieturi ale unui sadic înfuriat. Tăieturi de nebun. De nebun. Doamne Dumnezeule, de nebun. Ce s-a întâmplat cu Soto?

În situaţii ca aceasta, mintea cea mai obtuză devine genială. Nu îţi vezi toată viaţa ca într-un film, acest lucru nu este adevărat. Doar înţelegi toate lucrurile pe care le-ai văzut fără să le înţelegi. Acum patru sau cinci luni, mâna lui Soto pe spatele Ritei, cei doi vorbind în şoaptă într-un loc retras la ELLA'S, zâmbetele acelea, disimulările acelea. Cineva a comentat: „Ăştia doi vor avea o aventură", la care Pârţ a spus: „Ăsta? Imposibil. E incoruptibil." Nu a văzut că Rita şi Soto plecau împreună. Dar au plecat. Bine, şi ce-i cu asta? Pârţ îi făcuse oferta nu o dată, „dacă vrei să te culci cu

vreuna din fetele mele, să nu stai pe gânduri, marfă clasa-ntâi”.

Soto îl privea de parcă ar fi vrut să-l ţintuiască de poarta mare cu puterea minţii. Ochii lui se pierdeau în umbra sprâncenelor, lacrimi mari alunecau pe faţa sa alungită, gălbejită şi nebărbierită ca lumea, dinţii îi străluceau ca ai unui lup într-o grimasă de suspin pe care nu-l putea stăpâni, grimasa unui bărbat care nu a învăţat niciodată să plângă cu adevărat. Mâna i-a dispărut în buzunarul jachetei, apoi a reapărut ţinând pistolul Radom M.35 polonez.

— Marfă clasa-ntâi, nemernicule, i-a spus el. Voiam să te spânzur de ouă împreună cu târfa ta, mizerabilule, dar nu merită să fac asemenea eforturi. Pârţ a început să-şi mişte buzele, dar nu reuşea să scoată niciun sunet. Nu înţelegea. Încă nu înţelegea. Soto înghiţea în sec, pentru că era gata să izbucnească în plâns. M-am dus să-mi fac nişte analize. Elisa şi Western blott, sau aşa ceva, pentru că aveam febră, deşi nu mă durea nimic. Mi le-am făcut de mai multe ori, pentru ca rezultatul să fie sigur, gâfâia, gâfâia, gâfâia. Şi m-au găsit seropozitiv, nemernicule. Seropozitiv.

A tras. Detunăturile au dezlănţuit o furtună de tunete metalice în magazinul pustiu, ecouri care ricoşau dintr-un perete în altul, asurzind şi înnebunind. Gloanţele au făcut să explodeze ţeasta lui Pârţ. Erau prea multe gloanţe pentru o ţeastă atât de mică. Soto a continuat să tragă, iar de câte ori apăsa pe trăgaci repeta: „Seropozitiv, nemernicule, seropozitiv, nemernicule.”

A pus corpul lui Pârţ în portbagajul maşinii, având grijă să nu se mânjească de sânge, apoi a desprins corpul Ritei de somieră, stupidă punere în scenă de film, sadică recreare a unei crime motivate de furie oarbă. Acum, totul i se părea absurd şi inutil, iar asta l-a făcut să plângă. A trebuit să rămână cu fruntea pe volan, lăsând să

ţâşnească strigătul, permiţând groazei şi compasiunii să-i scuture tot corpul.

— Psihopatul asasin din timpul Jocurilor Olimpice, spune José, ziaristul. E o ştire bombă.

Soto se simte sâcâit, s-a săturat deja şi îi spune băgăciosului, pentru a scăpa de el:

— Nu sunt decât nişte târfe, José foarte obosit, cu tot dispreţul de pe lume, de parcă ar fi scuipat, de parcă ar fi vomitat. Nu sunt decât nişte târfe, ce naiba. Să se ducă dracului, că pentru asta există.

4

SPRE BINELE TĂU

Tata nu a înţeles niciodată motivul excursiilor mele nocturne, iar eu presupun că acest lucru era un stimulent în plus pentru ca eu să recidivez noapte de noapte. Dar nu totdeauna eram eu cel care insista să se vorbească despre acest subiect în dimineaţa următoare. Dacă nu îl vedeam în biroul său cu un pretext oarecare (o poliţă rătăcită, o semnătură absolut necesară, o aprobare pentru un duplicat), înainte de amiază el era cel care mă vizita. Cu pupilele şi colţurile gurii strânse de cel mai sever reproş.

— Ai nişte cearcăne de speriat, spunea el bunăoară.

Iar eu, prefăcându-mă că nu dau nicio importanţă celor spuse:

— E din cauză că am ieşit noaptea.

— Altă noapte lubrică? a spus el într-o zi.

Nu putea pricepe cum putea cineva să aibă de-a face cu drojdia societăţii fără să se culce cu târfe.

— Mă duc doar ca să mă uit, tată, i-am amintit a nu ştiu câta oară, prefăcându-mă că citeam concentrat documentele pe care le împrăştiasem pe masă.

Atunci el apela la arta oratoriei cu tot entuziasmul:

— Trebuie să te fereşti de compania anumitor domnişoare, fiule. Pot să-ţi transmită boli, aşa cum ştii fără îndoială, boli venerice greu de vindecat… Omul cumsecade, gemând şi greu ca plumbul, privindu-mă ţintă cu acea faţă de gastroenterită acută, de crampe intestinale suportate cu abnegaţie creştină. Fiule, nu vreau să pun frâu distracţiilor tale, dar cred că nu ai ales cea mai bună dintre căi. Există alte modalităţi, mai sănătoase, de distracţie.

Ştiu că trebuie să le descoperi singur, printr-un şir de încercări şi greşeli, dar dă-mi voie să-ţi dau câteva sfaturi. La urma urmelor sunt tatăl tău, iar tu eşti singurul meu urmaş. De când a murit mama ta, nu mai am pe nimeni pe lume şi nu vreau să văd cum se năruieşte castelul speranţelor mele.

Cum să-i explic că principala plăcere constă în contemplarea acelui spectacol unic, irepetabil, diferit de la noapte la noapte? Cum să-i transmit fiorul pe care ţi-l produce studierea acestor fiinţe animalice, grosolane, înăsprite, morocănoase, la fel de periculoase ca fiarele din pădure? Acum, când forţele vii şi de bună-credinţă din acest oraş încep să pună stăpânire pe cartierul lor dărăpănat şi pestilenţial, acum, când Poliţia îi înconjoară, iar excavatoarele îi invadează, demolând blocuri decrepite pentru a transforma străduţele strâmte ale labirintului protector în pieţe deschise care facilitează raziile şi percheziţiile, acum, mai mult ca niciodată, aceşti oameni par o turmă de animale încolţite, gata să-şi scoată ghearele şi să-şi ascută colţii pentru a-şi apăra teritoriul până la moarte. Sunt tot mai puţine târfe în cartier, tată, nu observi, pentru că le închid casele de rendez-vous, pentru că îi leagă pe peşti şi pe traficanţii de droguri şi pentru că le uşurează viaţa în alte locuri, departe de centrul oraşului, unde drogurile, seringile şi ţâţele provocatoare nu atrag atenţia turiştilor. Şi dacă îmi permiţi o glumă de prost-gust, sunt tot mai puţine târfe pentru că bântuie pe acolo un ţicnit care le omoară, nu ai auzit? Presa nu mai vorbeşte despre altceva, până şi editorialul din *El País* a tratat acest subiect, le taie beregata şi apoi le crestează sânii cu o infinitate de tăieturi de brici. I se spune Omul cu Briciul.

— Ce grozăvie!

— Chiar astă-noapte a fost găsită a patra victimă.

Îmi place să comentez aceste lucruri cu un zâmbet foarte luminos, ca şi cum ar fi fost veşti

bune sau anecdote infantile, doar cu intenţia de a scandaliza.

— Şi în această junglă populată de fiare nemiloase te duci tu în fiecare noapte, fiule? Dă-mi voie să-ţi spun: cred că ar fi foarte potrivit pentru tine să-ţi tragă o sperietură bună. Nu spun că ar trebui să dai peste acel maniac asasin de care pomeneai, dar cred că nu ar fi rău să simţi pe propria piele că te joci cu focul. Ţi-o spun spre binele tău.

Avertizarea lui vine prea târziu. Când tata a avut acea idee nefastă, mă băgaseră de acum în sperieţi.

În piaţa în care Robadors dă în San Pablo, acea piaţă proiectată de designerul Keith Haring din New York, cu câteva luni înainte de a muri de SIDA. Trei băieţi cu cuţite, trei gagii cu şişuri, aproape nişte copii. Le-am spus:

— Staţi cuminţi, sunt un coleg.

Au crezut că vreau să-i fentez.

— Coleg pe dracu', te tai, a lătrat Brunetul, care e cel mai hotărât. Scoate tot ce ai.

— Sigur că da, prieteni, sigur că da, spun eu dându-le ceasul şi portofelul. Ştiam eu că mi se va întâmpla asta mai devreme sau mai târziu. Consider asta la fel de drept ca plata pentru folosirea autostrăzilor. Acesta e cartierul vostru şi voi hotărâţi ce vamă trebuie plătită pentru a-l vizita. E corect, berea trebuie plătită.

Se priveau un pic speriaţi de seninătatea mea. Au şters-o fără să-şi ascundă îngrijorarea. Tipii ciudaţi, care nu se poartă aşa cum se aşteaptă cuţitarul, nu prevestesc nimic bun, provoacă totdeauna neplăceri. În mod sigur că după ce au dispărut după primul colţ de stradă, s-au refugiat într-un bar pentru a comenta ce tip ciudat eram eu.

M-a remontat acest gând. Ziua următoare, în timp ce tatăl meu mă avertiza că nu mi-ar strica să trag o spaimă spre binele meu, m-am distrat jucându-mă vesel cu amintirea atacului, cu zâmbetul dansând ascuns în umbra mustăţii.

I-am revăzut chiar în acea noapte. De fapt, am plecat în căutarea lor, deşi nu am recunoscut-o deschis faţă de mine însumi. Am dat târcoale la întâmplare prin subterana cea mai adâncă a oraşului subteran, distrat, ascultând la walk-man *Nopţile albe* ale Margaritei Castell, la doi zero trei. Acesta fusese un program cu o voce senzuală, catifea şi şoapte, cu apeluri de la clienţi excitaţi, dintre acelea care erau la modă cu ani în urmă, când eram mai tineri şi mai derbedei. Acum ţara s-a făcut iarăşi mai cuminte şi mai reţinută, iar Marga despletită a devenit o Margarita Castell foarte serioasă, care vorbea în fiecare seară despre subiecte teribil de actuale cu câteva personaje calificate. „Azi aş vrea să vorbim despre a patra victimă a Omului cu Briciul. Alături de noi se află…”. A patra victimă (care, din cauza caracteristicilor sale speciale, a rămas cunoscută doar sub această denumire emblematică, a Patra Victimă) era o fetişcană de şaisprezece ani (la început, s-a spus că ar fi avut paisprezece, dar apoi s-a aflat că avea şaisprezece), machiată strident ca o târfă bătrână, gene false şi câteva straturi de ruj de buze, îmbrăcată ca o târfă cu ciorapi ajuraţi, fustă scurtă, pantofi cu toc cui şi jerseu decoltat, dar virgină, aşa cum o va demonstra autopsia. Aceasta era ştirea zilei, care a apărut cu litere de-o şchioapă pe prima pagină a *El Caso:* „Târfa era virgină.” Eu râdeam de comentariile invitaţilor. „O încăierare.” „O fetiţă?” „Nu, nu, o încăierare, o ceartă.” „Ah, dar atunci nu mai era doar o fetiţă.”[1] I-am întâlnit pe micii mei tâlhari, ca unul care nu-şi doreşte acest lucru, într-un bar cu animatoare, aproape de ora închiderii. Ei nu m-au văzut. Eu doar m-am arătat, i-am localizat şi m-am retras imediat. I-am aşteptat în stradă. I-am văzut ieşind, beţi şi greoi, înduioşător de vulnerabili, ei care arătau atât de fioroşi, râzând fără chef de orice.

I-am urmărit.

La *Nopţile albe* ale Margaritei Castell, la doi zero trei pe scală, cineva ajungea la strălucita concluzie că, din moment ce era virgină, asta însemna că a Patra Victimă nu se prostitua, iar un reprezentant al Departamentului de Presă al Poliţiei, dând dovadă de un tact deosebit, a replicat că există multe feluri de a practica prostituţia păstrându-ţi virginitatea. Unul din tâlhari a rămas într-o pensiune din strada San Ramon. Ceilalţi doi s-au îndreptat cu o motocicletă spre periferia oraşului. Eu aveam maşina parcată într-un loc strategic şi am putut să mă lipesc de ei fără să fiu văzut (ceea ce nu mi-a fost greu, întrucât mergeau ca orbii), pe Ramblas în sus, Gran Via, Meridiana, până la un deprimant oraş-dormitor, unde au mai băut nişte bere înainte de a se adăposti în hogeacurile lor.

I-am ţinut sub supraveghere întreaga săptămână care a urmat, ascuns în umbra colţurilor de stradă, amestecat printre clientela unui bar plin-ochi, în penumbra unui cabaret de joasă speţă, mereu cu walk-man-ul în urechi, savurând *Nopţile albe* ale Margaritei Castell, pe doi zero trei, acolo unde, mai devreme sau mai târziu, terminau invariabil prin a vorbi despre a Patra Victimă şi, prin ricoşeu, despre cele trei de până atunci.

Scandalul ajunsese chiar şi pe primele pagini ale revistelor sentimentale atunci când nişte părinţi neconsolaţi, a căror fiică dispăruse de la domiciliul familial, au venit la poliţie şi au recunoscut-o pe micuţa lor Silvia în fotografiile post-mortem ale celei de acum faimoasă a Patra Victimă. Până atunci, unele declaraţii ale poliţiei, bazate pe principiul că totul este ceea ce pare a fi, depăşiseră limitele celei mai elementare prudenţe. Obsedaţi să împiedice răspândirea panicii şi, mai ales, să liniştească opinia publică, poliţiştii au declarat în mod public că „astfel de lucruri li se întâmplă doar celor care le caută cu lumânarea”. Bazându-se pe faptul că peştele celei de-a treia victime fusese

asasinat în aceeaşi noapte în care fusese ucisă şi protejata sa, au lansat teoria despre o răzbunare a unui clan de traficanţi de droguri ori de traficanţi de carne vie, într-o încercare de a-l transforma pe Omul cu Briciul într-o pacoste precum SIDA, rezervată exclusiv prostituatelor, drogaţilor şi altor persoane care, prin viaţa pe care o duceau, o căutau cu lumânarea. Doamnele cu obiceiuri fixe, soţii şi mame exemplare, nu aveau de ce să se teamă. Iar pentru a face şi mai convingător discursul, nu ezitaseră să arunce tot noroiul posibil asupra victimelor, mergând până la insulte şi la cuvinte murdare, băgând-o în aceeaşi oală şi pe necunoscuta a Patra Victimă, târfa virgină, în vârstă de paisprezece ani. Au rămas înlemniţi poliţiştii de la Departamentul de Presă, cei de la Secţia de Omucideri, cei de la Narcotice, purtătorii de cuvânt şi alţi granguri din Ministerul de Interne atunci când a Patra Victimă s-a dovedit a fi Silvia, Silvita, de şaisprezece ani, singurul copil al lui don Jacinto Pedreiro, preşedintele Băncii Naţionale de Finanţări şi Investiţii, preşedintele Comitetului pentru Studierea şi Controlul Oscilaţiilor Produsului Naţional Brut, nepot al faimosului filantrop Mariano Pedreiro, creatorul şcolilor Pedreiro, al Muzeului Pedreiro şi al Fundaţiei Mariano Pedreiro, sprijinitoarea unor patrimonii artistice şi a unor rezervaţii ale naturii. A existat totuşi un nătăfleţ dintr-un organism oficial care, simţindu-se ca fiind o parte a puterii superioare, a continuat să afirme că şi fiicele de bancheri şi mecena se droghează şi se prostituează, dar excesul de zel de care a dat dovadă l-a costat funcţia, aşa că a prevalat, ca fiind unică şi indiscutabilă, versiunea conform căreia cineva o sechestrase pe nevinovata Silvia, o deghizase în târfă şi apoi îi tăiase beregata şi îi crestase sânişorii cu briciul. Soţii Pedreiro au protestat faţă de iresponsabilitatea anumitor ziare, au făcut denunţuri. S-au anunţat procese, iar societatea a

trebuit să accepte că asasinatele Omului cu Briciul nu erau simple boroboaţe ale unor traficanţi de droguri care îşi reglau conturile în stilul lor caracteristic, ci crimele abominabile ale unui nebun care îşi alegea victimele nediscriminatoriu. Iar acum opinia publică a reacţionat într-adevăr, protestând cu indignare, „nu există stat de drept, nu există justiţie, nu există securitatea cetăţeanului, oricine poate să hălăduiască prin oraş având un brici cu care să taie beregata cetăţenilor oneşti ce îşi plătesc impozitele şi îşi ţin în dinţi cartea de identitate”. Se specula posibilitatea, chiar probabilitatea, ca asasinul să fie un cetăţean onest care îşi plăteşte impozitele, iar acest lucru a stârnit nervozitatea unui număr foarte mare de oameni.

În barurile pe care le frecventau cei trei tâlhari ai mei, femeile uşoare erau de părere că victimele îşi meritaseră soarta, pentru imbecilitatea de care dăduseră dovadă, „sunt nişte nemâncate, care se lasă să li se facă orice pentru câţiva bănuţi, fără să crâcnească”, cui i se întâmplă să se lase dusă într-o fundătură, pe un maidan, pe străduţele întunecate din Zona Liberă, pe plaja de la Barceloneta, la patru dimineaţa? Lor nu li s-ar putea întâmpla aşa ceva pentru că, uite, de la apartament la bară şi de la bară la apartament, pe mine nu mă prind. În afară de asta, Pepe al lor nu ar permite niciodată să se întâmple aşa ceva. E clar, merg pe cont propriu şi se întâmplă ce se întâmplă. „Mă simt foarte apărată de Pepe al meu, avem mare noroc cu el, aşa cum avem noroc de peştii care ne protejează”, peştii nefiind însă niciodată prezenţi în aceste conversaţii.

Din vorbe auzite întâmplător, am aflat că cele trei canalii ale mele se numeau Brunetul, Vopsitul şi Ruby, că toţi trei cochetau cu heroina, convinşi că nu vor ajunge dependenţi de ea. Eu îi numeam Trio Chefliii şi am ajuns să mă apropii sufleteşte de ei. Brunetul locuia în pensiunea din strada San Ramon împreună cu bătrâna sa mamă, o femeie

obeză şi exuberantă care avea obiceiul să strige tot felul de grosolănii din balcon. Ruby şi Vopsitul trăiau împreună cu părinţii lor, oameni umili care se luptau cu şomajul, trăind din expediente.

În timp ce duceam formulare dintr-o parte în alta a biroului tatălui meu, ori (încă mai bine) când luam masa la mătuşa Mercedes, sărbătorind cu tacâmuri de argint ziua ei onomastică, Moët & Chandon, zâmbete mieroase şi degete mici ridicate, îmi plăcea să evoc acele chipuri dezgustătoare, acele vieţi sordide, beţiile, râsetele fără dinţi, injectările furişe, coiturile precipitate din fundăturile mirosind a urină. Mă gândeam că Trioului de Cheflii (cum le spuneam eu) le-ar plăcea să dea o spargere la mătuşa Mercedes, să-i ia argintăria, să îi urineze în vaza cu gladiole artificiale şi să-şi facă nevoile pe salteaua de fulgi cumpărată la Oslo.

— … Acum, când toată lumea acceptă deja fără rezerve teza conform căreia Omul cu Briciul este un bolnav mintal, spunea Margarita Castell pe doi zero trei, ar putea unul dintre dumneavoastră să-mi spună ce fel de boală psihică se presupune că ar avea? Se poate diagnostica, ţinând seama de crimele sale, chiar şi fără să-l cunoaştem, dacă este un paranoic, sau schizofrenic… sau…

— Evident că e vorba de un psihopat, spunea foarte fâşneaţă specialista în psihologie Díez.

— … un psihopat… confirma o voce groasă, virilă, cu inflexiuni argentiniene, dând de înţeles că, între alte multe lucruri, Omul cu Briciul ar putea fi şi un psihopat.

— Eu nu cred că e un psihopat, a replicat o voce răguşită cu un puternic accent catalan. A urmat o teribilă dregere a glasului care a produs turbulenţe între piept şi spate şi apoi o încercare de a continua. Acest individ este prea deteriorat pentru…

— Vă rog să mă scuzaţi o clipă, domnule doctor Borrás, l-a întrerupt Margarita Castell. Să o luăm

în ordine, pentru a lămuri noţiunile. De ce spuneţi dumneavoastră că e un psihopat, doamnă doctor Díez? Ce este un psihopat?

Într-o zi, Brunetul, Vopsitul şi Ruby s-au mutat la Ensanche, pentru a da lovitura la nişte bancomate. Eu râdeam de unul singur, ascuns în maşină şi camuflat sub căştile walk-man-ului, privind cum dădeau prima lovitură, cu Brunetul mereu în avangardă, având în mână şişul desfăcut, arătându-şi dinţii ca un câine furios. Clientul cu mâinile tremurând, care nu pot ţine portofelul, conţinutul acestuia care se împrăştie pe jos, bancnote, hârtii, cărţi de identitate şi permise pentru cluburi private, cărţi de vizită, de credit şi bilete de autobuz. Râsete, un şut în fund şi „ai grijă, ai mare grijă cu turnatul la gabori, că ştim cine eşti şi unde stai".

A doua lovitură mi-a oferit ocazia pe care o aşteptam. Mă aflam într-un intrând oblic, de unde controlam cele două străzi perpendiculare. Pe una din ele mergeau băieţii mei ţinându-l de ceafă pe un fraier care făcea pe el de frică. Pe cealaltă, fără ca ei să o poată vedea, se apropia o maşină a poliţiei cu luminile stinse. Am aşteptat momentul potrivit. Exact atunci când agenţii săreau din maşină şi strigau „Hei, voi aceia!", în timp ce se repezeau spre băieţi. Am băgat în prima şi am catapultat maşina pe mijlocul trotuarului. Am început să claxonez ca nebunul, în timp ce mă năpusteam spre poliţişti, ca şi cum aş fi vrut să-i strivesc de geamurile băncii. Am frânat însă la timp, iar ei s-au ferit la timp, strigând şi căutându-şi pistoalele. Am tras de volan şi m-am îndepărtat cu toată viteza, după ce i-am dispersat pe actorii dramei la fel ca unul care răstoarnă o tablă de şah cu două mutări înaintea matului.

Am şters-o, lăsând în urmă împuşcături, strigăte şi scrâşnete de frână. M-am pierdut în noapte, m-am volatilizat şi, înecat în adrenalină şi plăcere, m-am materializat din nou pe străzile lor, în labirintul

unde le plăcea să se piardă. Cu inima bătându-mi puternic şi avid de un răspuns afirmativ, mă întrebam dacă Trio Chefliii reuşiseră să scape de poliţai şi am devenit beat de fericire când am constatat că reuşiseră, că erau acolo, împărţindu-şi prada şi comentând, probabil, ce tip ciudat era cel cu maşina, auleu ce tip ciudat mai eram eu, mamă-mamă, dacă mă recunoscuseră, dă Doamne. M-am dus la ei şi m-am prezentat.

— Salut. M-au privit, „dar ăsta cine o mai fi?" Sunt fraierul de noaptea trecută, mă mai ţineţi minte? Cel care v-a plătit taxa de drum. V-am scăpat de gabori mai înainte.

Şi-au amintit şi s-au arătat recunoscători. Palme pe umeri, zâmbete ştirbe, colţi fioroşi care se puneau în slujba mea.

— La naiba, gagiul ciudat.

— Ce bei, ciudatule?

— Hai, ia ceva şi rămânem prieteni pe viaţă. Cum ar fi colegi, prieteni faini.

— … Cuvântul „psihopat", spunea doamna doctor Díez, foarte pricepută, este folosit de obicei în mod greşit de avocaţii apărării, speriindu-i pe procurori şi judecători, ceea ce dă prilejul lansării multor aberaţii. Într-adevăr, când psihiatrii legişti apreciază că un delincvent este psihopat, avocatul apărării se agaţă de acest cuvânt în accepţiunea lui eronată, spunând că, literalmente, în limba greacă psihopat este cel care are *psykhe*-ul bolnav, adică bolnavul mintal, nebunul, asimilând astfel conceptul de nebun cu cel de persoană care nu ştie ce face. În definitiv, „clientul meu este iresponsabil, nu ştia ce făcea". Acest lucru nu este adevărat. Atunci însă, procurorii şi judecătorii protestează, spunând că subiectul în chestiune, atunci când încălca legea, ştia perfect ce făcea şi, prin urmare, este o persoană foarte sănătoasă din punct de vedere mintal, ceea ce este la fel de puţin adevărat. Doctorii William şi Joan McCord definesc astfel psihopatia, iar definiţia lor este

aproape unanim acceptată: „Un psihopat este o persoană asocială, agresivă şi impulsivă, care este lipsită de sentimente de vinovăţie şi care este incapabilă să aibă legături afective de durată cu alte fiinţe omeneşti.”

Din acel moment, Trio Chefliii a avut patru membri, la fel ca cei Trei Muşchetari. I-am însoţit când au dat următoarele spargeri. M-au învăţat multe lucruri, iar eu am descoperit pentru ei noi teritorii de vânătoare, în oraşul de sus, unde nu se aventuraseră până atunci. Ei dădeau spargerea, iar eu aşteptam în maşină, după colţ, garantându-le o fugă rapidă şi curată, într-o maşină deasupra oricărei bănuieli. Am împărţit nopţi cu târfe supravieţuitoare, cu bere caldă, cu seringi şi cu prize de prafuri. Îmi spuneau Ciudatul, iar mie asta îmi făcea plăcere.

Ajungeam târziu la birou sau nu mergeam deloc, iar tata îmi arunca priviri şi grimase de compătimire şi dezgust.

— Ce păcat, Doamne, ce păcat. Ce bine ţi-ar prinde o bătaie bună. Eşti tot mai degradat…

„Ba tu eşti”, îmi spuneam eu şi plecam capul, privind hârtii care n-aveau nicio semnificaţie pentru mine. Poliţă era un cuvânt cu accentul pe antepenultima silabă, care se asemăna cu „poliţie”. Iar cuvântul „asigurare” folosea doar pentru a descrie cum te simţeai când te refugiai în casă.

În dimineţile următoare, un tată amărât şi deziluzionat, lamentându-se cu lacrimi în ochi şi cu balele curgându-i din gură, arunca un întreg dosar cu acte la coş, cu totul inutil, făcând să zboare prin aer file de ruşine în jurul picioarelor mele, „trebuie să accepţi că noctambulismul tău îţi aduce prejudicii, fiule, mintea noastră are şi ea limitele ei”, ruşinându-mă cu hegemonia lui de tată şi patron, „totul e greşit, totul trebuie făcut din nou”, în timp ce eu mă refugiam în gânduri de răzbunare: „Când o să te prindă Trio Chefliii, o să vezi tu. Dacă te prind, vei ajunge să-mi lingi

tălpile pantofilor.” Parcă îl şi vedeam năucit între cei trei borfaşi, cu un aer de demnitate ieftină care se făcea ţăndări la cel mai mic contact cu realitatea, îl vedeam, degradat, alungat, răsturnat de pe piedestal şi condamnat la a curăţa latrine. Şi râdeam, râdeam singur şi fără zgomot, la începutul sau la sfârşitul visului, ori râdeam circumspect când el mă zăpăcea cu filipicele lui.

— … ştii că aş face orice pentru tine, fiule. Totdeauna am făcut-o. Dar scuteşte-mă de sacrificiul autodistrugerii tale. Eşti tot ce mi-a rămas şi, cu toate că eu mă văd în stare să am grijă de mine însumi, mă simt neputincios atunci când mă confrunt cu aiurelile tale. Să dea Dumnezeu să nu trebuiască să te căieşti toată viaţa.

— Un psihopat, un psihopat, conform definiţiei doctorului Leo Kanner, nu este decât „o persoană care nu te place”, draga mea, a intervenit invitatul argentinian, care nu era de acord cu femeia atotştiutoare.

— Nu, iartă-mă… a încercat să opună rezistenţă doamna doctor Díez.

— Nu, iartă-mă dumneata pe mine, draga mea, căuta să se impună argentinianul, cu un ton exagerat de amabil şi cu acea intransigenţă care transformă orice „draga mea” în cea mai urâtă dintre insulte. Definiţia psihopatului dată de dumneata este eminamente morală şi moralistă. Iartă-mă, dar pentru dumneata un psihopat este un domn neplăcut, care încalcă legea. Adică, pentru dumneata, toţi cei care încalcă legea sunt psihopaţi, bolnavi mintal, chiar dacă motivaţiile lor sunt politice ori sociale, chiar dacă actele lor sunt produsul mizeriei, al provocării…

— … Crede-mă, fiule, că mă rog lui Dumnezeu, iar dacă fac rău Îl rog să mă ierte, crede-mă că îl implor în fiecare seară atunci când îmi fac rugăciunile să-ţi trimită o mică pedeapsă, o cât de mică învăţătură de minte, un mic vârf de aisberg

care să-ţi permită să ghiceşti teribilul pericol care te ameninţă din adâncurile apelor furtunoase…

Până când nu am mai putut. Am aşteptat să iasă din biroul meu şi am urlat printre dinţi, în sinea mea, că asta depăşea de acum orice măsură, că nu mai eram la vârsta la care să mai suport asemenea infamii, că nu mai eram dispus să îndur toate astea nici măcar o clipă. Am fost pe punctul de a-i da foc, cu bricheta mea Dupont de aur, contractului foarte important al domnilor Requena, dar m-am gândit mai bine. Pentru a nu lăsa urme de cenuşă sau de miros de hârtie arsă, am deschis fereastra, am transformat contractul într-un superreactor de hârtie şi l-am aruncat în stradă, în timp ce îmi compuneam expresia cea mai convingătoare pentru a spune că acel contract nu a ajuns niciodată în biroul meu, „probabil că te-ai zăpăcit, tată. Doar ştii că eu nu pierd niciodată nimic, întreab-o în orice caz pe secretară”. În acea seară le-am făcut Trioului Chefliilor geniala mea propunere. Era vorba de a scoate de la tata oricâţi bani ar dori ei. Ocazia vieţii lor (a vieţii noastre).

— De ce nu mă sechestraţi?

— Ce-ai spus?

— Pe tine?

— Să te sechestrăm?

— Bineînţeles. Eu m-aş lăsa sechestrat cu multă plăcere! Iar tata va scoate banii de răscumpărare. Sunt sigur că o va face.

Tata Tânguitorul va înghiţi gogoaşa, sunt sigur, întrucât ştia că eu frecventam străzi rău famate şi indivizi dubioşi. Va plăti oricât pentru a-şi salva odrasla mult iubită, în care şi-a pus toate speranţele, cum să nu plătească.

„Dragă tată, cu un scris tremurat dar identificabil, mi-e teamă că am fost sechestrat. Pedeapsa exemplară pentru care te-ai tot rugat a căzut asupra mea…” Am adăugat cartea mea de identitate ca dovadă a faptului că eram în mâinile lor şi am trimis scrisoarea prin poştă, cu timbrul

lipit cu partea de sus în jos, aşa cum se spune că şi-ar trimite ETA corespondenţa.

— Nu, vă rog să mă scuzaţi, dar nu este aşa. În spatele unei psihopatii se ascunde totdeauna o psihoză gravă…

— Conform opiniei dumitale, draga mea, un vânător de balene ar fi în ziua de azi un psihopat, pentru că încalcă legile care interzic vânătoarea unei specii de animale pe cale de dispariţie. În schimb, căpitanul Achab al lui Melville nu ar fi un psihopat pentru că în acea epocă vânatul balenelor nu era interzis şi nu numai că nu era interzis, dar vânătorii de balene erau nişte eroi admiraţi de toată lumea…

— Scuză-mă, domnule Pisani, dar în această privinţă greşeşti dumneata, s-a impus în cele din urmă femeia atotştiutoare transformată în leoaică, pentru că vorbeşti de încălcări ale legii, de delicte, de interdicţii, în timp ce eu nu fac acest lucru. A limita conceptul de psihopatie la zona delincvenţei este o eroare care nu poate fi justificată…

— Dar dumneata ai spus-o, draga mea!… protesta argentinianul cu un glas de sirenă.

M-au dus în ruinele unei vile din apropierea deprimantului oraş-dormitor în care locuiau Ruby şi Vopsitul, pe un teren viran în care se îngrămădeau până cu puţin timp în urmă ultimele cocioabe ale oraşului. Barăci de paiantă, uralit, lemn şi carton. Primăria le demolase, dând despăgubiri de câte un milion pentru fiecare cocioabă, dar buldozerele ei nu putuseră veni de hac ruinelor orăşelului de vacanţă al unor foarte vechi clase înstărite. În scrisoare îi spuneam tatălui meu că răpitorii mei vor lua legătura telefonic cu el pentru a stabili condiţiile de plată a răscumpărării şi modalitatea în care aceasta urma să se facă. Eu nu voiam să vorbesc la telefon cu tata, de teamă să nu îşi dea seama că ceva nu era în regulă după tonul vocii mele ori că mă va pufni

râsul în mijlocul discuţiei, aşa că Brunetul s-a dus singur.

Am rămas vorbind de una şi de alta cu Vopsitul şi cu Ruby. Ne-am hotărât ce vom cumpăra când vom fi milionari, unde vom călători. Cincizeci de milioane îi ceream lui tata. Cincizeci, niciun ban mai puţin. Pentru a face mai uşoară aşteptarea, i-am invitat să asculte *Nopţile albe* ale Margaritei Castell, la doi zero trei, „azi vom continua să vorbim despre subiectul care monopolizează deja nopţile noastre albe, acel Om cu Briciul care ne alungă somnul, şi contăm pe părerile autorizate ale doctorului psihiatru Pau Borrás, de la Institutul Catalan de Prevenire a Bolilor Mintale de la Vallés, pe cele ale specialistei în psihologie clinică Alicia Díez şi ale doctorului Guillermo Pisani, psiholog terapeut…”

— Despre ce vorbesc? întreba Vopsitul.

— Dacă asasinul târfelor e nebun sau nu e nebun.

— Păi, e limpede că e nebun, nu-i aşa?

— Da, dar vor să stabilească ce fel de nebun e.

— Păi, nebun-nebun, nu? Ce, sunt mai multe feluri de nebuni?

— Da, omule, intervenea *Ruby,* pe un ton de uşoară zeflemea, sunt dilii, sonaţi, ţăcăniţi, aiuriţi, glumeţi, smintiţi… Sunt cei cărora le lipseşte o doagă, cei care sunt sisi şi cei cărora le umblă mintea cu sorcova.

— În definiţia mea, domnule Pisani, se încadrează perfect căpitanul Achab, deşi săracul om era mai curând un paranoic decât psihopat, dar se încadrează perfect şi militarii cei mai decoraţi, bancherii cei mai faimoşi, politicienii de mare succes…

— Dumneata spui că toţi aceştia sunt psihopaţi? o incita argentinianul pregătind terenul pentru aberaţie.

— Spun că pot să fie. Că mulţi dintre ei probabil sunt, pentru că una din caracteristicile

psihopatului, care se degajă cel mai uşor din definiţia lui, este că nimeni şi nimic nu-l poate face să se oprească atunci când vrea să obţină ceea ce îşi propune. Incapacitatea sa de a face personal compromisuri, lipsa sentimentului de vinovăţie, marea sa putere de seducţie, bazată de obicei pe minciună şi prefăcătorie, fac din el cadrul de conducere agresiv perfect, termen apărut tocmai în America, patria psihopaţilor…

— Spui că toţi americanii sunt psihopaţi, doamnă?…

— Doar o insinuez, dragul meu, şi-a desăvârşit lovitura încercata specialistă în psihologie.

— Ascultă, mă întreba *Ruby,* sincer interesat. Şi noi suntem sicopaţi din ăia sau nu suntem?

Eu râdeam şi îl corectam:

— Psihopat, *Ruby.* PSIhopat, cu „p", accentuând pe „psi". Sicopat înseamnă „bolnav cu gaura" şi aşa pot fi doar doamnele.

Râdeam, nervoşi, excitaţi, ne uitam la ceas, dar Brunetul nu mai venea. Eu mi-l imaginam încasând una din predicile tatălui meu. Mi-l imaginam îngăimând: „Cum doriţi dumneavoastră!"

Intervenea Margarita Castell:

— Iar dumneavoastră, domnule doctor Borrás, care sunteţi atât de tăcut, de ce spuneaţi mai înainte că nu-l consideraţi pe Omul cu Briciul un psihopat?

— Pentru că Omul nostru cu Briciul, cum îi spuneţi dumneavoastră, revenea vocea neregulată, răguşită şi gâjâită, plină de turbulenţe, demonstrează că e foarte deteriorat. Unul din lucrurile care îl caracterizează pe psihopatul de manual este că acţionează în beneficiu propriu, obţine un profit din nelegiuirile sale, în general de natură economică. Poate ucide pentru a fura, sau pentru că este plătit să o facă. Ar putea fi ucigaşul, asasinul plătit, torturatorul pus de altcineva, putea

fi acel traficant de droguri pe care îl bănuia poliţia cu câteva zile în urmă…

— Scuzaţi-mă, se apăra doamna doctor Díez, dar Omul cu Briciul poate să obţină foloase pe care nici nu ni le imaginam. Crimele pot să fie o modalitate de exorcizare, un catalizator, o defulare…

— Da, dar… mormăia doctorul Borrás cu o ironie lăudăroasă.

— Am mai spus că în spatele unui psihopat se ascunde totdeauna o psihoză, aşa cum fără îndoială ştiţi…

— Atunci, sărea argentinianul, care se aprindea în mod vizibil ori de câte ori specialista în psihologie lua cuvântul, atunci de ce să-l numim psihopat? Dacă e o psihoză, să-i spunem psihoză şi nu altfel! Omul acesta este un psihotic! striga el cu o voce ascuţită, ca şi cum în acele clipe îl vedea pe Omul cu Briciul la lucru, măcelărind prostituate la o distanţă de o sută de metri de locul în care se afla el. Acest om este un psihotic şi trebuie tratat ca atare, aşa trebuie tratat şi numit!

— Da, vedeţi… Da, vedeţi… s-a băgat în vorbă, mucalit, doctorul Borrás, cu un puternic accent catalan. Problema e că e foarte greu să pui un diagnostic fără să-l ai pe pacient în faţa ta, fără să stai de vorbă cu el şi să-i faci nişte teste…

— Domnule Pisani, intervenea moderatoarea. Cum aţi defini dumneavoastră un psihopat?

— Un psihopat? Acesta… Păi, să vedeţi… într-un caz ca acesta, eu aş prefera să folosesc o nouă denumire. Am putea vorbi de sindromul lui Oreste, întrucât este îndeobşte acceptat că acest gen de criminali au obiceiul de a-şi omorî mama în fiecare victimă, pentru a-şi răzbuna tatăl, nu-i aşa? Ei, bine, dar pentru a răspunde la întrebarea dumneavoastră, am spune că un psihopat este…

În acel moment a sosit Brunetul şi am închis radioul. Ni s-a părut că întârziase secole întregi. Iar când a apărut în uşa vilei ruinate, privindu-ne ţintă,

de parcă ar fi fost buimăcit, am ştiut că aducea veşti proaste.

— Ce e? Nu vrea să plătească?

— Ba da. Acceptă să plătească.

— A anunţat poliţia?

— Nu. Nu a anunţat poliţia.

— Atunci ce s-a întâmplat?

Brunetul mă privea pe mine, mai ales pe mine. Cu ochi în care se vedea panica. De parcă i s-ar fi părut că eu devenisem dintr-odată foarte periculos.

— Nu crede că te-am sechestrat.

— Nu crede? S-a mai pomenit un asemenea imbecil? Bine, dar cartea de identitate pe care i-am trimis-o?

— Zice că am fi furat-o din portmoneu, că nu putem dovedi nimic cu ea. Şi că rândurile trimise nu sunt scrise de tine.

— Cum nu sunt scrise de mine? Nu le-am scris eu, eu însumi, în faţa voastră, cu mâna mea… E un ticălos! Mi-l şi imaginam pe tata, neîncrezător şi avar, gândindu-se: „Ducă-se la naiba, nemernicul, să se înveţe minte, bine i-au făcut”. Să se ducă în mă-sa! Trebuie să vorbesc cu el…

— Nu, m-a oprit Brunetul, care nu terminase tot ce avea de spus. Nu e nevoie. A spus că va plăti…

Asta m-a derutat.

— Cum adică?

Aveam impresia că eu eram singurul care se mişca. Şi mă mişcăm chiar prea mult, în timp ce ceilalţi rămâneau nemişcaţi, privindu-se, privindu-mă şi tăcând. Am avut un presentiment fatal.

— Cum să plătească? Doar ai spus că nu a crezut minciuna.

— … Păi… A spus exact aşa: „Pentru ca eu să vă dau banii”, citat textual care te scuteşte de responsabilităţi, ce teribile sunt citatele textuale. „Pentru ca eu să vă plătesc, va trebui să-mi trimiteţi degetul arătător al fiului meu, pentru ca eu să pot compara amprenta lui digitală cu aceea de pe cartea lui de identitate…”.

Asta nu putea să o fi spus tata. Nu-l recunoşteam în cuvintele lui textuale tot aşa cum el nu mă recunoscuse (spunea că nu mă recunoscuse) în scrisoarea mea de sechestrat.

— Nu a spus-o serios! Este un fel de a vorbi! A spus asta pentru că nu a crezut, pentru că era sigur că este imposibil să o faceţi…!

Stomacul mi s-a făcut cât o nucă, orificiul anal mi s-a strâns până la cicatrizare. Am încercat să-mi amintesc ultimul zâmbet pe care mi-l adresase tata, „de ce ai tu nevoie este o bună învăţătură de minte", ultimul său gest drăgăstos, „ce bine ţi-ar prinde nişte bice zdravene", ultima sa mostră de dragoste paternă. A fost zadarnic.

Vopsitul şi Ruby m-au înhăţat de braţe. Brunetul a apucat şişul.

— Dar eu cred că va plăti dacă îi trimitem degetul tău, nu ţi se pare? Eu cred că va plăti. Nu poate fi atât de barbar.

Cred că tata era mulţumit, foarte mulţumit, mai mult decât mulţumit, probabil că râdea în hohote, tata, psihopat de rahat.

5
CU BRICIUL ÎN MÂNĂ

Se spune că după lăsarea nopţii aleargă prin oraş un nebun cu un brici. Se spune că a omorât deja trei, nu, patru, nu ştiu pe câţi i-a terminat. Se grăbeşte aşa de tare că nu mai poţi ţine socoteala. Ziarele scriu despre el cu titluri pe toată pagina, poliţia poate promite şi promite, psihologii avansează teorii îndrăzneţe. Nu există martori. Secretarele vorbesc despre el, speriate, în timp ce-şi beau dimineaţa cafeaua cu croasant, aranjându-şi discret elasticul de la chiloţi, care le strânge inghinalii. Vorbesc despre el clientele la măcelărie, în timp ce observă mâinile lui Hilario, pline de sânge apos, care taie carne fără manii, aşa cum face un medic legist la autopsie. Se uită la sânge, uluite, iar în conversaţia zilnică şi mecanică includ comentarii morbide din cronica neagră.

— Hilario, pune-mi trei fileuri din capac, să fie dulci, şi le violează ori nu le violează?, dar dacă nu are timp să le violeze se zice că le înfige cuţitul, te rog, taie-mi-l în jumătate, un brici, un brici obişnuit, din acelea pe care le poţi cumpăra de oriunde, se spune că mai întâi le taie beregata aşa, de la o ureche la alta, ce grozăvie, apoi le dezbracă până la brâu, de sus în jos, apoi ţac, ţac ţac, pe sâni, taie-mi-l subţirel, te rog, subţirel că e pentru escalop, ţac, ţac, ţac, le face o mulţime de tăieturi aşa, pe sâni, vai, ce nenorocire, e destul doar să te gândeşti, un sfert de kilogram de carne tocată, şi pleacă alergând, cum adică ejaculează, se duce, în fugă, ejaculează?, nu, fuge, vreau să spun că fuge, ah, că fuge, am vrut să spun că pleacă apoi în fugă, înţelegeţi?, în fugă, păi, asta spun, alergând, of, Doamne, ce femeie mai e şi asta, cât e de grea de cap, ejaculează, şi dacă te-am văzut, nu-mi mai

amintesc de tine, un kilogram de vrăbioare, se spune că toate cadavrele au avut aceleaşi semne, e ca o marcă a fabricii, cum sunt azi costiţele de miel?, nu are timp să le violeze, nu, un os de supă, în afară de asta ucide şi bărbaţi, nu?, da, da, ucide şi bărbaţi, am auzit eu la radio, dar mie mi se pare că nu, ba da, ba da, sigur, a omorât bărbaţi, dar cum le taie ţâţele bărbaţilor, ce ţâţe să le taie, le taie fesele, aşa spune la ziar, pentru că fesele bărbaţilor se aseamănă atât de mult cu sânii doamnelor, ţie ţi se pare că se aseamănă?, nişte resturi care să arate bine, pentru câine, păi, le dă jos pantalonii şi le taie în cruciş fesele, ţac, ţac, ţac, ba nu, ba nu, ba da, ba da, a omorât trei femei şi doi bărbaţi, dar de violat, nimic, eu vreau ficat, să fie mare, dacă ţi se pare că nu e mare violare să omori pe una, nu, nu, de violat, nimic, adică nu ajunge la penetrare, ficat şi rinichi, cum stai cu fuduliile?, stai puţin, asta nu înseamnă nimic, sau ce-ţi închipui, că bărbaţii nu pot fi violaţi? Eu cred că nimeni nu l-ar putea viola pe soţul meu, nici măcar tipa aia din nouă săptămâni şi jumătate, nici dacă ar avea timp un an de zile nu l-ar putea viola pe soţul meu, ha, ha, ha, ce chestii spui, Adelaida, dar pe unde să-l violeze pe un bărbat, pe la spate, femeie, pe la spate, bărbaţii sunt violaţi pe la spate, femeie, nu pricepi, ce grea de cap, pe la spate?, în fund!, ce spui?, dar cui îi dă prin cap? Şi ce ai spune dumneata, Hilario, dacă dai peste omul cu briciul şi te violează din ariergardă?

— Mie nu mi-e frică de omul cu briciul, a spus Hilario în dimineaţa aceasta, ca şi cum ar fi avut o presimţire. Eu ies în fiecare seară să-mi beau cafeluţa, să dau pe gât un păhărel, să fac o mică partidă, şi nu am de gând să încetez să mai fac toate acestea pentru că un ţicnit face tâmpenii pe străzi. Aşa a spus. Dacă el face tâmpenii, eu fac şi mai multe.

Conversaţia a alunecat apoi spre alte teme, „soţia dumitale te lasă să ieşi în fiecare seară, în

fiecare seară, în fiecare seară? Cine este ultima?, soţia mea nu trebuie să hotărască dacă mă lasă sau nu să fac ceva, trebuie să-mi mulţumească soţia mea că nu o las eu pe ea, vai, sărăcuţul, uite ce spune, ce ai face tu fără Patro, nenorocitule, scuzaţi-mă, doamnă, dar eu eram înaintea dumneavoastră, mie mi-a lăsat rândul Engracia, ba aşa e, nu, scuzaţi", spre alte teme, dar cea mai importantă, cea care era comentată şi la pescărie, şi la florărie, şi la casa de la ieşirea din supermarket, şi în stradă, agăţate de căruciorul cu cumpărături, cea mai importantă este Omul cu Briciul.

Omul care se plimbă noaptea, chiar în această noapte, prin împrejurimile pieţei San Antonio. Paşi care trezesc ecouri indiscrete în balcoanele şi gangurile din stânga lui Ensanche. Noapte goală. Un vânt îngheţat care agită crengile golaşe ale arborilor şi gunoiul împrăştiat pe trotuar, care îţi trece prin haine, te face să tremuri şi îţi apasă stomacul, ca şi cum, în loc de vânt de martie, frig pătrunzător de sfârşit de iarnă, ar fi frica, frica de a-l întâlni pe Omul cu Briciul.

— Mama mă-sii!, dacă îl întâlnesc pe tipul cu briciul, să vezi ce-i fac, se gândeşte, vorbeşte singur Hilario, după ce a pierdut bani la cărţi, după nenumărate cafele şi păhărele, pe drumul de întoarcere acasă. Să vină, să vină, o să vadă el! E atât de frig încât îi clănţăne dinţii şi i se crispează pumnii în buzunare. O fi trecut efectul coniacurilor şi cafelelor. „Vrei să vin cu tine până acasă, Hilario? Nu, nu, stau chiar aici, alături. Dar nu ţi-e frică de nebun? Ei, ei, ce frică, ce nebun. Să vezi ce-i fac eu nebunului dacă îl întâlnesc. Alaltăieri mi-am cumpărat şi eu un brici." Omul acesta e nebun, iar pe nebuni îi vezi de departe.

Hilario e convins că îl va vedea de departe. Aşa cum îl vede pe nenorocitul acela, acum, pe acelaşi trotuar cu el, pe strada Borrell, între Floridablanca şi Tamarit. Pe nebuni îi trădează privirea lor halucinată şi pierdută (ca a tipului aceluia care se

apropie), ca şi pantofii rupţi, hainele prea groase vara şi mânecile scurte iarna. Exact ca tipul acela care se apropie mergând pe două cărări ca un beţiv, cu mâinile în buzunar, sărman nebun nefericit (sărman, nefericit şi nebun), care dintr-o clipă în alta se va năpusti asupra lui Hilario şi va înfige cuţitul în el. Dar omoară şi bărbaţi? Şi bărbaţi. Îi violează? Pe la spate. Apoi le taie fesele, ţac, pac. La dracu', uite-l cum se preface, dând impresia că e beat, dând impresia că nici măcar nu te vede, prefăcându-se că se gândeşte la ale lui şi dintr-odată, când ajunge în dreptul tău, se va transforma într-o fiară. Hilario se hotărăşte să reacţioneze înainte de a fi prea târziu. Cea mai bună apărare e un atac bun. Scoate deja briciul cumpărat de curând şi îl desface cu o scuturătură violentă a încheieturii, face să fulgere lama ţintind faţa nebunului, a sărmanului, a nefericitului, care face un salt, cască ochii cât cepele şi deschide gura cât ocniţa. „Mama mă-sii, cine e nemernicul ăsta? Ce vrea?" şi este evident, clar ca lumina zilei, că acest om nu este asasinul, că niciunul din cei doi oameni nu este încă asasin, pentru că nebunul vrea să exclame: „Ce vrei, n-am niciun sfanţ, tocmai m-au alungat din metrou, unde aveam de gând să dorm peste noapte, nu am făcut rău nimănui, ajutor", este gata să exclame, dar nu o face, pentru că discipolul Omului cu Briciul se pune deja în mişcare, îşi arată colţii şi urlă, iar nebunul preferă să facă imediat cale-ntoarsă şi să o rupă la fugă, „Fir-ai al dracului!", iar pe Hilario îl bufneşte râsul şi se ia după el, strigând şi el „Îţi arăt eu ţie!" printre dinţi, cu un ton puţin glumeţ, mamă, ce spaimă a mai tras, acum îşi vine în fire şi îşi descarcă nervii fugind după el şi scoţând un râset ascuţit şi batjocoritor, celălalt a dispărut după colţ, fugind de-i sfârâiau călcâiele, iar Hilario o ia după colţ, cu briciul în mână şi e gata-gata să dea peste doña Engracia, în rochie lucitoare de mătase, cu colier de perle false, haină din piele de pisică,

pantofi cu paiete, care tocmai făcuse o plimbare până la „Marabú”, cochetase cu bărbaţi maturi, educaţi, dar un pic cam obrăznicuţi, tocmai pipăise şi se lăsase pipăită discret, pentru că asta spune doña Engracia mereu, că ea a rămas văduvă şi nimic mai mult, că a murit soţul ei, dar ea nu, iar aici nu e ca în India, unde soţia e arsă împreună cu soţul defunct, o zi e o zi şi trebuie să te distrezi, ce, e rău să dansezi patru bolerouri?, şi iat-o pe doña Engracia, un pic nervoasă, gândindu-se la Omul cu Briciul, cu cheile în mână, deschizând poarta de la intrare, iar în acea clipă cineva dă peste ea, se întoarce şi îl vede pe Hilario cu briciul în mână, cu un râset care îi dezveleşte dinţii fioroşi, cu briciul în mână, şi îl recunoaşte, cu briciul în mână, „Hilario, dar pentru Dumnezeu, Hilario!”, şi acum ce fac, cum îi spun imbecilei ăsteia că eu nu am de gând, că nu voiam, se deschide gura lui doña Engracia, anunţând ţipătul de victimă care va aprinde luminile la toate ferestrele, care va activa sirenele de la maşinile poliţiei, care va prinde încheieturi în cătuşe, tâlharii intră pe o uşă a comisariatului şi ies pe alta, dar dă-i tu la cap unui tâlhar, omoară un tâlhar şi vei vedea ce ţi se va întâmpla, şi cum vă povestesc eu acum, cum vă spun, doña Engracia l-a văzut deja pe Hilario cu briciul în mână, iar mâine se va duce la poliţie şi va jura că l-a văzut pe Omul cu Briciul, va jura că ştie cum arată şi îl va arăta pe Hilario, măcelarul din colţ, spunând: „El e”, l-am văzut eu alergând ca un nebun, cu briciul în mână, prin noaptea de pe Ensanche, o va spune clienţilor, iar zvonul va ajunge la urechile familiei sale, „cum se poate, Hilario, tu?… le taie beregata şi le crestează sânii, pe bărbaţi îi violează pe la spate, „cum se poate, Hilario, tu?!…”, va fi o catastrofă, pentru că Hilario nu a omorât niciodată pe nimeni, Dumnezeule, Sfântă Fecioară, dar acum nu mai are încotro, nu ştiu dacă mă înţelegi, acum e deja prea târziu pentru a da explicaţii, „ha, ha, doña

Engracia, îmi închipui ce gândiţi dumneavoastră, dar vedeţi, nebunul cu briciul, păi, nu, ascultaţi-mă, faceţi o greşeală, nu vă luaţi după aparenţe…” Iar buna doamnă Engracia, îmbrăcată de gală pentru a cocheta la „Marabú”, buna doamnă Engracia, care a dat peste adevăratul Om cu Briciul (pentru ea este cel adevărat, evident, să vedem, ce părere ai), deschide deja gura să strige, dar nu strigă pentru că Omul cu Briciul îi şi face o tăietură la gât, o apucă de coafură şi completează tăietura de la o ureche la alta, elev avantajat, evitând la milimetru şuvoiul de sânge, apoi o împinge în gangul din spatele porţii, ca să nu o vadă nimeni, îi deschide haina din piele de pisică, îi sfâşie rochia de mătase, încercând să nu-i privească faţa, foarte ruşinat de purtarea lui, îi taie sutienul, eliberând ţâţele mari şi tremurătoare, apoi ţac, ţac, ţac, cum se spune că face celălalt, profesionistul, iar moarta asta va fi pusă în seama lui, ce mai contează una în plus, e ca şi cum nebunul cu briciul i-ar face o favoare lui Hilario, săracului Hilario, care nu ştie cum a putut să se bage în rahatul ăsta, a fost din cauza fricii, a panicii, înţelegeţi, oameni buni, e vina autorităţilor, care nu fac nimic, care nu au grijă de securitatea cetăţeanului, înţelegeţi, săracul om, nu va mai face niciodată aşa ceva, pe cuvânt de onoare, Dumnezeu mi-e martor că nu se va mai întâmpla.

*

CONFESIUNI ŞI PENITENŢE

Parohia se află la confluenţa dintre trei lumi cenuşii.

Pe o latură, marele bulevard care a fost o faimoasă zonă de distracţii, monumentale terase de cafenea în care mişună permanent mulţimi cu pălărie şi cu mâinile în buzunare, teatre de toate mărimile şi pentru toate gusturile, receptive la cele mai bune spectacole venite direct de la Paris, fastuoase teatre de revistă cu duzini de femei frumoase care îşi ridică picioarele la unison, freamăt de public cucerit de artă, fenomenul, bogăţia, penele multicolore, sâni şi coapse sublime, glume deocheate, freamăt care s-a stins cu ani în urmă, freamăt care s-a transformat în catastrofă, pentru că nu există ruine mai triste decât cele ale templelor plăcerii şi petrecerilor. Azi, din vechiul fast nu a rămas decât o stradă lungă, fără personalitate, cu pavajul neregulat, faţade decolorate şi privirea nostalgică a bărbatului obosit, care vede acolo ceea ce nimeni nu mai poate vedea. De partea cealaltă, strada care urcă spre piaţă, spre centru, stradă de oameni cumsecade, cu dimineţi reci de iarnă pentru a merge la lucru, cu prăjiturică de duminică şi veşnicul zâmbet de circumstanţă, stradă de oameni care s-au născut bătrâni şi nu au simţit trecerea anilor, staţiune balneară tristă şi inofensivă în care zac pe moarte cheflii care ar fi trebuit să fie şi nu au fost. În sfârşit, a treia lume care flanchează parohia scoate la vedere rufe întinse la uscat în balcoane, iar din ea se aude hărmălaia de glasuri de femei care au mereu ceva de împărţit cu vecinele, sau cu micile haimanale care fug după ce au făcut o năzdrăvănie, sau cu soţii lor care beau şi

salută cu strigăte isprăvile echipelor de fotbal favorite în baruri, acea lume de priviri care caută cu osteneală viaţă acolo unde aceasta nu există şi de vieţi care caută priviri care să le rezolve problema cinei, veselie de zâmbete ştirbe, de dinţi de aur, colţuri cu umezeli suspecte şi o cazarmă în care Garda Civilă se apără de mizeria din exterior. Lumea cenuşie, tristeţe a ceea ce a fost şi nu mai e, lumea cenuşie mediocră a ceea ce nu a fost niciodată şi lumea cenuşie murdară a mizeriei.

Bărbatul obosit se bucură fără entuziasm că nu i-a fost dat să îmbătrânească în niciuna dintre cele trei lumi, nici privindu-se în oglinda ştearsă a petrecerilor nostalgice, nici târşâind papuci de casă pluşaţi, nici îmbătându-se în baruri pline de fum, târfe şi televizoare. Oftează pe ascuns, pentru că a învăţat de o viaţă să-şi ascundă sentimentele şi oboselile, şi trece de grilajul care înconjoară micuţa curte interioară, nisipoasă şi însorită ca un deşert. Se apropie de ceea ce a fost chinovie benedictină în secolul al XII-lea, mănăstire din care nu au mai rămas decât o biserică şi o galerie interioară în stil romanic, modeste şi semeţe în acelaşi timp, la fel ca un călugăr umil care ascunde în tăcere convingerea de a fi cel mai bun dintre oameni, cel care şi-a câştigat un loc mai bun în ceruri.

Bărbatul obosit ajunge în biserică trecând prin galeria interioară, pentru că îi plac umbra şi reculegerea pe care aceasta i le oferă, îi plac arcadele lobulare şi coloanele dispuse simetric, ca şi fântâna plină de muşchi din centru, se simte important când trece pe lângă sarcofagele de piatră, care conţin rămăşiţele pământeşti ale unor binefăcători medievali, se simte înţelept pentru că ştie acel colţ îndepărtat şi necunoscut al oraşului, aşa cum numai el poate să guste această plăcere. În afară de asta, să intri prin galerie este ca şi cum ai intra pe uşa din spate, prin surprindere şi pe furiş,

iar asta se potriveşte cu starea sa sufletească şi cu intenţiile sale.

Biserica are planul în formă de cruce grecească şi păstrează eleganţa decentă a locurilor sărace, dar sfinte, un aer de catacombă a vechilor creştini. Preotul care oficiază slujba, îmbrăcat în veşmânt de culoare violetă, pare cel mai sincer dintre toţi cei pe care bărbatul obosit i-a văzut în viaţa lui de catolic practicant. Pare apostolul cel mai luptător, cel mai convins şi convingător, iar publicul său răspunde „roagă-te pentru noi" cu o monotonie mai puţin monotonă decât în alte biserici, convingerea sa este categorică, de militant care frizează fanatismul.

O femeie cu o rochie de imprimeu, colorată, de vară, stă în genunchi pe o latură a confesionalului, foarte liniştită, iar preotul o ascultă cu capul plecat şi cu ochii închişi, foarte concentrat asupra păcatelor şi vinilor altora. Nimeni altcineva nu mai aşteaptă pentru a se spovedi. Bărbatul obosit îşi face cruce, îngenunchează pe banca mai apropiată de confesional şi se cufundă în propria conştiinţă pentru a o examina în profunzime. Astăzi se gândeşte la ce va spune, pentru că nu va spune aceleaşi lucruri ca de obicei. Ori, cel puţin, nu va spune doar lucrurile pe care le spune de obicei. Se întreabă dacă va avea suficient curaj pentru a spune ceea ce trebuie. Bărbatul e obosit, pentru că a învăţat de mic că lucrurile sunt ori albe, ori negre, iar de-a lungul întregii sale vieţi nu a văzut decât mai multe tonuri de gri. Toată înţelepciunea lui se baza pe capacitatea de a distinge binele de rău şi nu a fost niciodată capabil să acuze sau să dezvinovăţească pe cineva cu certitudine. Este prea obosit pentru a face un act de respingere şi durere în faţa păcatelor, dar ştie că asta nu are prea multă importanţă. A fost o dată îndurerat şi dezgustat profund, dar efectele sacramentului au fost foarte asemănătoare cu cele din alte zile. Îl oboseşte să repete mereu acelaşi lucru. Este atât de

obosit, încât nu-i lipseşte mult pentru a crede că această pantomimă nu foloseşte la nimic. Poată că azi, când va introduce noi variante, va descoperi noi posibilităţi ale sacramentului.

Femeia cu rochie de imprimeu îşi încheie spovedania, preotul se desparte de ea cu o binecuvântare măsurată şi fără grabă, îi oferă etola ca să o sărute privind-o ţintă, de parcă nu ar fi putut să creadă că acea persoană ar fi în stare să comită asemenea păcate, ca şi cum s-ar fi asigurat că sărutul depus pe ornamentul sfinţit este lipsit de intenţii rele, iar femeia pleacă ţinând capul plecat, serioasă, senină, uşurată, poate şi un pic fâstâcită, iar bărbatul obosit se ridică în picioare şi-l priveşte pe preot în ochi.

Preotul nu are vârsta bărbatului obosit, dar şi el a trăit mult. Are nişte ochi albaştri, blânzi, apoşi deoarece a plâns mult, şi pare la fel de obosit ca şi el. Îşi dă asentimentul, dându-i voie să se apropie, iar penitentul îngenunchează înaintea lui. Îl incomodează prea marea apropiere a obrazului celuilalt bărbat, mirosul său de after-shave, mirosul hainelor sale călcate cu puţin timp în urmă, această adiere curată care îi invadează intimitatea. Îl face să se simtă prost senzaţia că orice mişcare greşită poate face ca obrajii proaspăt bărbieriţi să se atingă, ca să se audă cum se freacă firişoarele rebele de păr unele de altele.

— Sfântă Fecioară Preacurată! şopteşte amintindu-şi ecouri din copilărie.

— Născută fără păcat.

— Nu m-am spovedit de două săptămâni – respiraţia bărbatului obosit este zgomotoasă, ca de foaie, cea a preotului este de neauzit, este inexistentă – şi iarăşi am păcătuit. Încă o dată.

— Ai obiceiul de a te spovedi des? întreabă prelatul, iar bărbatul obosit este surprins. Nu i-ar plăcea să fie unul din acei confesori care întrerup permanent.

— Da, spune el.

— Şi apoi te împărtăşeşti?

— Da.

— Asta e bine. Păcătuieşti, te spovedeşti şi păcătuieşti iar, dar poţi recunoaşte că ai păcătuit, poţi să o spui cu voce tare şi să te căieşti pentru asta. Asta e bine. Vorbeşte mult în favoarea ta. Te face mai bun decât mulţi alţii. Spune-mi, cum ai păcătuit?

Bărbatul obosit păstrează câteva clipe de tăcere, puţin speriat. Din moment ce confesorul nu îi vorbeşte ca alţi confesori, atunci nici el nu va putea să toarne aceeaşi poveste. Îl sperie un pic faptul de a se vedea obligat să spună aceleaşi lucruri în alt mod, pentru că i se pare că din acest efort ar putea apărea un gen de sinceritate incontrolabilă şi, prin urmare, periculoasă.

— Ei, bine… Există multe păcate uşoare, ştiţi dumneavoastră, mici minciuni, neglijenţe, un pic de trufie, comportare urâtă uneori…

— Da.

— Greşelile de fiecare zi, cele pe care le-am asimilat în aşa măsură încât nu putem înceta să le comitem, deşi ştim că ar trebui să ne dezbărăm de ele. Sunt greşeli…

— Greşeli sau păcate?

— Păcate. Sunt păcate uşoare care dau în cele din urmă sens vieţii noastre.

— Dar care dau de obicei ocazie păcatelor de moarte.

— Da, recunoaşte bărbatul obosit, ridicând vocea, vrând astfel să demonstreze că se căieşte sincer. Practicarea unora favorizează practicarea celorlalte.

— Şi care sunt celelalte?

Oftat. Bărbatul obosit are privirea aţintită asupra mâinilor albe şi lungi ale preotului. Le ţine împreunate pentru rugăciune, mişcând alternativ degetele, solid împreunate, nimeni nu ar putea desface acest nod. Unghii bine tăiate, foarte curate, aproape ca de manichiură, fără nicio pieliţă

ridicată, fără vreo zonă înroşită, fără cel mai mic defect. Bărbatul obosit îşi ridică mâna dreaptă şi îşi sprijină cu ea fruntea, punând cotul pe scaunul de rugăciune, într-o atitudine defensivă care pune o distanţă între faţa sa şi cea a celuilalt bărbat.

— Desfrâu, lasă el să-i scape.

— Da…? Preotul îl invită să continue.

— Desfrâu. Sunt foarte desfrânat.

— Cu propria ta soţie?

Întrebarea îl derutează pe bărbatul obosit. Îi vine să replice „ce prostie mai e şi asta?”, dar tace. Nu, bineînţeles că nu se desfrânează cu propria soţie. Bineînţeles că nu.

— Nu. Cu… femei uşoare. Din câte ştie el, de desfrânare se păcătuieşte doar cu femei uşoare. Cu prostituate. Câteodată. Deseori.

— Cu una în mod special? Ai, ca să spunem aşa, o amantă stabilă?

— Nu. Stabilă, stabilă, nu.

— Şi de ce te mai căieşti?

Gata? Am depăşit deja episodul cu desfrâul fără alte întrebări? Nu-l interesează să ştie de câte ori, cum, unde, de ce? Despre ce altceva? Ia să vedem, să recapitulăm lista de totdeauna, să lăsăm noutatea pentru final. „Primul lucru, desfrâul, al doilea…”

— Ei, bine… sunt un om violent. Cred că păcatul meu principal este mânia. Am accese. Sunt nerăbdător, irascibil, atunci când lucrurile nu merg cum vreau eu. Tace, iar preotul ascultă. Uneori, din când în când, nu-mi mai stăpânesc mâinile. Vreau să spun că îmi scapă câte o palmă, câte o scatoalcă. Mă las purtat de mânie şi nu ştiu să mă abţin.

Mâinile preotului desfac alternanţa degetelor, aşază mâna stângă peste cea dreaptă, ca şi cum ar proteja-o, de parcă noul păcat ar cere o nouă atitudine din partea celui care ascultă.

Pauza arată cât de grav este pentru cei doi interlocutori păcatul mărturisit. Când dialogul

continuă, nimic nu pare iremediabil. A fost mărturisit, a trecut.

— Pe cine loveşti?

— Pe fiii mei… Ei, bine, asta e ceva normal… Sunt mici, obraznici, puţin cam rebeli, trebuie să înveţe ce înseamnă disciplina. E nevoie de o mână forte. O pauză, acum, o îndoială. Deschide o paranteză. Sunt poliţist. Comisar de poliţie. Mă mişc într-o lume violentă, dumneavoastră nu ştiţi ce înseamnă asta, şi în munca mea, ei, bine, trebuie uneori, de multe ori, să fii dur. Câteodată deţinuţii îşi bat joc de tine şi asta te face să-ţi mai scape mâna.

— Le tragi doar scatoalce?

Aceasta este clipa umilinţei, când ţi se strânge scrotul şi un nor negru şi des îţi învăluie capul.

— Nu, ei, bine, îi mai trag de păr, le mai trag un şut.

— Procedezi cu cruzime?

— Poftim?

— Te laşi dus de furie, continui să loveşti şi, după ce ţi-a trecut accesul de mânie, ai putea spune că lucrurile pe care le faci se pot numi tortură?

— Nu, nu. Cred că nu. Bărbatul obosit roşeşte puternic.

— Loveşti oameni legaţi?

„Ei, bine, acum ajunge!”

— Da, ei, bine, da, de obicei sunt încătuşaţi, da.

— Dar pe tine nu te preocupă numai acest lucru. Aşa e? Pe cine mai loveşti?

— Pe soţia mea. Îşi drege vocea. Pe soţia mea. Mi se pare ceva foarte urât, dar… Câteodată mă scoate din sărite… Se stăpâneşte, era gata să se lasă pradă mâniei, să se urce pe piedestalul de totdeauna şi să strige că s-a săturat să ajungă acasă şi să se întâlnească cu… Dar nu este nici momentul, nici locul. Câteodată… Cum pot fi spuse liniştit lucrurile care au fost spuse întotdeauna strigând şi gesticulând? Cum le-a spus altor confesori? „Părinte, mărturisesc că-mi lovesc

soţia”, şi nimic mai mult. Să întrebe, dacă vor amănunte morbide. De ce astăzi trebuie să fie altfel? De ce mai multe explicaţii? Pentru că azi are de mărturisit altceva. Vorbim limbi diferite, ştiţi? Ei nu-i pasă câtuşi de puţin de profesia mea, ba cred chiar că îi este silă de ea, cred că îşi spală mâinile după ce mă atinge, că îşi spală buzele după ce mă sărută, când nu-i rămâne altceva decât să facă asta. Mă priveşte cu silă, atunci când crede că eu nu mă uit la ea. Şi nu… şi îşi închipuie că nu are nicio obligaţie faţă de mine. Îşi închipuie că poate face tot ce are chef. Iar eu muncesc pe brânci, iertaţi-mă…

— Continuă.

— … eu mă omor muncind, iar ea nu face nimic toată ziua. Ajung acasă şi nu văd decât mutre acre… Se opreşte, e suficient, nu vrea să-şi povestească viaţa, nici să cerşească compătimire. Păcatul este de acum mărturisit, atunci să terminăm odată. Ei, bine, asta e, am avut câteodată zile proaste şi, cum se spune, mi-a scăpat mâna. Ştiu că nu e bine, dar nu pot evita asta.

— Bine. De ce anume te mai acuzi?

De ce anume? Nu are de gând să mai întrebe? A sosit pe neaşteptate, pe furiş, momentul adevărului, clipa singurului adevăr care avea importanţă cu adevărat azi.

— De nimic altceva. Cred că de nimic altceva. Asta e laşitate. Ei, bine, da.

— Spune.

— Păi să vedeţi, părinte… îşi mângâie fruntea cu mâna cu care o sprijină şi gura i se strânge puţin, ca şi cum ar fi anunţat plânsul, o amintire îndepărtată din vremurile în care încă mai plângea. Vedeţi, părinte, eu am de îndeplinit o misiune. Bună sau rea, mai plăcută sau mai puţin plăcută, e misiunea mea şi trebuie să o îndeplinesc, mă înţelegeţi? Acum se teme că preotul îl va întreba ce fel de misiune era aceasta, dar întrebarea nu vine, iar asta îl face să se simtă foarte singur. Dar

câteodată, de multe ori, nu-mi îndeplinesc sarcina… Uneori sunt neglijent în munca mea. Mă chinuiesc problemele de conştiinţă, mă deranjează. De exemplu… Acum! De exemplu… Nu îndrăzneşte, nu reuşeşte să vorbească limpede, iar asta îl face să arate ca o fiinţă demnă de dispreţ… de exemplu, uneori dau drumul unor delincvenţi, deşi ştiu că sunt vinovaţi, ori nu-i urmăresc pe unii delincvenţi, deşi ştiu că sunt vinovaţi, ori nu urmăresc pe cineva pe care îl cunosc şi… şi vor continua să smulgă poşete din mâinile femeilor sau să vândă droguri, dar… începe să devină foarte nervos pentru tot ce nu spune în mod conştient. Îşi freacă faţa cu mâna, ştergând grimase şi ticuri. Nu ştiu dacă e un păcat sau nu, părinte, dar uneori mă chinuieşte conştiinţa. Ei, bine, asta e tot.

Aşteaptă ca preotul să-i spună „Nu, nu e tot”, să ghicească ce ascunde, aşa cum el descoperă disimulările deţinuţilor săi, pe care îi apucă de ureche şi le-o suceşte: „Ciripeşte tot, nemernicule, ciripeşte tot, că altfel vei tăcea definitiv!” Confesorul trage aer în piept, îşi încrucişează iarăşi mâinile de parcă ar fi vrut să se roage, îşi drege uşor glasul şi spune cu o voce foarte blândă, foarte caldă:

— Tu eşti un om cu conştiinţă. Asta înseamnă că păcătuieşti, toţi păcătuim, dar tu ai conştiinţa faptului că păcătuieşti, ştii că faci rău şi vrei să te îndrepţi – bărbatul obosit se gândeşte că de cincizeci de ani tot vrea să se îndrepte şi nu a reuşit să o facă niciodată –, şi nu toţi avem conştiinţa faptului că păcătuim şi nici nu avem de gând să ne schimbăm în bine. Asta face din tine o persoană deosebită. Un om bun. Îi baţi pe arestaţi, pe fiii tăi, iar asta e un păcat, dar există un mediu violent care favorizează asta, ori intenţia, greşită sau nu, de a educa în mod corect, de a face bine. Şi o loveşti pe soţia ta, da, iar asta este de asemenea un păcat, un păcat mai mare decât cele dinainte, pentru că o faci în mod nedrept, cu mânie şi trufie.

Dar ştii că e un păcat şi vrei să te schimbi în bine, iar asta face din tine un om bun. Nu spun un om superior, atenţie, ci un om bun. Un om care se curăţă aici, în acest moment. Mâine poate vei recidiva, ştiu că acest gând te duce la disperare, dar aş vrea să ştii că alţii, în locul tău, atunci când simt acea disperare în faţa recidivei inevitabile, fug ca nişte laşi, se delimitează de acea greşeală pe care tu o recunoşti cu atât curaj, se leapădă de ea aşa cum cineva îşi scoate apendicul şi, invocând că păcatul lor nu are vindecare, spunând că totdeauna pisica va mânca şoareci, ori alte prostii de acest fel, abandonează în mod laş biserica, spovedania şi celelalte sacramente, se narcotizează cu necredinţa şi continuă să păcătuiască fără nicio remuşcare. Tu nu disperi, tu continui să lupţi, cerând umil iertare după fiecare păcat, iar asta te face mai curajos şi mai curat. Şi nu trebuie să disperi, pentru că, luptând neobosit, vei reuşi, mai curând sau mai târziu, să fii omul bun care doreşti să fii. Comiţi păcatul de adulter cu alte femei, dar mi s-a părut a înţelege că, în felul tău, rămâi fidel soţiei tale. Nu o părăseşti, nu uiţi de ea, te simţi culpabil atunci când o înşeli. Ea este singura, celelalte sunt ocazionale. Îmi închipui că în munca ta de poliţist eşti obligat să ai de-a face frecvent cu prostituate…

Bărbatul obosit se simte obligat să spună ceva.

— Da… I se pare puţin, dar nu îi vine în minte şi altceva.

— … prostituate care ţi se vâră sub piele, care te îndeamnă la păcat… în cartierul ăsta sunt multe prostituate, le văd în fiecare zi, unele din ele vin chiar aici, la biserică, ştiu cum sunt, ştiu cum provoacă, sunt păcatul în carne şi oase, nu pot evita să fie aşa cum sunt. Ţi se bagă pe sub piele, nu-i aşa?

— Da. E adevărat. Se insinuează şi lasă tatuate în memorie imagini strălucitoare care se interferează acum.

— Mi-ai spus că soţia ta nu te înţelege, că nu ştie nimic despre lumea profesiei tale şi nici nu vrea să ştie. Trăieşte în casa ei ca într-o fortăreaţă şi te primeşte urât, cu o faţă scârbită, în timp ce munca ta te pune în contact cu tentaţia femeilor care cunosc într-adevăr acea lume, pentru că o trăiesc, care o înţeleg într-adevăr şi te înţeleg, pentru că fac parte din acea lume. Iar tu cazi pradă tentaţiei, iar asta e un păcat, vreau să-ţi fie foarte clar că e un păcat şi trebuie să te căieşti pentru el, făcând act de pocăinţă, dar poate că nu e un păcat atât de mare pe cât îţi închipui, pentru că există multe circumstanţe atenuante în favoarea ta, ca să folosesc propriul tău limbaj. Aş vrea să reţii ceea ce îţi spun acum: eşti un om cu conştiinţă, cu conştiinţa curată. Aş vrea să înţelegi că omul curat nu este cel care şi-a spălat într-o zi cămaşa, iar de atunci o păstrează nefolosită, crezând că, dacă nu o îmbracă, nu se murdăreşte. Acest lucru nu este niciodată adevărat. Cămăşile se murdăresc şi în dulap, unde pot fi roase de molii. Omul cu sufletul curat este cel care şi-l curăţă des, pentru că ştie faptul că albul se murdăreşte prin folosire, chiar dacă nu vrei. Tu acţionezi aşa, curăţindu-te des la confesional, iar aceasta te face să devii unul dintre cei mai buni oameni de vârsta ta care au trecut pe aici. De aceea, pentru că eşti un om cu conştiinţă, îţi spun să nu te frământi din cauza acelei presupuse nerespectări a obligaţiilor tale. Sunt sigur că, acţionând conform conştiinţei, acţionezi bine. Pentru că ai conştiinţa curată, ştii că ai o misiune de îndeplinit, ştii care este aceasta, iar într-un fel sau altul o vei îndeplini. Ştiu că o vei îndeplini şi te vei mândri cu acest lucru. Iar acum căieşte-te, căieşte-te de păcatele tale şi spune de două ori Tatăl nostru şi de două ori Ave Maria şi împărtăşeşte-te. Şi nu te mai frământa, pentru că întotdeauna conştiinţa te va conduce pe calea cea bună. Spune acum „Iisuse, Domn al meu,

Dumnezeu şi Om Adevărat, Creator, Tată, Mântuitor al meu”…

Bărbatul obosit s-a ridicat în picioare, depărtându-se de răsuflarea curată a preotului, iar în timp ce se roagă, priveşte cu insistenţă şi credinţă ochii apoşi de atâta plâns, se simte crispat, foarte departe de uşurarea pe care o căuta. Spune ce-şi mai aminteşte din rugăciunea purificatoare, apoi primeşte fără să clipească binecuvântarea atentă, sus, jos, stânga şi dreapta, pe care i-o dă preotul. Se ridică şi, cu multă părere de rău, cu senzaţia că lasă lucrurile făcute doar pe jumătate, îi întoarce spatele.

Vrea să se gândească la tot ce a auzit, dar nu poate pentru că Tatăl nostru şi Ave Maria îi umplu mintea cu automatismul lor orb. Apoi observă că oficiantul împarte cuminecătura şi se aşază în spatele puţinilor credincioşi care îşi aşteaptă rândul pe coridorul central, după carte, încrucişându-şi braţele, înaintează încet în direcţia altarului. Trebuie să acţioneze în conformitate cu conştiinţa sa, aşa i s-a spus. Îşi va îndeplini misiunea. Bărbatul obosit este obosit pentru că a fost educat în spiritul ascultării, în spiritul fidelităţii ca virtute minunată şi al ideii că trădarea şi dezertarea sunt defecte execrabile, iar el nu a întâlnit încă în toată existenţa sa o singură valoare eternă, o promisiune îndeplinită ori o poruncă fără pată. Urma să desfacă un nod şi i se pare că acesta a fost făcut mai strâns. Poate că ar fi trebuit să fi vorbit limpede, poate că ar fi trebuit să-i fi spus totul fără ocolişuri, pentru că ascunderea anulează mărturisirea şi cine ştie dacă nu comite un sacrilegiu dacă deschide gura şi primeşte pe limbă ostia pe care preotul o aşază murmurând o rugăciune fierbinte.

Confesorul a avut grijă apoi de o bătrână îmbrăcată în negru şi de o fetiţă care nu avea nimic de spus. Le-a vorbit de conştiinţa lor curată, de nevoia de a-şi îngriji sufletul cât mai des. În cele

din urmă, acestea au plecat, iar el poate ieşi din vechea cabină de lemn în care începea deja să se simtă apăsat de claustrofobie. Agaţă stola de un cui îndoit în unghi drept care se află în interior şi îşi freacă mâinile ca unul care şi-a terminat ziua de muncă. Apoi iese în galeria solitară şi umedă şi se întâlneşte cu o umbră, care este bărbatul obosit, mai obosit şi mai sărac decât oricând.

— Părinte… îi spune el.

— Da?

Pentru a treia oară se privesc intens în ochi, iar acum, în sfârşit, acea privire are o semnificaţie precisă. Acum, în sfârşit descoperă cei doi că se căutau de multă vreme şi că întâlnirea are o dimensiune mult mai dramatică decât se putea presupune.

Bărbatul obosit are un cuţit în mână, un brici. Preotul îl vede şi ridică sprâncenele.

— Părinte… Bărbatului obosit respiră cu greutate. Este prea obosit. Nu mai este bun pentru asemenea treburi complicate. Luaţi-l, părinte, ucideţi-mă.

— Bine, dar ce spui dumneata?

— Nu ştiu pentru ce o faceţi, nu pot să vă înţeleg, dar cred că şi conştiinţa dumneavoastră este curată şi că acţionaţi cu corectitudine. Ucideţi-mă. Sunt cu conştiinţa împăcată. Nimeni nu ştie că am venit aici, nimeni nu este la curent cu cercetările mele…

Preotul priveşte briciul cu teamă.

— Dar despre ce vorbeşti dumneata? Ce sens au toate astea?

— Asta înseamnă că, dacă nu mă ucideţi, mă voi vedea obligat să vă arestez.

Trăsăturile feţei preotului se înăspresc în acea expresie compactă care a fost totdeauna sinonimă cu vinovăţia. Nu e dispus să apuce briciul şi, dacă situaţia mai durează mult, ar deveni patetică, aşa că bărbatul obosit se resemnează şi păstrează unealta de bărbierit în buzunar.

— Pentru ce să mă arestezi, a spus preotul fără nuanţa de interogaţie.

— Dumneavoastră sunteţi proprietarul unui Volkswagen de culoare roşie, aşa este? Iar numărul este… Foarte profesionist, îşi scoate carnetul de însemnări, apoi citeşte.

Preotul clipeşte.

— Da, da, da, şi ce e cu asta?

— Aş vrea să ştiţi că am stat mult pe gânduri înainte de a face acest pas. Am fost tentat să nu-l fac. Dumneavoastră mi-aţi spus însă mai înainte să acţionez aşa cum îmi dictează conştiinţa, iar acum acţionez aşa cum îmi dictează conştiinţa.

— Sunt convins că e vorba de o greşeală.

— Am un mandat judecătoresc de reţinere pe numele dumneavoastră pentru că sunteţi bănuit de asasinarea a cinci femei…

— Scuză-mă, nu pot să cred… Cu mine vorbeşti?

— Aveţi dreptul să păstraţi tăcerea, să nu declaraţi nimic dacă nu doriţi acest lucru, să nu răspundeţi la întrebarea sau întrebările pe care vi le pun, sau să spuneţi că veţi face declaraţii numai în faţa judecătorului…

Capelanul se înfurie.

— Ce spui? Energic, încercând să-l pună la locul lui pe bădăran.

— … aveţi dreptul să nu faceţi declaraţii împotriva dumneavoastră şi să nu vă declaraţi vinovat…

— Nu spune prostii. Vin cu dumneata unde doreşti şi vei vedea cât de mult greşeşti.

— … aveţi dreptul să vă desemnaţi un avocat şi să solicitaţi prezenţa acestuia la anchetele poliţieneşti şi judecătoreşti în care vi se va cere să faceţi declaraţii, pentru a interveni în orice recunoaştere de identitate la care veţi fi supus. Dacă nu vă angajaţi un avocat, se va proceda la desemnarea din oficiu…

6

ASASINUL POTENŢIAL

Îşi imaginează propriul strigăt, asemănător cu un lătrat înfiorător, şi loviturile seci ale mâinii înarmate, una, două, trei, până la treizeci şi cinci sau patruzeci, care este numărul loviturilor de cuţit pe care are obiceiul să le aplice psihopatul, asasinul german Kiirten ajungea la orgasm între a treizecea şi a patruzecea lovitură, se spune că aceasta este limita rezistenţei braţului uman, iar asta este ceea ce face un bun psihopat, să lovească, să lovească, să lovească până îi amorţeşte braţul, până rămâne stors de puteri, e nevoie de multe lovituri, multe, multe, pentru că, ieşind din rană prima oară, cuţitul pare să nu fi provocat niciun rău, nu se distinge orificiul îngust, nu ţâşneşte sânge, nici măcar victima nu cade ca fulgerată, dimpotrivă, reacţionează cu furie, se arată mai vioaie ca niciodată, se apără, contraatacă, iar asta justifică cea de-a doua lovitură, a treia, a patra şi a cincea, apoi horcăiala muribundului, care este insuportabilă, care nu se mai termină, pe care nu ai cum să o faci să înceteze, apoi imediat îmbrăcămintea e deja sfâşiată şi sângele îmbibă totul, stropeşte totul, şi dă-i şi dă-i, lovitură, lovitură, lovitură, de acum din inerţie, treizeci şi patru, treizeci şi cinci, treizeci şi şase, treizeci şi şapte, până când toţi muşchii spun „destul”, am muncit deja suficient pe ziua de azi, iar cu un pic de noroc ai avut chiar şi un binefăcător orgasm şi toate celelalte, că tare mult aveai nevoie de asta.

Uf, ce bine, ce uşurare.

Mai întâi: să-ţi alegi victima.

Nu: mai întâi, să-ţi cumperi arma. Un cuţit care se deschide automat, cu lama lungă şi ascuţită. Ce greu. Să intri în magazin, apoi să spui „bună ziua”,

cu înfăţişarea asta îşi vor da seama imediat că eşti un psihopat asasin. „Daţi-mi un cuţit”, „Dar pentru ce aveţi nevoie de un cuţit? Pe cine intenţionaţi să omorâţi?” „Chiar aşa de bine se observă că sunt un psihopat asasin?”

Pentru a merge să cumpere briciul, trebuie să se îmbrace cu pantalonii cei mai buni, aceia care îi ţine între saltea şi somieră pentru a nu se strica dunga, cravată nu, pentru că nu are, dar gulerul de la cămaşă încheiat şi curat. Îşi va pune sacoul în carouri, ca să se vadă că nu are intenţii dubioase.

— Fiţi amabil, aş vrea să cumpăr un cuţit. Nu pentru mine, vreau să-l fac cadou.

— Un brici?

Ce vei răspunde? Nu, nu, un cuţit de omorât oameni. Nu se poate. În afară de asta, nu eşti bărbierit, nu te-ai bărbierit de două zile, e logic că vrei un brici.

— Da, desigur.

— Acesta vi se pare bun?

Mulţi asasini au folosit briciul. Taie bine un brici. Acela care taie ţâţele târfelor, ca să nu mergem mai departe, acela despre care se spune că a lichidat deja cinci.

— Da, desigur, acesta e superb. Dacă nu i se pare superb, ar fi putut să-l suspecteze.

Îi vând briciul fără alte întrebări, fără să-l privească în ochi pentru a-l putea recunoaşte în confruntări ulterioare cu suspecţi, fără să asculte explicaţiile lui încurcate, fără să-i ceară permis de armă, fără să-i ceară nimic altceva. Avea pregătit un răspuns pentru cazul în care i-ar fi cerut permisul de armă: „îmi trebuie permisul pentru a cumpăra un asemenea brici? Păi, nu-l am la mine, l-am lăsat acasă”, ce le vei spune?

— Vi-l împachetez ca pentru un cadou?

— Da, mulţumesc.

Al doilea pas: acum da, alegerea victimei.

O prostituată, evident. Psihopaţii omoară întotdeauna prostituate şi le aleg la întâmplare. Se

duc în cartierul prostituatelor, pun ochii pe una, „chiar tu, cât ceri?”, „atât”, „bine, hai să mergem”, iar pe drum, ţac, îi tai beregata, te prefaci că o îmbrăţişezi, „vai, dragostea mea, cât de mult te doresc” şi ţac, jugulara. Aşa face Omul cu Briciul, iar el nu are de ce să fie mai prejos. Se antrenează mental psihopatul, în timp ce metroul îl duce în cartierul târfelor, se imaginează pe el însuşi în momentul asasinatului. Se preface că vrea să o sărute pe gagică şi atunci… mâna cu briciul rămâne în spatele ei sau, în orice caz, sub talie, iar astfel nu e posibil să secţionezi jugulara. Sigur că ar putea începe înfigându-i briciul în spate, dar i se pare o atitudine foarte puţin elegantă, foarte puţin de psihopat, ori ar putea să i-l înfigă sub linia conceperii, ţac, dar atunci nu va vedea cum se afundă tăişul în carnea femeiuştii, nu va vedea sângele şi toate acele lucruri care plac atât de mult psihopaţilor. Va vedea el cum poate să o facă. (Trebuie să procedeze cu mare grijă, pentru a nu-şi exprima prin gesturi elucubraţiile, pentru că lumea din metrou nu are altceva de făcut decât să se observe reciproc şi este foarte atentă la aşa ceva.) Să vedem: o va îmbrăţişa pe prostituată din spate. „Întoarce-te cu spatele”, „de ce?”, poate e una din acele prostituate care nu-şi arată niciodată spatele, femei neîncrezătoare, viciate, meschine. Femeile nu au spate, dar prostituatele au oare? Prostituatele trebuie să aibă, întrucât ele aproape că nu sunt femei.

Pentru psihopat, prostituatele aproape că nu sunt femei. Sunt lighioane care trebuie exterminate. A citit asta odată într-o carte. Psihopaţii nu ascultă poruncile lui Dumnezeu, nici pe cele ale extratereştrilor, nici nu deschid pântece pentru a vedea dacă îl găsesc înăuntru pe Antihrist, nici fleacuri de acest gen. Astea sunt treburi de nebuni. Psihopaţii omoară din plăcere. Din plăcerea răzbunării sau din plăceri sexuale greu de descris. În acest caz, este vorba de plăcerea răzbunării.

Cinci ani şi-a petrecut psihopatul în închisoare din vina unei prostituate care a spus că el a atacat-o. A spus că el voia să o violeze cu lampa de pe noptieră, introducându-i becul aprins, şi că a avut mare noroc cu faptul că peştele ei era acolo şi l-a împiedicat, l-a luat la pumni şi l-a dus de urechi la un comisariat unde avea relaţii şi era foarte apreciat ca turnător. De atunci, psihopatul a jurat ură veşnică tuturor prostituatelor, cinci ani a jurat ură veşnică zi şi noapte, ceea ce se spune repede, şi a promis solemn că le va omorî pe toate prostituatele pe care va putea să le omoare de îndată ce va ieşi din închisoare. După cinci ani, iată-l aici, contemplând mulţimea de târfe care mişună pe străzi, noaptea, atât de multe încât nu mai ştii pe care să o alegi.

Şi nici cum să o faci.

Dacă se apropie, „cât", „atât", „hai să mergem", iar ziua următoare persoana în cauză este găsită cu intestinele pe post de diademă, toate colegele ei vor spune „s-a dus cu un tip aşa şi aşa, micuţ, nebărbierit, foarte urât cu o faţă de maimuţoi". O infirmieră de la sanatoriu îi spunea faţă de maimuţă, iar asta doare mult, şi îl lovea cu o măciucă micuţă şi neregulamentară (asta în cazul în care există măciuci regulamentare) pe care o ţinea ascunsă în halat, iar asta doare încă şi mai mult. Mama mă-sii de târfă deghizată în infirmieră. Târfele s-au infiltrat peste tot. Lumea e plină de prostituate, şi în special această stradă. În filme, aceste femeiuşti se plimbă pe străzi pustii, unde nu sunt intruşi care cască gura, ce afacere mai e şi asta, târfele din filme pot aştepta zile, săptămâni, până să treacă pe acolo cineva. Iar dacă se nimereşte să treacă altă târfă ori procesiunea de Joia Verde, este clar că sunt aranjate.

Se hotărăşte să aştepte până când una se rătăceşte de turmă, oiţa încrezătoare care părăseşte ţarcul, cea care a obosit şi se duce acasă, pe mâine, mă dor picioarele, azi nu prea e mişcare, noapte

bună tuturor. O va urmări cu mare grijă, din umbră, iar pe o străduţă întunecată, ţac, o va îmbrăţişa pe la spate, injecţie în venă, jugulara tăiată în două, moare, căţeaua, arteziană de sânge. Şi apoi în căutarea alteia. „Un asasin de prostituate terorizează oraşul (mă rog, alt asasin). Zece femei de stradă ucise în două zile."

Una dintre acestea discută cu peştele ei, sau poate e un client, discută aprins: „Lasă-mă, pleacă, du-te dracului, dobitocule!" îi spune ea, iar el o apucă de încheietura mâinii, ea se smulge din strânsoare smucindu-se, iar toate celelalte se reped la bărbat spunându-i „hei, hei, hei, tu, lasă mâinile la o parte", „tu să nu te bagi", „nu ne strica distracţia", tevatura obişnuită.

Şi târfa pleacă. Singură. „Asta e a mea." Nu este cea mai bună dintre toate, are fundul mare şi e lipsită de graţie, mai mult se leagănă decât umblă pe nişte tocuri neobişnuit de înalte, cu care nu este obişnuită, dar ce să-i faci. Se pierde în depărtare pe o stradă şi merge plângând. Strada şi seara se întunecă, în drum spre metrou. A sosit clipa adevărului, momentul atacului asasin, dar psihopatul nu poate ajunge victima, care merge prea repede, iar în afară de aceasta trec şi maşini pe stradă, prea multe maşini cu fasciculele lor de lumină indiscrete, mai vin şi pietoni din sensul opus, nişte beţivani îi spun târfei câteva grosolănii, iar când ajung în dreptul psihopatului îi spun „aleargă, aleargă, că altfel nu o înhaţi", iar asta îl înfurie, îl opreşte, să vedem dacă i se observă prea mult dorinţele asasine. Iar între timp ea coboară deja scările metroului, iar în metrou nu o va putea ucide, cu atât mai puţin la ora asta, cu toată lumea asta care intră şi iese, cu atât mai puţin în prezenţa peştelui, care i-o ia înainte sărind câte trei trepte o dată, care o ajunge pe gagică de partea cealaltă a barelor.

Asasinul potenţial se întreabă dacă este caracteristic pentru psihopaţi să folosească bilete

de metrou multiple. Sunt mai ieftine, iar el nu se prea scaldă în bani. Îl preocupă faptul că acest amănunt ar putea fi considerat o frivolitate, o stupiditate deloc potrivită cu transcendenţa actelor sale.

— Esperanza, te rog, numai o vorbă, imploră proxenetul, renunţând la trufia pe care o arătase cu câteva clipe înainte. Nu mă poţi lăsa aşa! Ce proxenet de rahat! Atunci când celelalte târfe nu-l pot auzi, imploră. Dintr-o clipă în alta va cădea în genunchi, dobitocul. Te rog…

— Te rog, te rog… protestează târfa cu numele de Esperanza.

— Te rog, insistă proxenetul.

— Te rog, se apără târfa.

Psihopatul se transformă în privitor. Nu vede cum ar avea puterea să termine cu amândoi dintr-odată, tipul pare zmeu, un munte de om. „Să vedem ce e de făcut acum.” E târziu pentru a-şi alege altă victimă: când unui psihopat i-a intrat o idee în cap, i se întunecă mintea şi nu există forţă umană sau divină care să poată să-l facă să renunţe la obiectivul său.

Proxenetul a îmbrăţişat-o pe târfă. Ea se lasă îmbrăţişată şi plânge la pieptul lui. Fac spectacol. Psihopatului îi e ruşine de ruşinea lor. Se sărută pe gură, ca şi cum ar fi pregătit un *the end* de film alb-negru. Vine metroul şi perechea nu se desparte, în ciuda oricărui pronostic. Urcă toţi trei în acelaşi vagon, psihopatul privind în altă parte, de parcă toată tărăşenia nu l-ar interesa. Târfa şi proxenetul vorbesc în şoaptă şi, puţin câte puţin, pe măsură ce viteza trenului creşte, se accelerează sporovăiala lor, se intensifică s-urile până când se transformă în fluiere stridente, revin la discuţia penibilă de mai înainte. Sunt urâţi şi săraci, sunt îmbrăcaţi cu eleganţa stridentă şi patetică a mizerabililor josnici, iar în cearta lor dau dovadă de o energie excesivă, de parcă ar fi fost ultima pe care o vor mai avea la dispoziţie în viaţa lor. Cei doi vor să-şi

impună cu disperare autoritatea, iar în spatele furiei lor se simte cum palpită o lipsă de apărare şi o necesitate neliniştite. Au început bine călătoria şi au sfârşit-o prost. Ea îi dă lui un brânci şi coboară din metrou. „Vino”, îi cere el. „Nu!” Săracul proxenet, prizonier al vagonului care trebuie să-l ducă la staţia de lângă locuinţa sa. Dacă ar fi fost un proxenet adevărat, ar fi avut o maşină cu care să le fi luat ochii protejatelor sale, iar asta ar fi fost o despărţire mai demnă. „Urcă în maşină”, „nu”, iar el ar fi putut să o lase pe trotuar, într-un fel sau altul, chiar cu maşina parcată neregulamentar, pentru a o apuca pe ea de braţ şi a o obliga să se urce iarăşi în autovehicul. Dar metroul nu-i aşteaptă pe proxeneţii săraci, transportul public este inflexibil cu fiinţele omeneşti, deschide şi închide uşile indiferent cine rămâne prins în interiorul său, se pune în mişcare şi calcă sinucigaşi sau desparte iubiţi fără a le da unora sau altora o a doua şansă.

Proxenetul se pierde în infinitatea de spaţiu şi timp răcnind: „Lua-te-ar dracul de târfă, ticăloasă, lesbiană, balenă de rahat!”

Invizibil în modestia sa, psihopatul a coborât după târfă şi simte o uşurare atunci când trenul se îndepărtează. Iarăşi este singur cu victima sa. Sau va fi de îndată ce vor ieşi de acolo, când se vor separa de mulţimea care îi înconjoară şi se îngrămădeşte pe scara rulantă, în drum spre suprafaţă.

Străbat o stradă mult prea circulată, asasinul e împovărat de suprapopulaţie şi îşi pune brusc problema controlului natalităţii. Ar trebui să fie obligatorie folosirea prezervativului, ce absurdă e anatema papei împotriva anticoncepţionalelor, au fost mai fericiţi psihopaţii din Antichitate, atunci când se putea vorbi în mod serios de singurătate.

Prostituata ajunge la o poartă normală şi obişnuită, unde nimeni nu ar spune că locuieşte o prostituată, şi o deschide cu o cheie pe care o avea

deja pregătită, după care dispare în interior cu o hotărâre ce are ceva definitiv. Psihopatul frustrat îşi înghite un suspin, un strigăt, „nu pleca, aşteaptă", care cuprinde impulsul de a uzurpa rolul proxenetului, „doar o vorbă, te rog", ducă-se dracului proxenetul, ducă-se dracului psihopatul asasin, ducă-se dracului lumea întreagă.

O cursă scurtă, un salt şi reuşeşte să pună piciorul. Uşa se închidea singură, împinsă de un resort leneş, iar el a oprit-o exact la timp, întredeschisă, în timp ce înăuntru prostituata deschide uşa liftului şi intră în cabină fără să ţină seama de ameninţările din afară. Continuă să plângă. Fata nu are acum chef de psihopaţi.

Urcă ascensorul, iar asasinul potenţial se repede în întunericul vestibulului, aleargă la scări, urcă prima rampă, pândeşte prin golul dintre scări pentru a vedea unde se opreşte liftul. *Poc,* s-a oprit la etajul trei. Repede, repede, repede, urcă scările din trei în trei trepte, gâfâind şi fără să facă zgomot, căutându-şi briciul în buzunarul pantalonilor, să vezi că vei ajunge la victimă cu mâinile goale, „dumneata ce pofteşti", „au- leu, auleu, nu sunt pregătit". Ce greu e să scoţi ceva din buzunarul pantalonilor în timp ce urci în fugă o scară. Nu reuşeşte. Nu-l găseşte. Unde naiba e briciul? Mai ales nu uita: îmbrăţişează victima din spate pentru a-i tăia gâtul mai uşor. *Trosc,* se închide uşa apartamentului, practic i se închide în nas, fir-ar al dracului, ce porcărie, şi acum ce mă fac?

Să sun la uşă. Fără să mă gândesc. Să întind mâna şi să apăs, apoi să tresar la auzul sunetului de clopoţel brusc şi involuntar. Aşteaptă foarte singur în întuneric, sufocat, suportând cu mare greutate bătăile puternice ale inimii, care pun în pericol echilibrul picioarelor sale cuprinse de tremur. „Dumnezeule, ce am făcut, îşi spune îngrozit de propria sa crimă pe care încă nu a comis-o. Doamne, Maica Domnului. Şi briciul? La naiba,

unde ai pus briciul, ce mai asasin eşti şi tu.” Se deschide uşa şi nici măcar nu are briciul în mână, iar ea îi spune, privindu-l mirată: „Cine sunteţi? Ce doriţi?”, nu aşa se poartă o târfă cu clienţii, târfa trebuie să fie dispusă totdeauna la orice, dacă îi spune acum că a venit să o viziteze, ea îl va întreba cum a reuşit să deschidă poarta, aşa că bălmăjeşte:

— Sunt un vecin al dumneavoastră. Am auzit cum aţi venit şi – şi atât. „Am văzut că aţi venit şi…” Şi nimic mai mult. Ce mai poate spune?

Ea face „Ah” şi lasă o întrebare în gura sa deschisă, în deruta ochilor ei de batracian.

— Pot să intru? întreabă el. Ah, da, şi îşi bagă mâna în buzunarul pantalonilor, unde naiba e briciul?, ah, era în sacou, iată-l.

Ea se dă la o parte maşinal, făcându-i loc să treacă.

— Da, spune ea, aşteptând ca musafirul intempestiv să se explice, într-un antreu fără mobile şi fără veselie.

Cum reuşeşte cineva să o facă pe victimă să-i întoarcă spatele? Poate arătându-i ceva în capătul coridorului: „Uitaţi-vă acolo”, ea se întoarce şi ţac. Nu. „Vă rog întoarceţi-vă cu spatele”. Nu. „Mi-a căzut o piesă de îmbrăcăminte în uscătoria care dă în curtea interioară”, dar dacă nu există uscătorii şi nici curţi interioare?

— Ei, bine, ce doriţi?

Ce întrebare! Ce poate dori un bărbat de la o târfă?

— Nu primiţi aici? se bâlbâie în sfârşit psihopatul, menţinându-se într-un punct instabil aflat la jumătatea distanţei dintre plâns şi un râs isteric. Acum are deja briciul în mână, ar trebui să-l deschidă şi să aplice tăietura mortală, na, ia-o în fund, dar briciul este încă înfăşurat în hârtia de cadouri, fir-ar să fie, cum poate fi atât de neîndemânatic.

— Nu, spune ea, răspunzând cine ştie la ce. Şi cu atât mai puţin unui vecin. Deschide iarăşi uşa. Îl

invită implacabil să plece. Rămas-bun, îi spune ea. Îmi pare rău – foarte educată.

Psihopatul deschide mereu gura, confuz, năucit, mereu i se întâmplă asta atunci când se confruntă cu probleme ori i se cere un răspuns imediat. I se înceţoşează creierul, i se înnoadă limba, fir-ar să fie, şi doar mi-au dat asigurări la sanatoriu că mă vindecasem.

— Nu face nimic, improvizează el, cu răsuflarea tăiată. Nu are importanţă. Voiam doar să vă fac un cadou. Apoi pune înciudat pacheţelul în mâinile Esperanzei, care e tot atât de confuză şi năucită ca şi el. Un fleac fără importanţă.

— Oh, reacţionează ea. Nu trebuia să vă deranjaţi.

— Vă rog, spune el. Primiţi-l, vă rog.

Se înroşeşte şi priveşte în podea pentru a nu mai vedea faţa depravată şi stupidă a târfei. Pentru că o omoară dacă se mai uită mult la acea expresie aberantă, nu se va mai putea abţine şi o va omorî. E gata să izbucnească în plâns, fi-ar să fie a dracului, lume de rahat, se întoarce şi iese alergând pe scări în jos, „alo, staţi un pic”, îi spune târfa, mişcată, iar el spune „du-te dracului, scârboaso”, apoi iese în stradă în culmea furiei, gata să ucidă pe primul om care i-ar ieşi în cale, chiar şi pe luceafărul de zi dacă e nevoie. Iar primul care îi iese în cale este proxenetul patetic, care are cheia de la poartă, care intră atunci când el iese. „Bună seara”, „bună seara”, îşi murmură unul altuia un salut de rutină, absent. Iar psihopatul iese în stradă gata să o facă lată, dar lată de tot, în timp ce imaginaţia îi trasează scenariul ideal în care târfa îşi primeşte peştele, pe care îl îmbrăţişează de la spate, care se răzbună pe toate umilinţele îndurate, îşi imaginează strigătul târfei, „Pe mine nu mă faci tu ticăloasă şi căţea…!”, ca un lătrat înfiorător, apoi loviturile seci ale mâinii înarmate, una, „nici lesbiană!”, două, „nici balenă de rahat!”, trei, „pe mine nu mă trimite la dracu’ nici tata!”, până la

treizeci şi cinci sau patruzeci, care e numărul de lovituri de cuţit care se aplică de obicei.

Şi psihopatul pleacă de la locul faptei, aproape tot atât de mândru ca şi cum ar fi transpus în fapt destinul cu propriile sale mâini.

„Încă o victimă a Omului cu Briciul.”

„A şasea victimă.”

„O nouă crimă care îl dezvinovăţeşte pe preotul arestat.”

„Când încă nu s-au stins ecourile scandalului provocat de arestarea unui preot suspectat de a fi Omul cu Briciul de tristă faimă, o nouă crimă, identică cu cele cinci anterioare, cutremură oraşul. Un comunicat al episcopiei consideră că acest eveniment tragic demonstrează în acelaşi timp nevinovăţia preotului arestat şi ineficienţa poliţiei. De asemenea, anunţă intenţia acesteia de a-i da în judecată pe funcţionarii care, prin precipitarea şi iresponsabilitatea de care au dat dovadă, au jignit grav un membru al Bisericii Catolice, iar împreună cu el întreaga instituţie pe care o reprezintă.”

„Acum Omul cu Briciul intră şi în case.”

„A ucis prostituate, o elevă nevinovată şi o casnică respectabilă. Acum se duce în apartamente pentru a-şi căuta victimele. Care va fi oare următoarea sa «originalitate»?”

„Esperanza P.G. A deschis uşa unui necunoscut.”

„A fost găsită într-o baltă de sânge…”

„… Urme de luptă…”

„Un comunicat al Departamentului de Presă al Poliţiei sugerează că ar exista mai mulţi Oameni cu Briciul, dintre care unul ar putea fi preotul arestat, care a mărturisit că a comis trei dintre asasinate. Această afirmaţie face să se ascută iarăşi polemica dintre medicii legişti care au făcut autopsia victimelor. Vom aminti că, în timp ce domnul doctor H.F.V. susţine că toate victimele au fost ucise de aceeaşi persoană, doamna doctor D.C.M. atrage atenţia asupra unor diferenţe

notabile între tăieturile făcute atât primelor două prostituate, cât şi tinerei Silvia Pedreiro şi cele care apar pe celelalte trei cadavre.”

„Preotul nu este asasinul.”

„Preotul suspectat a fost eliberat. El a declarat: «Toţi putem greşi. Ştiu că acel comisar care m-a arestat are conştiinţa împăcată».”

„Nu există decât un singur asasin şi este pe punctul de a fi descoperit”, dă asigurări comisarul însărcinat cu cazul.

„După manifestaţiile de protest ale diferitelor asociaţii cetăţeneşti şi după izbucnirile de panică înregistrate în ultimele zile, poliţia declară că este absolut sigură că există doar un singur Om cu Briciul şi că arestarea lui este iminentă.”

7

GARBI A MEA

Am intrat în cameră precipitat, halucinat, agitat la maximum, cu o singură idee fixă. M-am împiedicat când am intrat, complet năucit, de parcă aş fi fost beat, pentru că aveam bănuiala că voi da peste ceva asemănător cu ce am văzut. Nu mă gândeam decât la Garbi a mea, nu am căutat-o decât pe Garbi a mea şi nu am găsit-o decât pe Garbi. Nu am văzut nimic altceva. Acesta este punctul important. Nu m-am uitat la nimic altceva. Am intrat aşa, cu ochii în pământ, am descoperit dala spartă cu steaua de crăpături din mijlocul camerei, la picioarele patului, şi mi-am închipuit ce se întâmplase. Garbi a mea căzând, lovindu-se violent în acel punct, ricoşând cu încetinitorul transformată de acum în două părţi, ţevile şi patul armei, percutorul strivit, efectuând un mic salt mortal, fiecare piesă pe una din părţi, iar patul armei căzut în acel colţ în care ea se odihnea îndurerată, iar ţeava în direcţia peretelui, privind fix peretele ca un copil pedepsit pe nedrept.

Nu am mai avut ochi pentru altceva, nu, domnule. M-am repezit la ea cu îngrijorare şi recunosc că îmi tremurau mâinile şi eram gata să izbucnesc în plâns. Aşa m-au găsit, încercând să o recompun pe Garbi a mea ruptă, sigur că da. Dumneavoastră nu înţelegeţi nimic, ştiu eu, sunt obişnuit cu asta, pentru că am trăit zece ani lungi cu o persoană care nu pricepea nici ea. În fine, mi-e totuna, sunt obişnuit. Soţia mea nu a înţeles atracţia pe care o manifestam eu pentru armele de foc.

Femeilor le este greu să înţeleagă asta, iar eu ştiu ce spun. Aţi cunoscut dumneavoastră vreodată o femeie care să fi ştiut să ţină în mână (ca să nu

spun care să fi ştiut să şi tragă), să apuce măcar o armă de foc? Puţine. Eu nu am cunoscut decât una. Da, fata aceea, cum o chema?

Era o excepţie. Voi vorbi mai târziu despre ea. Acum, vă rog să-mi daţi voie să explic ce s-a întâmplat.

Presupun că noi, bărbaţii, nu avem atâtea probleme cu armele de foc pentru că ne jucăm încă de mici cu pistoalele, pentru că facem armata, iar acolo continuăm să ne jucăm trăgând focuri de armă. Toată viaţa voi ţine minte ziua în care un locotenent mi-a arătat cum funcţionează o armă de asalt.

Un percutor care face să explodeze un mic şi inofensiv focos, care aprinde la rândul său pulberea ascunsă în cartuş. Detonează pulberea închisă şi, la fel ca un dop de şampanie, este lansat proiectilul, împins de forţa de expansiune a exploziei, a gazelor şi de mai ştiu eu ce. Iar acele striaţii spiralate din interiorul ţevii imprimă glonţului o mişcare de rotaţie, care va mări forţa lui de penetrare. Dar lucrurile nu se termină aici. Însăşi acea explozie, acele gaze, acţionează înspre înapoi tot mecanismul armei, pe care în acelaşi timp şi în aceeaşi mişcare aruncă tubul folosit, pune în locul său alt glonţ şi îl lansează automat. Tot acest proces se repetă de patru sute, de şase sute, chiar şi de o mie două sute (1200) de ori pe minut! Doamne, un aparat capabil să tragă douăzeci (20) de gloanţe pe secundă, să repete procesul descris mai sus de douăzeci de ori pe secundă, numai dacă mă gândesc la asta mă ia cu ameţeală.

Asta nu înseamnă că eu am fost în armată cel mai bun trăgător, nu. Şi nici că eu aş fi un potenţial asasin, aşa cum spunea soţia mea. Nici vorbă. Acesta era singurul lucru pe care ştia să-l spună soţia mea atunci când mă vedea răsfoind revistele mele despre arme de foc sau când salivam de plăcere uitându-mă la filme în care rolul principal

îl aveau uneltele pe care eu le admiram atât de mult. (Nu aţi văzut miticul *Harry cel murdar?* Nu aţi simţit veneraţie pentru acel teribil Magnum? Dar *Arma mortal?* Ori western-ul acela al lui Martin Ritt, cu Paul Newman în rolul principal, care se numea *Hombre* şi care ne arăta perfecţiunea şi eficienţa unui Winchester cu repetiţie?)

Asta era cealaltă chestiune. Eu voiam tot timpul să văd filme cu împuşcături. Iar nevastă-mea: „Mai termină odată! Iar te uiţi cum se omoară între ei!" şi se încăpăţâna să repete: „Să mă ferească Dumnezeu ca într-o zi să-ţi cadă în mână un pistol. O să mă omori pe mine, pe vecini, pe toţi cei care îţi vor ieşi în cale, cu plăcerea ta de a vedea cum curge sângele şi mor oameni…" Dimpotrivă. Întrebaţi pe cine vreţi. Sunt un om liniştit, nu mă pierd niciodată cu firea, iar lumea spune că am mai multă răbdare decât un sfânt, îmi place să dialoghez şi nu mi-am impus niciodată ideile cu forţa, nici măcar cu strigăte. Dacă am mai tras câteodată un pumn cuiva, a fost pentru că eu am fost atacat mai întâi, pentru că m-au jignit sau au vrut să mă doboare, dar presupun că asta face toată lumea şi este perfect legal. Se numeşte legitimă apărare. Gustul pentru arme e una, iar dorinţa de a ucide, cu totul altceva. Eu îi spuneam: „În armată am avut arme pe mână, chiar şi încărcate cu douăzeci de gloanţe, dar n-am omorât pe nimeni, ai înţeles?" Sigur că aş fi putut adăuga că în armată nimeni nu mă bătea la cap cu asta toată ziulica, dar asta nu mi-a venit în gând să i-o spun. Sau pur şi simplu nu am spus-o cu voce tare. Nici măcar nu-mi place să vânez. Când eram copil nu am omorât niciodată păsări, nu am chinuit şopârliţe şi nu am dat dovadă de cruzime, aşa cum fac de obicei copiii. Când am devenit om matur, e adevărat că am ajuns să deţin o puşcă cu ţeavă retezată, dar nu am tras niciodată cu ea în cineva, fie animal, fie persoană, v-o jur. O aveam pe Garbi doar pentru a

o privi, pentru a o atinge, pentru a o mângâia. Nici măcar pentru a trage cu ea la ţintă. Doar pentru a mă juca.

Femeile nu pot pricepe că pentru noi asta nu e decât un joc. Că de mici facem „Bum, bum” şi că nimeni nu omoară sau nu moare din cauza asta; ne prefacem că ne prăbuşim, imitând scenele din filme, dar apoi ne ridicăm, cum fac actorii de film, şi nu se întâmplă nimic, joaca inofensivă şi distractivă continuă.

Sunt de acord că nu e întotdeauna aşa. Sunt oameni care nu folosesc armele pentru a se juca cu ele. Ziarele scriu de oameni omorâţi de gloanţe, accidental sau nu, şi de măceluri cu arme de foc în ţări foarte îndepărtate. Ziarele scriu despre aceste lucruri, e adevărat, dar şi despre un tip care omoară oameni cu un brici, nemernicul acela care le taie beregata şi apoi le ciopârţeşte sânii. A lichidat deja şapte! Da, şapte, azi s-a anunţat la radio că în această dimineaţă a fost găsită a şaptea. Tot prostituată. Şapte. Sunt sigur că acest Om cu Briciul nu deţine nicio armă de foc. Ba chiar aş paria pe oricât că nu s-a jucat niciodată cu un brici nici când era copil, nici la maturitate. Nu trebuie să te fi jucat cu ceva când erai mic pentru ca să apară instinctele asasine. Iar când acestea apar, orice e bun. Un brici, un cuţit de bucătărie, un fier de călcat, vaza pe care ne-a făcut-o cadou tanti Florencia, un os de jambon sau mâinile goale, pentru a nu merge mai departe, propriile noastre mâini.

Pentru numele lui Dumnezeu, a văzut vreunul dintre dumneavoastră vreodată pe cineva omorât de un glonţ? A murit vreo rudă de-a dumneavoastră, vreun cunoscut, de un glonţ? Sau dumneavoastră înşivă aţi omorât vreodată pe cineva cu o împuşcătură, aşa, bum? Sunt convins că nici măcar unu la sută din toate armele de foc care se fabrică în lume nu ajung să omoare vreodată pe cineva. Miliarde de puşti, pistoale,

revolvere, pistoale-mitralieră, mitraliere şi arme de vânătoare se învechesc în cazărmi, în lăzi, rastele sau panoplii fără a ţinti o fiinţă omenească sau a-i face vreodată un rău. Au posibilitatea de a o face, da. Au fost gândite pentru a ucide, iar gloanţele sunt mortale, nu sunt jucării. Acolo avem acel cadavru pentru a demonstra asta. Este tocmai ceea ce oferă dimensiune autentică armei de foc, faptul de a şti că are această capacitate de a ucide, această putere, această energie distructivă. Iar marea sa nobleţe constă în aceea că poate, dar nu o face.

Să mă joc cu draga mea Garbi era pentru mine la fel de excitant cum era pentru alţii să-şi imagineze toată forţa care se ascunde într-un Jumbo sau, eu ştiu, să mângâie o femeie goală.

În prima zi când am văzut-o, Doamne, am desfăcut pachetul învelit în hârtie grosolană şi iat-o acolo, întunecată, strălucitoare, splendidă, ameninţătoare şi blândă în acelaşi timp, ca o fiară pe jumătate domesticită. Mi s-a zbârlit părul, mi s-a pus un nod în gât, mi s-a înceţoşat privirea. Totul asezonat cu acea senzaţie de clandestinitate, în încăperea sordidă a acelui motel, „mai ales să nu afle soţia mea”.

Mi-o oferise un chelner care lucra chiar în acel motel. Eu aveam obiceiul să înnoptez acolo în timpul călătoriilor mele (cum ştiţi, sunt reprezentant comercial) şi deveniserăm prieteni. Şi lui îi plăceau armele. Colecţionează reproduceri. Mi-a spus:

— Ţi-ar plăcea să ai o armă, o armă de foc adevărată?

— Ei, asta e, bineînţeles, am spus eu.

— Eu ştiu pe unul care vinde aşa ceva, mi-a zis el.

M-am gândit mult înainte de a accepta. Unde urma să ţin arma? Dacă o vedea soţia mea, ieşea urât. Ar fi fost în stare să mă denunţe la poliţie şi aşa mai departe. Iar dacă mi-o găsea poliţia?…

Mai nimic. Am încercat să mă justific spunând că trebuia să am cu ce să mă apăr în timpul călătoriilor mele, pentru că am o colecţie de mostre valoroasă, iar în ultima vreme s-a vorbit mult despre acele jafuri pe care le comite o bandă de peruani pe şosele, dar scuza nu mi s-a părut deloc convingătoare. Adevărul era că doream cu ardoare să am o armă de foc şi că am cedat iremediabil acestei tentaţii.

— De acord, i-am spus prietenului meu chelnerul.

Mi-a spus:

— Ce fel de armă vrei?

— Pot să aleg?

— Bineînţeles că poţi să alegi.

— Păi, una cu ţeavă retezată.

Nu văzusem niciodată vreuna. Nici măcar în poze. Mă întrebam cum putea fi. Cea cu ţeavă retezată are misterul armelor mânuite de utilizatorul expert pentru a le face mai eficiente. Te face să te gândeşti la retuşurile pe care pistolarii din Vestul Sălbatic le făceau la revolverele lor, pilindu-le punctul de miră şi ungându-le tocurile pentru a le apuca mai uşor, ori rupând mecanismul cocoşului pentru a putea trage cele şase gloanţe lovind percutorul, în ritm de mitralieră.

— Aşadar una cu ţeavă retezată. În ziua cutare la ora cutare, în camera 19.

Doamne, ce frumoasă era! Am demontat-o şi am montat-o de mai multe ori. I-am contemplat absorbit mecanismul dat cu unsoare. Imaginaţia mi s-a aprins văzând închizătorul uzat, o zgârietură ascunsă, urme ale unei reparaţii care demonstra că altcineva o avusese pe Garbi înaintea mea. Cine? Un terorist, un delincvent obişnuit…? O fi fost cineva omorât cu Garbi a mea? Cine a retezat ţevile? Fiecare întrebare îmi dădea fiori. Iar vânzătorul îmi explica pe larg:

— Este evident că a fost pe mâini bune. Cel care i-a retezat ţevile şi a restaurat-o ştia ce avea. Uite,

a făcut un full-choke la ţevile scurtate, iar arma asta nu avea choke nici când era nouă.

Choke este o îngustare a ţevii care face ca alicele să iasă cu mai multă forţă şi mai puţin dispersate. M-a costat mult. Foarte mult. Am plătit în bani peşin, în bancnote aşezate una peste alta. Dar, vă rog să mă scuzaţi, a meritat. Nu aş da pe nimic plăcerea care mi-a făcut-o. Atenţie: nu am tras niciodată cu ea, nici în animale, nici în obiecte, cu atât mai puţin în persoane. Dacă avea cartuşe? Sigur că avea. O cutie cu cartuşe de 3 (ceea ce înseamnă că alicele sunt de mărimea unui bob de năut, aşa că vă puteţi imagina forţa ei de distrugere). O puşcă fără gloanţe provoacă milă, e ca un animal castrat… în schimb, o puşcă încărcată este… în sfârşit, nu vreau să mă repet. Doamne, o puşcă încărcată este ca o nuieluşă fermecată care îţi dă putere. Nu ştiu… Luaţi într-o zi o puşcă sau un revolver, apucaţi-o cu forţă, cântăriţi-o în palmă, faceţi în aşa fel ca degetele să se modeleze pe acele forme studiate minuţios pentru a fi comode, precum o proteză, precum o altă parte a corpului. Observaţi liniile, designul zvelt, elegant şi seducător, ori greoi, rigid şi funcţional, nu contează, apoi gândiţi-vă la înţelepciunea conţinută în această unealtă. Gândiţi-vă că e un autentic generator de energie, de putere. Doamne, priviţi-o din acest punct de vedere şi mă veţi înţelege.

Aşa cum înţelegea acest lucru fata care îl însoţea pe vânzător. Nu-mi amintesc cum se numea. Ei, bine, ea era excepţia. Nu-mi amintesc nici care era relaţia dintre ea şi vânzător, poate era fiica lui, nu ştiu. Auzise vorbindu-se de Garbi, pe care el mi-a găsit-o, şi a hotărât să vină împreună cu el la întâlnire pentru a o putea admira. Şi pentru a o atinge.

— Pot să o ating? m-a întrebat ea.

Am privit-o şi am văzut licărirea de dorinţă din ochii ei. Ochi strălucitori de fată îndrăgostită, aş

putea spune.

— Cum să nu! am răspuns eu, generos.

M-a entuziasmat să văd cum o mânuia, Dumnezeule, o femeie care ştia să ţină în mână o puşcă cu ţevile retezate, nu-mi venea să cred.

— Pot să o demontez?

I-am răspuns:

— Desigur. Dacă ştii să o faci, demonteaz-o.

Vânzătorul ne-a lăsat singuri, nu mai ştiu cu ce scuză.

— Hai, vii?

— Nu, a spus ea. Mai rămân un pic. Mă duci tu după aceea acasă?

I-am răspuns:

— Bineînţeles.

Nu te întâlneşti în fiecare zi cu o femeie care ştie să mânuiască bine o armă cu ţeavă retezată. Am început prin a ne juca cu arma şi am terminat prin a face dragoste.

Când ne-am hotărât să plecăm, mi-am dat seama că am o problemă. Eu nu puteam să o iau pe Garbi acasă. Locuiesc într-un apartament foarte mic, iar soţia mea va da peste ea mai curând sau mai târziu. Dacă o găsea, ar fi folosit acest lucru împotriva mea. Da, m-am gândit că soţia mea m-ar omorî dacă ar da peste Garbi. Aceste persoane insensibile nu ştiu de glumă, nu înţeleg că o puşcă poate să folosească şi pentru altceva, nu numai pentru a ucide. Lipsa lor de subtilitate le împiedică să descopere toată poezia şi ştiinţa care se află în spatele unei arme, iar atunci când o iau în mână nu se gândesc la altceva decât la a trage cu ea. Bum, haide, apoi o aruncă cu dispreţ, ca şi cum le-ar păta mâna cu moarte sau ceva de genul acesta. Aşadar, nu puteam să o duc pe Garbi acasă. Nu puteam nici să o ţin în maşină. Dacă mă oprea într-o zi o patrulă de poliţie şi o găseau, eram terminat. Ar fi analizat arma, ar fi mers pe urmele ei, ar fi descoperit, poate, trecutul ei turbulent şi m-ar fi făcut răspunzător de el.

De aceea am discutat mişcarea cu fata aceea şi am hotărât ca Garbi să rămână în motel. Am căutat cu mari eforturi (în joacă, mereu în joacă, ce făceam noi nu era altceva decât un joc inofensiv) un loc unde să o ascundem. Am ales în cele din urmă acea nişă, o adâncitură făcută în perete, unde se aflau câteva podoabe fără valoare. Am schimbat locul mobilei, iar dulapul l-am plasat în aşa fel încât să acopere ascunzătoarea. Am vorbit apoi cu chelnerul care îmi era prieten şi i-am spus să nu schimbe locul pieselor de mobilier şi l-am rugat ca atunci când îi voi da de ştire să rezerve totdeauna acea cameră pentru noi. Astfel, încăperea sordidă pe care am ales-o într-o zi pentru o întâlnire ocazională şi clandestină s-a transformat în refugiul a două persoane care împărtăşeau, aş putea spune cu înflăcărare, aceeaşi pasiune. Eu sunt comis-voiajor, vi-am mai spus-o, şi îmi era foarte uşor să mă întâlnesc cu fata şi cu Garbi a mea, fără ştirea soţiei mele.

Au fost întâlniri şi zile fericite.

Un singur nor întuneca această fericire şi trebuie să recunosc că era consecinţa faptului că eram posesorul armei cu ţevile retezate. Este un alt fenomen care ar trebui analizat pe larg. Frica, sentimentul pericolului, ameninţarea exterioară a întregii societăţi contra celui care este bănuit că ar încălca una din normele ei. Din acea zi am început să mă simt supravegheat, controlat. Fără îndoială, toate acestea erau doar în imaginaţia mea, sentimentul de culpabilitate, sau ce o mai fi fost, dar prezenţa poliţiei rutiere pe şosea îmi provoca descărcări intense de adrenalină. Mereu mi se părea că văd figuri pe care le mai văzusem („Bărbatul acela de la masa de alături nu este cel care citea ieri ziarul în parcare?”) şi am început să bănuiesc că poliţia mă supraveghea. Poate că mergeau pe urmele armei retezate. Cine ştie dacă prietenul meu, chelnerul de la motel, nu o fi descoperit cumva ascunzătoarea lui Garbi şi o

folosea pentru a comite jafuri. Închipuiri de-ale mele, ştiu, noi chei care alimentau emoţia jocului şi care făceau mult mai încântătoare şi magice întâlnirile mele cu fata aceea şi cu Garbi a mea.

Am încercat să o iscodesc pe fată, am încercat să-l iscodesc pe chelner, dar nicăieri nu am găsit o confirmare a paranoiei mele. M-am gândit ca prima oară când îl voi vedea pe un presupus urmăritor să mă îndrept hotărât spre el, pe faţă, pentru a lămuri lucrurile. Eram hotărât să o fac, dar atunci, în ziua judecăţii, când am ajuns cu maşina la motel am avut o presimţire urâtă.

Aşa cum se întâmplă cu o mamă, care simte chiar şi de la distanţă că fiului ei i s-a întâmplat o nenorocire, aţi înţeles? Bine, ştiu că e greu, dar adevărul e că am simţit. Am sărit din maşină, am fugit ca din puşcă, ca o săgeată dintr-un arc. Nici nu străbătusem încă jumătate din distanţa care mă despărţea de motel când am auzit urletul fioros al lui Garbi a mea.

Ca un nebun am pătruns în clădire. Am urcat scările din două în două trepte. Nu, nu l-am văzut pe băiatul de la recepţie, nici pe proprietară, nici pe prietenul meu, chelnerul. Scara care duce la camere este exterioară, ştiţi acest lucru, uşile dau spre lungul balcon care se deschide spre curtea interioară. Când am ajuns la acel balcon, am văzut o siluetă care fugea spre capătul opus al coridorului, spre scara din cealaltă parte, şi mi-am dat seama imediat ce se întâmplase.

Am intrat în cameră poticnindu-mă, cu capul înainte, şi nu am văzut decât dala spartă şi pe Garbi a mea ruptă în două, patul armei în colţ, cele două ţevi privind spre perete ca un copil pedepsit pe nedrept.

M-am repezit spre ea îngrijorat, da, desigur, şi aşa m-a găsit poliţia, plângând şi încercând să o repar, încercând zadarnic să o repar. Doamne, doar dacă o vedeţi pe Garbi şi vă veţi da seama că eu nu aş fi putut să o omor pe fată. Pe fată a omorât-o

probabil una din acele persoane insensibile care nu înţeleg că o puşcă serveşte pentru altceva, nu pentru a ucide. Bum, gata, şi o aruncă apoi deoparte cu dispreţ, de parcă le-ar păta mâinile cu moarte sau ceva de genul acesta.

Nu ştiu cum a reuşit să ne găsească. Precis că a bănuit ceva şi a angajat un detectiv care să mă urmărească. Da, acum dacă mă gândesc, poate că acea senzaţie de a fi fost urmărit nu a fost chiar imaginară. Nu ştiu ce să spun. Nu ştiu nimic şi nici nu mă interesează.

Nu ştiu dacă m-am uitat la corpul însângerat care se afla pe pat. Probabil că da, l-am văzut în treacăt, dar oricum nu se mai putea face nimic. Era moartă, nu-i aşa? Ce ştiu eu?

Ştiu doar că mi-a distrus-o pe Garbi a mea, pe draga mea Garbi, pe Garbi cea de neînlocuit.

Şi acum ei spun că sunt nebun? Mai nebună e soţia mea, care era geloasă pe o puşcă, nu?!

8

ŢĂCĂNITUL MAŞINII DE SCRIS OLIVETTI DE LA ETAJUL DE DEASUPRA

Este o casă cu trei etaje şi grădină, care are vârsta gravată pe faţadă, 1899, o excentricitate modernistă de proaspăt îmbogăţit venit de puţin timp din Cuba, de pe a cărei terasă, până acum vreo treizeci de ani, se putea vedea marea. Dincolo de micul zid care delimitează arida curte interioară de ciment care pe vremuri era gazon şi umbră de platani, pe partea cealaltă a drumului prăfuit pe unde sosea în fiecare după-amiază, triumfal, Tata Zmeu în maşina sa neagră şi strălucitoare, era o pădure deasă de pini, iar printre trunchiurile lor tinere se putea vedea dis-de-dimineaţă cum scânteia soarele în mare. Cu asta s-a terminat în anii şaizeci, atunci când un marchiz necunoscut şi-a vândut pădurea Primăriei, iar Primăria a reatribuit terenurile cu intenţia, s-a spus, de a construi blocuri de locuinţe pentru militari. În acea epocă, Avelino şi Montserrat nu locuiau încă în turn. Se instalaseră pe cont propriu cu câţiva ani înainte, în ’59, iar Montserrat s-a simţit foarte odihnită după ce s-a depărtat definitiv (aşa cum credea ea) de o asemenea familie de nebuni, Tata Zmeu şi trăsnăile lui, tiranica mamă a Pisicilor (le spuneau „papa” şi „mama” aşa, cu accentul pe prima silabă, papa ca papa de la Roma, iar mama ca şi cum ar fi supt-o)[2] şi gârbovitele Cumnate Vrăjitoare. Avelino, Montserrat şi copiii s-au dus în apartamentul din Ensanche, unde şi-a instalat el cabinetul medical, iar Montserrat, mereu ingenuă, o fi fost din cauza inculturii, s-a gândit că va scăpa definitiv de nebunie îndepărtându-se de turn. Nici măcar nu i-a trecut prin minte că, mergând cu

Avelino, călătorea alături de nebunia familiei, de ce să se păcălească singură, nici măcar nu bănuia că ea însăşi era infectată de acea nebunie şi că aceasta s-ar putea manifesta mai devreme sau mai târziu, se va manifesta sau s-a manifestat deja, transformând-o într-o femeiuşcă patetică, una din acele bătrâne amărâte, pietrificate în faţa televizorului, care nu fac decât să provoace milă.

La televizor, subiectul zilei este cel al „ucigaşilor în serie" şi tocmai a fost transmis filmul lui Richard Fleischer *Strangulatorul din Boston,* cu Tony Curtis şi Henry Fonda. În film erau prezentate crimele lui Albert di Salvo, un paşnic tată de familie, care a ucis treisprezece femei în anul 1964. „Nu vreau ca presa să afle treaba cu mătura", spunea Henry Fonda în faţa unuia dintre cadavre. Iar Montserrat îşi muşca unghiile, „pentru numele lui Dumnezeu, care-o fi treaba cu mătura?!"

— Bună seara, spune moderatorul. Probabil că toţi cei care ne privesc au înţeles de acum de ce am considerat oportun să discutăm astăzi despre ucigaşii în serie multipli, ucigaşii în masă, care sunt numiţi în ţările anglo-saxone *serial killers* sau *mass murders.* În ultimul timp, acest fenomen pare să ameninţe pe diverse fronturi societatea noastră. Începutul acestor fenomene l-am putea situa în 1974, data realizării filmului *Masacrul din Texas,* vag inspirat din cazul lui Edward Gein, un asasin care a devenit faimos în Wisconsin, Statele Unite ale Americii, în anul 1957. După acest film au apărut altele care vorbeau şi ele de nebuni asasini care îşi alegeau victimele la întâmplare. *Halloween, Vineri 13, Coşmar pe Elm Street,* toate au generat sechele aplaudate de mii şi mii de spectatori din lumea întreagă. În ultima perioadă, cartea cea mai vândută în Spania a fost *American Psycho,* a lui Brett Easton Ellis, despre peripeţiile unui om de afaceri tânăr şi ambiţios, care comite în mod nediscriminat şi sadic asasinate la New York.

Altă carte foarte vândută a fost *Tăcerea mieilor,* a lui Thomas Harris, care a inspirat filmul cu acelaşi titlu, care a obţinut cinci premii Oscar şi care este povestea unui asasin ce îşi jupoaie victimele şi e demascat de alt asasin, care îşi omoară victimele cu muşcături, miticul Hannibal Lecter. Acest Hannibal Lecter, Hannibal Canibal, este protagonistul unei alte cărţi a aceluiaşi autor, în care este vorba despre un alt ucigaş în serie, Dragonul Roşu. Acesta ucide familii întregi, după care dansează în faţa cadavrelor. Alt film, care nu a avut mare succes, dar care e de mare calitate şi a produs un mare impact, a fost *Henry, portretul unui ucigaş în serie.* Tot în această perioadă s-a transmis la televiziune un film în două părţi despre Ted Bundy, un tânăr avocat din Seattle, Statele Unite, care a asasinat cel puţin cincisprezece femei din ianuarie 1974 până în februarie 1978. În sfârşit, dar nu mai puţin important, este de actualitate faptul că la Barcelona, de şapte luni, acţionează unul dintre aceşti demenţi periculoşi, pe care toată lumea îl numeşte deja Omul cu Briciul.

— … care este o femeie, comentează printre dinţi Montserrat, foarte emoţionată, deţinătoarea unui secret pe care nu-l împărtăşeşte decât cu asasinul.

— … Când am scris scenariul acestui program, continuă moderatorul, când îl pregăteam, am vorbit mereu despre cele şapte victime şi ne întrebam cine va fi a opta. Acum câteva clipe au intrat în legătură cu noi cei de la redacţia din Barcelona, pentru a ne anunţa că trebuie modificată acea parte a scenariului, întrucât se poate vorbi deja despre opt victime. A fost descoperită cea de-a opta într-o încăpere a unei pensiuni din Ciutat Vella. Prezentatorul se uită pe o hârtie. Este vorba despre un travestit de treizeci şi doi de ani, pe nume Antonio, sau Amparo Cuyás Sansebastián, care practica prostituţia, la fel ca şi cinci dintre cele şapte victime de până acum.

Corpul său prezenta acele răni la gât şi pe torace care au ajuns să fie considerate semnătura asasinului. În programul de azi vrem să vă informăm căror motive li se datorează existenţa acestor asasini, de ce fel de boală suferă şi mai ales de ce subiectul ucigaşului în serie a ajuns să fie la modă. Este posibil ca aceşti nebuni să acţioneze stimulaţi de publicitatea care se face acestui subiect în mijloacele de comunicare? Pentru aceasta îi avem alături de noi…

De câtva timp Avelino fierbe în fotoliul său, nerăbdător, mai dependent de zgomotul tocurilor care se aude din apartamentul de deasupra decât de programul de la televizor. Deodată, Montserrat îl aude cum tresare şi se ridică în picioare, tensionat, pândind la uşă. Ca în fiecare noapte, paşii se aud coborând pe scară, străbat vestibulul, deschid uşa de la stradă. Vecina Târfă iese să-şi arunce gunoiul în container.

Şi Montserrat vibrează din cauza excitaţiei. I-ar plăcea să se repeadă afară, să i-o ia înainte lui Avelino, aşa cum încearcă în fiecare seară, în disputa pentru accesul la gunoiul locatarilor. Îi este teamă că soţul ei va irosi ceea ce pe ea o interesează atât de mult, ţaca-ţac, deşi ar fi trebuit să fie de acum clar că ea şi soţul ei atacă acel container în căutarea unor prăzi diferite. Pe ea o interesează hârtiile pe care le aruncă scriitorul, acele cocoloaşe boţite, pline de corecturi, sau acele bucăţele care trebuie reconstituite ca un puzzle, pentru a putea citi încercările eşuate ale artistului. De asemenea, o interesează tot ce ar putea contribui la demonstrarea faptului că Vecina Târfă este în realitate Omul cu Briciul. Că asasinul de târfe este o târfă, cum este probabil că au dedus deja capetele luminate ale poliţiei, în cazul în care poliţia are capete luminate. Este evident că poliţia nu a văzut şi nici nu va putea să vadă vreodată ceea ce Montserrat a găsit în containerul din faţa casei, briciul şi îmbrăcămintea plină de sânge din

punga cu gunoi pe care vecinii de deasupra au aruncat-o după ce a fost găsită cea de-a cincea victimă a Omului cu Briciul, acea sărmană casnică măcelărită în plin Ensanche, o casnică plinuţă asasinată de o femeie frumoasă care se prostituează.

Se gândeşte câteodată că vecinii de sus, familia Graña, erau oameni de treabă înainte de a se instala în Turn. Ea era o gospodină harnică, iar el era un scriitor sârguincios. Dar Turnul este blestemat, toţi cei care trăiesc în el înnebunesc. Iar acestor sărmani nefericiţi le-a căzut blestemul pe cap pe nepusă masă. Ea se prostituează şi asasinează femei, iar el scrie, în fiecare zi lăsată de Dumnezeu, el scrie, ţaca-ţac, cu maşina lui de scris Olivetti, poveşti sado-masochiste *„delectându-mă violent cu gânguritul strigătelor ei agonice. Dar nu îmi mai face poftă. M-am săturat de ţipetele ei frenetice, de corpul ei convulsionat, de felul în care dă din mâini şi picioare. Sunt sătul să îmi mai afund neobositul meu…, …bice, palme, legături, dacă era nevoie, pentru a opri muşcăturile care pretindeau că ascund gemete de plăcere. Strigă, căţea, strigă, scroafă de rahat, arată-mi că simţi plăcerea doar în schimbul unor bancnote. Plictiseală de emoţii cunoscute."* Într-o zi, familia Graña se va întreba „Cum de am putut să cădem atât de jos?" şi nu vor şti ce să răspundă. Doar ea, Montserrat, ştie secretul nebuniei lor. Vina este a Turnului, a blestematului Turn al familiei Argelaga, vai, cum ura ea Turnul, acest Turn în care trăieşte acum, cum s-a mai bucurat când armata de tăietori de lemne şi excavatoarele au năvălit în pădurea de pini şi au ras-o de pe suprafaţa pământului fără milă. Până atunci acea barieră naturală îi făcea pe privilegiaţii locuitori ai edificiului modernist să creadă că se aflau la sute de kilometri de oraş şi dintr-o dată tăierea pădurii de pini le-a descoperit terase pe care le puteai atinge cu mâna, rufe atârnate la uscat, străzi

asfaltate pe unde circulau camioane zgomotoase, motociclete zgomotoase. Iar pe dâmbul din dreapta, unde era fântâna, unde făcuseră atâtea plimbări cu copiii şi văzuseră uneori chiar şi câte un iepure sălbatic, s-a ivit ameninţarea cocioabelor de paiantă, carton şi uralit. „Acolo sunt noii noştri vecini”, comenta Montserrat ironic, cu cruzime, râzând de Cumnatele Vrăjitoare, care îşi făceau cruce şi săpau pe sub dale pentru a-şi ascunde comorile lor de doi bani. Montserrat se întreba dacă le ascundeau de frica ţiganilor sau a lui Tata Zmeu, care era o poamă bună.

Pleca în fiecare dimineaţă cu maşina lui imensă, cu mustăţile lui enorme, cu burta lui uriaşă, cu ochii scânteietori, cu zâmbetul cinic, depravat. Ridica mâna şi spunea „Mă duc să muncesc!”, cu un hohot de râs satisfăcut care dezminţea o astfel de enormitate. „La muncă”, mormăia Mama Pisicilor, ranchiunoasă, în timp ce da de mâncare fiarelor sale prost-crescute, ori le mângâia ca o nebună dintr-un film, „tu n-ai muncit în viaţa ta, la târfe te duci, nenorocitule”.

Ba a muncit Tata Zmeu. A muncit, ori ceva de genul acesta, cât timp a trăit tatăl său, Argelagot, cel venit din Indii şi care a adus atâtea milioane din Cuba, care a fondat „Atelierele Argelaga” din Pueblo Nuevo, unde se producea pânza vărgată din care se confecţionau uniformele soldaţilor trimişi să moară în Cuba. Fabrica a triplat averea bătrânului Argelagot, care era numit aşa chiar şi de membrii familiei sale. Apoi, după ce s-a terminat războiul din Cuba, fabrica a trebuit să se dedice altor activităţi şi a intrat într-o momentană criză de sfârşit de secol, pe care bătrânul Argelagot a depăşit-o datorită imaginaţiei şi energiei sale. S-a dedicat fabricării foilor de cort şi s-a aranjat în aşa fel încât să păstreze contactele cu armata şi să-i vândă mari cantităţi de pânză pentru campamente, indiferent că era armata lui Alfonso al XIII-lea, a lui Primo de Rivera, a republicii, a Frontului

Popular sau a rebelilor turbulenţi. Din asta a trăit familia până în anii cincizeci. Şi tot până atunci au locuit în acel apartament de la primul etaj, atât de luxos, cu scară monumentală care urca direct din imensul hol în care era ţinută maşina. În Barcelona, apartamentelor de la etajele inferioare li se spunea principale, pentru că, neexistând pe atunci nici circulaţie zgomotoasă şi nici lifturi, parterul era, fără îndoială, locul cel mai bun. Acolo stăteau locatarii cei mai importanţi, care dispuneau de verandele cele mai mari şi mai fastuoase, iar, cu un pic de şansă, se bucurau şi de o mică terasă în spate, spre curtea interioară. Acum, toată lumea fuge de zgomot spre apartamentele de la etajele superioare, aticele, care au preluat prestigiul pe care îl avea etajul principal. Totul se schimbă, mai devreme sau mai târziu. Chiar şi Turnul s-a schimbat, ceea ce părea de-a dreptul imposibil. Turnul nu era decât un loc de stat în timpul verii, îngrijit de un grădinar care trăia, practic, acolo. Când Avelino şi Montserrat s-au căsătorit, în ’53, au rămas să locuiască în apartamentul din etajul principal, împreună cu Tata Zmeu, Mama Pisicilor şi Cumnatele Vrăjitoare. De fapt, cei doi locuiau acolo chiar cu mulţi ani înainte de logodna lor, el pentru că era singurul fiu al Tatei şi al Mamei, iar Montserrat pentru că era servitoarea.

Montserrat continuă să creadă că toţi erau nebuni în casa aceea şi îşi reproşează că nu şi-a dat seama la timp de acest lucru şi nu a fugit înainte de a fi prinsă în capcană precum musca în pânza de păianjen. Nu a făcut însă acest lucru. Pentru că ei aveau bani, iar ea cunoscuse mizeria, pentru că ei beau tot timpul şampanie, iar Montserrat, în sat, trebuise uneori să se mulţumească doar cu o lăptucă timp de o zi întreagă.

Femeia frumoasă care se prostituează, Vecina Târfă, închide iarăşi uşa de la stradă, îşi marchează prin zgomot de tocuri itinerarul prin vestibul, pe scări în sus, până la apartamentul omului fără

picioare care îşi petrece întreaga zi tot ţăcănind la vechea lui maşină de scris Olivetti. De îndată ce se închide uşa de sus, Avelino iese având grijă să nu facă zgomot, iar Montserrat, prinsă în capcana emisiunii şi subiectului preferate, renunţă de această dată să-şi dispute cu el prada.

— … Eu nu aş zice că aceasta este o modă, spune un bărbat grăsuţ, chel, cu ochelari şi mustaţă, care are o voce foarte plăcută şi pare atât de sigur de ceea ce susţine încât dă impresia că o face fără să vrea, ci un fenomen mult mai profund. Eu cred că este manifestarea unei temeri, unei frici, care există în conştiinţa colectivă a unei societăţi care vede cum se clatină toate principiile sale etice. Pe marginea expunerilor riguroase despre amurgul unor teorii filosofice, marxiste sau nu, adevărul este că până de curând buna şi reaua credinţă a lumii se aflau în echilibru, fiecare pe un taler al balanţei, păstrându-se astfel o anumită proporţie. Conştiinţa occidentală capitalistă îşi putea permite o duritate şi o intransigenţă absolute, cum ar fi, de exemplu, în chestiuni legate de muncă, în realizarea individului pe seama binelui colectiv, pentru că exista şi o altă conştiinţă, să-i zicem altruistă, o conştiinţă care venea dinspre Est şi care purifica toate remuşcările. Datorită unor ideologii considerate astăzi aberante, au existat o luptă muncitorească, organizaţii sindicale, s-au obţinut avantaje pentru muncitori, limitarea programului de muncă, asigurări sociale, pensii, care nu s-ar fi obţinut altfel. Deşi capitalismul lupta cu ghearele şi cu dinţii ca să nu acorde niciun privilegiu, adevărul este că putea să rămână dur şi pur pentru că, în faţa oricărei acuzaţii de lipsă de omenie, se spăla pe mâini arătând cât de bine îi trata pe muncitori. Iar exemplul pe care îl dau cu privire la lumea muncii este valabil pentru multe alte domenii. Capitalismul a fost totdeauna apărătorul unui cinism bazat pe „Eu cu al meu, prostul la coadă, e problema ta”, în timp ce

mişcările de stânga clamau altruismul, generozitatea, munca în echipă şi împărţirea beneficiilor, iar cele două tabere puteau ajunge la cele două extreme, pe cele două talere ale balanţei, pentru că unul îl echilibra pe celălalt. Tot aşa cum capitalismul ridica în slăvi o anumită morală oficială şi birocratică prin care dorea să controleze conceptul de normalitate, mă refer la familie, comportament social etc., asta permitea mişcărilor de stânga să predice amorul liber cel mai deşănţat, comportamentul social cel mai anarhic. În realitate, aceste concepte etice se sprijineau unele pe altele şi formau un bloc compensat. Azi, odată cu presupusa prăbuşire a ideologiei marxiste (spun „presupusă" pentru că s-a prăbuşit doar o anumită formă de aplicare a unei anumite interpretări a unei ideologii), se dă impresia că, în această catastrofă s-au prăbuşit şi valorile etice care, ne place sau nu, proveneau direct din această ideologie. Şi atunci apare frica. Frica pe care Dostoievski o exprima în faimoasa lui frază din *Fraţii Karamazov.* „Dacă Dumnezeu nu există, totul este permis."

Dacă Dumnezeu nu ar exista, oamenii s-ar ucide în stradă, în mijlocul unui haos înspăimântător. Ca şi cum prăbuşirea Zidului Berlinului ar fi însemnat şi prăbuşirea unei forme de conştiinţă socială şi lumea s-ar întreba: ce se va întâmpla acum dacă nimeni nu-l va opri pe cel care spune că lumea este o junglă în care câştigă şi trebuie să câştige cel ce este mai bine înarmat? Într-o epocă dominată de etica occidentală capitalistă sau de cea capitalistă japoneză, ca şi de etica moralistă a Vaticanului, pe care nu aş ezita să le calific ca fiind etici fără scrupule, este absolut firesc ca micul burghez sperios să se întrebe unde vom ajunge, care va fi următorul pas pe care trebuie să-l facem. Trebuie să ne cumpărăm fiecare dintre noi un revolver pe care să-l ţinem în torpedoul maşinii, cum ne sfătuiesc filmele de televiziune americane? Vor ieşi oamenii pe străzi să se omoare doar pentru că

aşa le-a venit cheful? Acest „pentru că aşa le-a venit cheful” este foarte important şi ne trimite direct la nebunul nostru ucigaş în serie, care omoară pentru că „aşa i-a venit lui cheful”, ceea ce înseamnă că oricui îi poate cădea năpasta pe cap „chiar dacă nu a căutat-o cu lumânarea”. Nu mai există legi etice care să fie respectate? Arta este de obicei manifestarea unui inconştient colectiv, iar în acest caz moda din literatură şi cinematografie a „ucigaşilor în serie” este reflectarea, adică imaginea pe care lumea o are despre ea însăşi într-o oglindă. Este o imagine înfiorătoare, de cruzime, nebunie şi moarte.

Montserrat nu a înţeles nimic din discursul omului grăsuţ. Era cu gândurile în altă parte, ascultând fără să audă. E la acea vârstă care ne distanţează de lumea reală, care ne îndeamnă mai adesea să privim spre interior decât spre exterior, spre amintire decât spre cunoaştere.

Pe părinţii lui Montserrat i-au împuşcat în timpul războiului, iar ea nu a înţeles niciodată pentru ce, pentru că nu erau bogaţi şi nici nu au făcut vreodată vreun rău cuiva şi pentru că ea nu avea decât şase ani. I-au scos din pat cu lovituri de picior. Montserrat dormea la mansardă, a făcut pe ea de frică şi a ieşit strecurându-se pe o fereastră, după care a fugit pe câmp. Din umbră a văzut cum îi puneau pe tatăl şi pe mama ei în faţa unui zid, lângă preot, şi cum au tras în ei cu armele de vânătoare. A fugit din sat, s-a rătăcit în pădure, a suferit de foame şi de frig, i-a fost frică, mai ales i-a fost foarte frică, iar frica a făcut-o aşa cum a fost totdeauna, timidă, tăcută, fricoasă. Uneori i se pare că, dacă spune ceva, dacă ar face un zgomot, dacă ar privi prea direct la ceva, totul s-ar sparge şi s-ar prăbuşi în jurul ei. Ani de-a rândul i-a fost teamă că bătrânul Argelagot o va insulta şi o va lovi, noaptea tremura şi o obsedau crăpăturile luminoase care încadrau uşa, se gândea că aceasta se va deschide brusc şi că bătrânul Argelagot sau

fiul său, Tata Zmeu, se va arunca asupra ei şi o va viola. Uneori, Carmencita, bucătăreasa, care dormea cu ea în partea din spate, o trezise foarte îngrijorată, îi spusese „Strigai” sau „Plângeai”, dar de multe ori Montserrat plângea fără să o audă nimeni.

Într-o zi a întâlnit-o în pădure, rătăcită, o femeie din sat, cea a lui Can Carapell, care era cu caprele. A luat-o de mână şi i-a dat să mănânce merindele ei, a dus-o la ea acasă, iar acolo a ascuns-o, oferindu-i adăpost. Montserrat, o copilă de şase ani, a auzit-o vorbind cu soţul ei. „Ce vină are ea, săraca, pentru ce au făcut părinţii ei!” Niciodată nu a îndrăznit să întrebe ce făcuseră părinţii ei. Aşa a trecut timpul, micuţa s-a ocupat de animale, a dat de mâncare găinilor, a spălat rufe. Când a îndrăznit să iasă în sat, nimeni nu o privea în ochi, nimeni nu-i adresa vreun cuvânt. Când soţia sa era plecată, stăpânul casei, Carapell, o maltrata. Odată a vrut să-i bage mâna sub fustă şi a ameninţat-o cu un topor, „dacă-i spui ceva nevestei mele, îţi tai capul”. În acea seară, Montserrat i-a spus plângând lui Carapella că vrea să plece din sat, că aici nimeni nu o aprecia şi că poate va găsi la Barcelona o slujbă de servitoare, sau ceva de genul acesta. Pe atunci fata avea doisprezece ani. Carapella a înţeles totul, a urcat-o în tren cu o boccea de haine, un coş cu hrană rece şi o scrisoare pentru nişte oameni originari din sat, care se numeau Mauri şi lucrau ca portari. Lui Montserrat i-ar fi plăcut să-şi amintească cu recunoştinţă de acei ani petrecuţi în casa familiei Carapell. Dar nu putea. În memoria sa, mirosul de băligar, murdăria de pe câmp şi din curţi, bălăcirea în noroi pe timp de ploaie, întunericul mansardei erau semne ale nedreptăţii şi dezolării. Era mirosul acelei curţi de unde a văzut cum au fost împuşcaţi părinţii ei, era murdăria morţii, era bălăcirea în sânge a trupurilor, era întunecimea unui mic iad

făcut pe măsura unei fetiţe prea mici pentru a înţelege ceva.

Când Avelino scotoceşte în gunoiul vecinilor, o face pentru a căuta reviste pornografice pe care aceştia le cumpără în număr mare pentru a se excita şi a se deda la zgomotoase acte lascive şi pe care apoi le aruncă, împachetate şi legate cu sfoară, împreună cu ziarele şi alte publicaţii, la vedere, fără niciun fel de ruşine. Montserrat zâmbeşte când îşi aminteşte de soţul ei atunci când l-a surprins masturbându-se în ritmul gâfâielilor, strigătelor, şoaptelor şi scârţâielilor somierei din apartamentul de deasupra. Montserrat râde profitând de faptul că Avelino a ieşit, râde cu indulgenţă, iertându-l pentru că nu mai face dragoste cu ea, întrebându-se dacă a făcut vreodată dragoste cu ea, pentru că Montserrat este la acea vârstă la care poţi crede nepedepsită că te-ai lecuit de spaime, că nimic nu te mai poate afecta. Este al ei, totuşi, un zâmbet care se stinge de îndată sub greutatea tuturor spaimelor de care a fost lecuită, a tuturor frustrărilor, umilinţelor, loviturilor, insultelor şi scuipăturilor care i-au înăsprit sufletul. Cât de mult îi invidiază pe vecinii care se bucură de sex scoţând strigăte, care simt o plăcere pe care ea nu a savurat-o niciodată. Ce invidie. Ce amărăciune.

Familia Mauri din sat, care avea o slujbă de portari în Barrio Gótico, erau oameni cumsecade şi au plasat-o pe Montserrat la o familie de pe aceeaşi scară, pentru a o îngriji pe o bătrână foarte grasă şi neputincioasă. Montserrat dormea pe o saltea de paie întinsă pe podea, în locuinţa portarului, împreună cu familia Mauri, şi urca dis-de-dimineaţă la apartamentul lui doña Teresita, unde rămânea toată ziua, făcându-i mâncare, spălând vase şi frecând podele, ştergând praful, lustruind argintăria, spălând-o pe sărmana femeie, care nu se putea da jos din pat, schimbându-i bandajele de pe rănile purulente pe care le avea la

picioare, îmbrăcând-o, punându-i bijuteriile şi ajutând-o să se machieze atunci când urma să primească vizite, satisfăcându-i toate capriciile şi mai ales ascultând-o cu atenţie atunci când îi spunea povestea vieţii sale, când delira despre cele întâmplate şi despre ce i-ar fi plăcut ei să se fi întâmplat. Această sărmană femeie, singură, dezolată şi uitată, era sora bătrânului Argelaga, cel căruia toţi îi spuneau pe numele de familie. Chiar şi doña Teresita îi spunea Argelagot, cu mare dispreţ, iar pentru Montserrat bătrânul creator al averii familiei a fost totdeauna Argelagot. Teresita i-a povestit că fratele ei se dusese în Cuba, de tânăr; se spunea că a făcut-o pentru a scăpa de ceva, un proces de paternitate, o datorie la cărţi, ba chiar se vorbea despre un delict sângeros. Teresita era foarte mică atunci când el a plecat şi nimeni nu i-a dat prea multe lămuriri despre asta atunci când a întrebat. Argelagot s-a întors în 1866 plin de milioane şi a înfiinţat „Atelierele Argelaga" în cartierul, foarte nou pe atunci, numit Pueblo Nuevo, cel care a fost numit mai târziu Manchesterul Barcelonei datorită tuturor industriilor care s-au instalat acolo. S-a căsătorit cu prima femeie care i-a ieşit în cale, o femeie de care se părea că nimeni nu îşi amintea, şi a avut primul fiu în anul următor, în 1867. Era Tata Zmeu, tatăl lui Avelino, cel care urma să ruineze întreaga familie.

Când a izbucnit războiul, în '36 (povestea bătrâna Teresita), Argelagot, care avea de acum şaizeci şi nouă de ani, împreună cu Tata Zmeu i-au mobilizat pe câţiva prieteni şi pe muncitorii fideli din fabrică, i-au îmbrăcat în salopete albastre, le-au dat nişte puşti şi i-au instalat în fabrică, pentru a spune că fusese deja ocupată. Cât a durat războiul, familia Argelaga a făcut în aşa fel încât toată lumea să creadă că nu exista anarhist la început şi comunist după aceea care să fi fost mai convins decât ei. Într-un fel au reuşit să facă uitat faptul că

ei îi îmbrăcaseră pe soldaţii care s-au dus să moară în Cuba, ceea ce provocase atâtea proteste, manifestaţii şi greve împotriva lor din partea anarhiştilor de atunci. Iar când s-a terminat războiul au apărut din neant ca fiind cei mai fanatici partizani ai noii ordini. Aveau bani şi puteau copleşi cu atenţii, puteau mitui, finanţa şi subvenţiona orice nevoie a unui regim care se născuse, dăinuia şi va dăinui datorită banilor, cum a demonstrat-o gravând în ei, adică în bani, în monede, cuvintele „prin mila lui Dumnezeu”, cu speranţa că, ştanţată în metal sacru, deviza nu va cădea niciodată în desuetudine.

Lui Montserrat i-ar fi plăcut să-şi amintească cu drag de acele lungi conversaţii cu doña Teresita, toate confidenţele pe care ea i le-a făcut, poveştile pasionante, reale sau fictive, pe care i le-a transmis. I-ar fi plăcut să păstreze toată dragostea pe care acea femeie i-o dăduse, pentru prima oară în viaţa ei fetiţa se simţise iubită. Dar nu-şi aminteşte decât de ura bolborosită, acea ură pe care femeia bolnavă o scuipa de fiecare dată când vorbea despre fratele ei, Argelagot, acel frate aventurier, putred de bogat, atotputernic, care avea grijă ca ei să nu-i lipsească nimic, dar nu venea niciodată în vizită, nu o mai privise niciodată în faţă. În coşmarurile lui Montserrat, locuinţa lui doña Teresita este mare cât lumea întreagă, luminată doar cu becuri de patruzeci de waţi, locuită de toate fiinţele duşmănoase şi odioase pe care le crease aversiunea acelei femei grase, grav bolnave şi singure. Fata alerga de la bucătărie la dormitorul bolnavei, alerga simţindu-se pândită de mii de ochi mârşavi, urmărită de mâini avide, din care se smulgea mereu pentru fracţiuni de secundă.

În 47, când a murit bătrâna Teresita, Montserrat avea şaptesprezece ani. Au luat-o să lucreze în casa familiei Argelaga, în locuinţa de la primul etaj de lângă Arcul de Triumf. A mai avut ocazia să-l cunoască pe Argelagot, creatorul averii familiei, în

vârstă de optzeci de ani, care îşi lua în fiecare dimineaţă fiul de cincizeci de ani la muncă, la fabrică. A avut ocazia să simtă epidermic acea energie vibrantă şi debordantă care făcuse din familie ceea ce era, observând în acelaşi timp rezistenţa leneşă a acelui lasă-mă să te las care urma să-i succeadă. Tata Zmeu nu i-a replicat niciodată bătrânului Argelagot, bineînţeles, pentru că trebuia să ai mult curaj pentru aşa ceva, dar întârzia să se scoale dimineaţa din pat sau bombănea atunci când ieşea din casă sau când se întorcea acasă după o zi care i se păruse deosebit de obositoare, iar acesta era un indiciu despre ce urma să se întâmple după moartea bătrânului.

Lui Montserrat i-ar fi plăcut să-şi amintească de comoditatea, bunăstarea materială, mâncărurile din care se înfrupta până nu mai putea, de viaţa ei de servitoare la familia Argelaga, dar în memoria ei se impune lipsa de consideraţie cu care o trata Mama Pisicilor, acea aparentă supunere a matroanei în faţa bătrânului Argelagot, spunându-i mereu „da” la toate, şi apoi ordinele contradictorii pe care le improviza pentru sărmana Montserrat, care nu mai ştia pe cine să asculte. Ca şi pasivitatea Cumnatelor Vrăjitoare, cum le spune acum, surorile lui Avelino, două fete urâte şi ursuze, mofturoase şi dispreţuitoare, pregătindu-se cu sârg şi feţe urâte pentru viitorul lor inevitabil de fete bătrâne. Chiar şi astăzi se mai trezeşte ura lui Montserrat în faţa intransigenţei, purtării arbitrale a unor femei cu mătănii şi prezenţă zilnică la slujbă, care simţeau plăcere să o jignească fără să le dispară de pe faţă acele surâsuri pe cât de umile pe atât de perverse. Şi mai este încă viu dispreţul pe care îl trezea în ea fiul cel mic al familiei, Avelino cel nevolnic, cel aproape inexistent, băiatul de douăzeci şi trei de ani, mereu trăgând chiulul, veşnic student la medicină, colecţionar de restanţe, repetent neobosit, mereu închis în casă, dedicat sarcinii acaparatoare de a introduce bărcuţe

în sticle, intimidat, intimidaţi cu toţii, de teribila personalitate a bătrânului Argelagot. Dacă ar fi luat în seamă aşa cum ar fi trebuit semnalele pe care le primea, Montserrat ar fi alergat să caute altă casă unde să se stabilească. Aşa gândeşte acum. O, Doamne, dacă ar fi făcut asta, îşi spune acum, fără prea multă convingere.

Montserrat revine la realitate atunci când aude ce spune una dintre femeile care participă la dezbaterea de la televizor, cu plete bogate, oţelită în asemenea discuţii. Cu o hârtie în mână, afirmă:

— … Toţi ucigaşii în serie pe care i-a consemnat istoria au fost bărbaţi. Şi despre Jack Spintecătorul, care nu a fost descoperit niciodată, se spune că a fost bărbat. Un singur autor, William Steward, s-a aventurat să afirme în 1939 că Spintecătorul, Jack the Ripper, putea fi de fapt Jill the Ripper, dar teoria sa nu a avut niciodată vreun adept. De ce?

— Scuză-mă că te întrerup, dar au existat totuşi cazuri de femei ucigaşi în serie, încearcă să o oprească un tânăr ziarist bărbos care zâmbeşte în direcţia camerei de luat vederi de parcă ar fi cerut telespectatorilor să manifeste indulgenţă faţă de tovarăşele sale de discuţie. În istorie este faimoasă Elisabeth Bathory, o contesă din secolul al XVI-lea, care, după cum se spune, a omorât şase sute de tinere, deoarece credea că bându-le sângele şi scăldându-se în el va dobândi tinereţea veşnică. Mai aproape de noi în timp, în 1990, în statul Florida, o femeie numită Aileen Wournos a ucis cel puţin şapte bărbaţi care au luat-o în maşina lor atunci când ea făcea autostopul.

— Două cazuri în toată istoria omenirii. Nu e rău, răspunde pletoasa oţelită în discuţii, imperturbabilă. Să spunem că e vorba despre excepţiile care confirmă regula. De ce nu au avut vreun ecou? Pentru a răspunde, permiteţi-mi să recurg la statistică. Considerând *serial killers* pe toţi cei care au ucis mai mult de cinci persoane

fără intenţia de a obţine foloase materiale, sau au omorât mai puţine, dar există probe că ar fi continuat să asasineze dacă nu ar fi fost arestaţi, am notat un număr de douăzeci şi trei de cazuri, care se întind pe perioada 1914-1988 şi includ oameni atât de faimoşi precum Albert di Salvo, Strangulatorul din Boston, Fiul lui Sam, doctorul Petiot, Landru ori acel spaniol numit Vânzătorul de miere topită sau cel din Cantabria care a fost judecat pentru asasinarea şi violarea a cincisprezece bătrâne. Desigur, despre Vânzătorul de miere topită s-a spus că ar fi comis doar paisprezece asasinate, cele care au putut fi probate, dar el a mărturisit patruzeci şi opt. Ei, bine, aceşti douăzeci şi trei de asasini sunt cu toţii bărbaţi. Iar aceşti douăzeci şi trei de asasini au făcut două sute cincizeci şi una de victime, dintre care 67 la sută sunt femei, ceea ce reprezintă un procentaj foarte ridicat. Aceasta pentru a ne referi doar la sexul victimelor. Dacă vom lua în considerare însă, de exemplu, că un american din Chicago, John Wayne Gacy, a asasinat treizeci şi trei de băieţi cu care avusese relaţii homosexuale, adică băieţi care ar putea fi consideraţi ca partea slabă, vulnerabilă, feminină a perechii, ori dacă, spun eu, facem abstracţie de acest exemplu pentru că este confuz, procentajul se ridică la 77,5 la sută victime femei. Iar dacă ne permitem să adăugăm acele treizeci şi trei de victime „slabe” la grupul femeilor, ceea ce nu ştiu dacă este just, dar eu am făcut acest lucru, dacă am face aceasta, făcând abstracţie de sexul real şi bazându-ne pe rolul lor în relaţiile pe care le aveau cu asasinul, am ajunge la 80 la sută victime din rândul sexului slab, ca să spunem aşa. Cred că asta demonstrează cu prisosinţă componenta sexuală masculină dominantă în acest gen de crime, fiind unul din exemplele cele mai făţişe şi brutale pentru consecinţele care le poate avea o educaţie bazată pe ideea că bărbatul este cuceritorul, iar femeia este cea cucerită, că

bărbatul reprezintă activitatea creatoare, iar femeia reprezintă pasivitatea et cetera…

În acea locuinţă de la primul etaj de lângă Arcul de Triumf a trăit Montserrat bogăţia triumfătorilor. În perioada postbelică a Barcelonei, atunci când în oraşul prosperităţii se răbda de foame, Montserrat servea zilnic tăvi încărcate de cupe cu şampanie şi castroane pline cu caviar, din care vedea cum mesenii mâncau cu lingura de supă.

Ar fi trebuit să bănuiască faptul că povestea nu se va termina bine atunci când a asistat la cataclismul care a însemnat moartea lui Argelagot, în ’50, la trei ani după ce Montserrat a venit ca servitoare în casă. Nici Mama Pisicilor, nici Tata Zmeu, nici Avelino şi nici surorile acestuia nu plângeau de durere, ci de frică. Nimeni nu avea încredere în ceilalţi. Se simţea în aer că Tata Zmeu nu va putea păstra ceea ce construise până atunci Argelagot. Bineînţeles că nimeni nu vorbea de asta, nici pomeneală, dar se respira un aer plin de presimţiri sumbre în timpul teribilelor funeralii, la care luaseră parte numeroşi reprezentanţi ai autorităţilor, oameni politici în uniformă, oameni de afaceri, artişti favorizaţi de mecenatul celui îmbogăţit în Indii. Până şi muncitori îndureraţi, cu beretele în mână şi târşâindu-şi espadrilele, au venit la înmormântare. Şi toţi, toţi, toţi, cu condoleanţele lor, păreau că îşi luau adio nu numai de la bătrânul şi admiratul Argelagot, ci şi de la prosperitatea familiei, de la pactele făcute cu defunctul, pacte care, dintr-odată, se dovedeau a fi personale şi netransferabile. Multe priviri s-au oprit cu părere de rău asupra lui Tata Zmeu, care căsca de plictiseală la biserică, iar mulţi clătinau din cap, aşa cum face cineva atunci când deplânge anticipat o catastrofă inevitabilă. Apoi, de îndată ce mortul a fost coborât în groapă, Tata Zmeu a ieşit în stradă, la cei cincizeci şi trei de ani ai săi, nefericitul, pentru a demonstra şi a-şi demonstra că acum el este cel care conduce, pentru a se bucura

liber şi în faţa tuturor de ceea ce se bucurase până atunci într-o clandestinitate ruşinoasă. Timp de aproape o lună, a fost de parcă nu ar mai fi locuit în apartamentul de lângă Arcul de Triumf, de parcă i-ar fi părăsit pe Mama Pisicilor şi pe fiii acesteia. Iar Mama Pisicilor a devenit şi mai feroce şi veninoasă, contagiindu-le şi pe fiicele ei, devenind abominabile mamă vitregă şi surori vitrege ale Cenuşăresei, care era Montserrat. Era momentul să fi fugit, dar Montserrat a rămas. A continuat să fie fetiţa rătăcită în pădure, timidă şi speriată, tăcută, supusă, aşteptând tot timpul apariţia unei păstoriţe mărinimoase care să-i întindă mâna, să-i ofere merindele şi să o ia în casa ei, salvându-i viaţa. De această dată nu a mai fost o păstoriţă, ci fiul familiei, nevolnicul, veşnicul student la medicină, constructor de vapoare în sticle, care, în loc să-i întindă o mână, i-a cerut-o pe a ei. I-a mărturisit în mod surprinzător iubirea înăbuşită pe care o simţea pentru ea, după care a început o perioadă de trei ani de logodnă stupidă, în timpul căreia Montserrat continua să fie servitoare bună la toate, maltratată verbal şi aproape chiar fizic de femeile din casă, cu excepţia unui mic răgaz, după-amiaza, în care devenea viitoarea noră şi cumnată, ieşind cu băiatul în oraş pentru a bea o ciocolată cu biscuiţi pe strada Petritxol sau a se pipăi cast la cinematograf, văzând filme cu Amparo Rivelles şi Jorge Mistral, Luis Mariano şi Carmen Sevilla. Atunci ar fi trebuit Montserrat să o ia la fugă. Nu a făcut-o, pentru că familia Argelaga era bogată şi trăia într-o fortăreaţă inexpugnabilă, în timp ce afară era o pădure de unde pândeau pericole de o mie de ori mai mare decât despotica Mamă a Pisicilor sau Cumnatele Vrăjitoare.

Lui Montserrat i-ar plăcea să-şi aducă aminte cu satisfacţie de nunta ei şi de intrarea în familia Argelaga, ca o consecinţă a unor drepturi atât de mult râvnite şi meritate. Dar chiar şi azi se nelinişteşte când îşi aduce aminte de atingerea

mâinilor acelui Avelino nehotărât şi nepriceput, care nu a ştiut să-i trezească afecţiunea nici măcar cu cuvintele cele mai vulgare. Acel veşnic student cu privirile furişe, agăţat de fusta Mamei Pisicilor, incapabil să o apere pe Montserrat de răutăţile Cumnatelor Vrăjitoare. În loc să-i asigure protecţia de care avea nevoie, îi sporea neliniştea dându-i de înţeles că tot restul vieţii ei va trebui să aibă grijă de el şi că nu va trebui să se gândească niciodată că va avea cineva grijă de ea. Poate că din acest motiv Montserrat nu s-a grăbit niciodată să părăsească locuinţa de lângă Arcul de Triumf, în ciuda tuturor supărărilor. Avea fantezia de a se gândi că, odată singură cu Avelino, lucrurile nu ar fi putut decât să se înrăutăţească.

Avelino s-a întors deja şi aleargă la dulapul lui pentru a ascunde revistele pornografice pe care le-a găsit la gunoi. Deşi pe Montserrat o interesează foarte mult ceea ce se spune la televizor, chiar dacă nu înţelege mai nimic, nu mai poate rămâne în fotoliu şi se ridică, profitând de absenţa lui Avelino, de parcă Avelino nu s-ar întoarce imediat. Iese în vestibul, şi de acolo în stradă, traversând grădina cu ciment în direcţia containerelor care o aşteaptă cu gurile căscate şi umplute până la refuz. Pe ea se proiectează lumina venită de la etajul de sus, prin geamul mare al terasei, ceea ce înseamnă că vecinii pot să o surprindă asupra dezonorantei ei activităţi de a scotoci în gunoaie, dar nu-i pasă. O împinge o nevoie, o aviditate mult mai puternică decât ruşinea. Au rămas mult în urmă zilele în care îşi pregătea replici pentru cazul în care ar fi fost surprinsă de vecini. „Cred că am aruncat ceva fără să vreau” sau „Nu aţi aruncat dumneavoastră asta la gunoi? Atunci ce vă pasă dacă o iau eu ori altcineva?”

Asta până când a găsit briciul şi cămaşa plină de sânge. Doamne, ce spaimă a mai tras în ziua aceea! Atunci nu ar fi putut să replice nimic dacă

Vecina Târfă i-ar fi pus mâna pe umăr şi ar fi spus: „Ce faceţi? Ce căutaţi acolo?”

Nu trecuse mult timp de când familia Graña se mutase în apartamentul de deasupra. Montserrat încă nu se obişnuise cu ţăcănitul maşinii de scris Olivetti a scriitorului şi urmărea cu nesaţ, la fel ca toată lumea, la radio, în presă şi la televiziune, cazul Omului cu Briciul. Trecuse foarte puţin timp, deci, de când Avelino descoperise că din când în când vecinii se descotoroseau de revistele porcoase. Într-o zi, cuprins de febra sa onanistă, a pus mâna pe punga cu gunoi a vecinilor şi a intrat cu ea în apartament. Punga s-a rupt, iar pe podea s-au răspândit resturi de mâncare, tampoane folosite şi hârtii mototolite şi rupte, mai ales multe hârtii mototolite şi rupte care i-au atras atenţia lui Montserrat.

...pe ea în patru labe, precum animalele carnivore pândindu-şi prada. Putea să vadă de departe cum îi străluceau colţii. Ia să vedem: arată-mi… Nu, nu, nu, te rog, nu! Jocul s-a îndreptat inevitabil spre viol. Micuţa târfă a vrut să facă uz de forţă pentru a scăpa de ghearele vestalelor mele, care s-au năpustit asupra ei cu brutalitate. Dar totul fusese prevăzut. Ţipătul a fost doar o notă scurtă, care a rămas suspendat în înaltul încăperii, într-o zburătăcire instantanee, în timp ce energica Norma punea leucoplastul pe guriţa speriată, Esther făcea bucăţi micul jerseu, iar Berta trăgea de fustă, făcând să-i sară nasturii, dezvelind un glorios şi luminos nud juvenil…

S-au căsătorit în mai 1953, iar Montserrat a continuat să fie fată la toate, maltratată verbal şi chiar fizic de rudele ei de gen feminin, pentru că acolo unde există încredere îţi vine lehamite, iar noaptea era călărită legal de soţul ei, eternul student, incapabil să se descurce în viaţa reală şi cu afacerile familiei.

În 1954, la doar patru ani de la moartea bătrânului Argelagot, Tata Zmeu a trebuit să

închidă fabrica. Au fost unii care au spus că o jucase şi o pierduse la o partidă de cărţi ilegală. Nimeni nu a ştiut cine a răspândit zvonul şi nici în ce fel s-a strecurat el în acea casă a tăcerilor, obscurităţilor şi disimulărilor, în care până şi strigătele cele mai înspăimântătoare se şopteau. Lui Montserrat i-a spus Avelino, „a trebuit să închidem fabrica", „să închidem", ca şi cum el ar fi avut ceva de-a face cu asta, iar în vocea sa se simţea o anumită satisfacţie nesănătoasă, încât cineva ar fi putut spune că dezastrul familiei îi făcea deosebită plăcere. Ca o consecinţă a eşecului, locuinţa de lângă Arcul de Triumf s-a umplut de un Tată Zmeu înfuriat, înnebunit, care şi-a câştigat din plin porecla de Zmeu pe care i-a dat-o Montserrat. Nu ezita să le pălmuiască pe fiicele sale Vrăjitoare, sau pe răbdătoarea sa noră, sau chiar pe propriul său fiu, viitorul medic, dacă nu era tratat aşa cum dorea sau nu primea răspunsul pe care îl aştepta.

Primul fiu al lui Montserrat şi al lui Avelino, Luis, s-a născut încă în locuinţa de lângă Arcul de Triumf. Anul următor, în '55, Tata Zmeu a vândut-o şi s-au mutat în Turn. Ani răi au fost aceia, pentru că familiile scăpătate mustesc de frustrări şi ciudă, lansând cu uşurinţă acuzaţiile pe care nu îndrăznesc să şi le aducă unii altora la adresa persoanelor apropiate, dar din afara familiei, în acest caz Montserrat şi copilul, mai exact copiii, pentru că între timp se născuse şi Pedro.

Tata Zmeu şi-a recâştigat totuşi neruşinarea, a arborat acel zâmbet larg şi crud şi pleca în fiecare zi din Turn spunând că se duce la muncă, iar Mama Pisicilor bodogănea că, de fapt, el se ducea la târfe, în timp ce Cumnatele Vrăjitoare îşi făceau cruci prin colţuri întunecoase şi o certau pe Montserrat pentru că nu frecase bine alama de la balustrada scărilor, sau nu spălase bine geamurile de la terasa de sus, în timp ce Avelino, veşnicul student, se încuia în cameră pentru a vedea dacă

putea termina în sfârşit blestemata aceea de facultate de medicină. Se încuia, iar pe ascuns, crezând că nimeni nu îşi dă seama, construia vaporaşe pe care le introducea în sticle şi se masturba la vederea fotografiilor unor artiste îmbrăcate sumar, Rita Hayworth, Gina Lollobrigida, Lana Turner.

A în împins-o pe Norma cu faţa la perete. Am pus câte o mână pe fiecare din… cu mâinile sprijinindu-se de perete, foarte desfăcută… Dădea din şolduri şi din cap cu mişcări circulare iuţi. Gemea la lovituri, scotea sunete nearticulate, spunea lucruri incoerente.

S-a simţit tot atât de captivată de acele fragmente fără cap şi coadă pe cât era soţul ei de orgiile fotografice. De atunci, simţea în fiecare zi nevoia de a adulmeca în gunoi pentru a recupera acele deşeuri literare. Fără să-şi dea seama, într-o anumită parte a minţii făcuse deja legătura între excitaţia pe care i-o produceau discuţiile despre Omul cu Briciul şi acele hârtii mototolite, iar găsirea cămăşii pătate de sânge până la coate nu a făcut decât să confirme o bănuială. Tocmai fusese ucisă doña Engracia, casnica, atunci când arma crimei şi probele incriminatoare apăreau în container, în faţa Turnului, în punga cu gunoi a Vecinei Târfe de la etajul de deasupra.

Din acea zi, Montserrat urmăreşte pe furiş intrările şi ieşirile Vecinei Târfe, totdeauna atât de machiată şi îmbrăcată, atât de doamnă, o doamnă aşa cum ţi-o doreşti, dar târfă, deoarece numai târfele ies şi intră la asemenea ore, pentru că numai târfele merg cum merge ea, pentru că numai o târfă este capabilă să omoare aşa cum o face Omul cu Briciul.

— … Unul din stâlpii de sprijin ai teoriei freudiene, spune o tinerică fâşneaţă, foarte aranjată şi crispată, este invidia penisului. A vorbit pentru prima oară despre acest lucru în *Trei eseuri pentru o teorie sexuală,* din 1905. Umflându-se în pene pe

piedestalul său de supremaţie a sexului masculin, Freud a presupus că femeia îl invidia probabil pe bărbat şi nici măcar nu i-a trecut prin minte că bărbatul ar putea invidia capacitatea de a fi mamă a femeii. Este evident că sunt mult mai spectaculoase sarcina şi naşterea decât micul număr al erecţiei. Bărbatul invidiază maternitatea şi de aceea îl jenează actul sexual, îl jenează ideea că îşi aduce o contribuţie care poate favoriza miracolul atât de invidiat, miracol al cărui merit îi revine în întregime femeii. Pe bărbat îl jenează atât de mult să facă dragoste încât, în general, percepe acest lucru ca pe un act agresiv, cu atât mai mult cu cât se obişnuieşte să se presupună că e vorba de un act agresiv din partea sa, iar atunci se compară penisul şi penetrarea cu arma albă care se înfige ori se stabilesc analogii între penis şi armele de foc *et cetera,* pentru a nu intra pe terenul fanteziilor ori practicilor sado-masochiste, în care bărbatul este, de obicei, cel care torturează, iar femeia este victima. Invidios pe maternitate de când este lumea lume, bărbatul a lăsat-o pe femeie în casă, spunându-i: „Foarte bine, tu ai demonstrat deja de ce eşti în stare, acum lasă-mă să demonstrez şi eu”, după care a plecat la vânătoare, la război, într-o constantă încercare de autodepăşire, de întrecere, de a-şi demonstra lui însuşi de ce e în stare, într-o patetică încercare continuă de a fi la înălţimea femeii. Iar această ieşire din casă se transformă în cele din urmă într-o fugă ruşinoasă şi laşă. Bărbatul întoarce spatele realităţii care îl ruşinează şi îl deprimă şi pe care o urăşte din acest motiv. De aceea… scuzaţi-mă, termin imediat, face un gest în direcţia partenerului de discuţie masculin care se impacientează lângă ea, de aceea religiile, inventate de oameni pentru a explica lumea în felul lor, nu pot accepta crearea omului ca pe un act de simplă maternitate. De exemplu, în mitologia egipteană, zeul primordial, Ra, îl imaginează pe om, iar acesta iese dintr-un ochi al său. Sau în alt

text se spune că Ra şi-a amputat sexul, fiţi foarte atenţi, căci este foarte semnificativ, iar bărbaţii s-au născut din picăturile de sânge scurse în pământ. Iar femeile sacre, în religie, femeile, nu vorbesc de zeiţe, care au fost inventate pentru a marca distanţa în raport cu femeile normale şi obişnuite, femeile, spun eu, trebuie să fie virgine pentru a ocupa un spaţiu într-o religie, trebuie să fie virgine. Virgine, evident. Pentru a fi venerată o femeie care a fost mamă, ea trebuie să-şi păstreze în mod miraculos virginitatea. Adică, din punctul de vedere al bărbatului creator de religii, actul sexual era considerat un lucru murdar şi agresiv, care macula şi degrada. Această idee conform căreia femeia se murdăreşte, se degradează, se perverteşte atunci când face dragoste a fost preluată de toate societăţile.

După gestul pe care îl face participanta la discuţie care se arată plină de pasiune şi nu este alta decât o specialistă în psihologie pe care o cheamă Díez, Montserrat înţelege că vorbitoarei i s-au făcut semne să-şi scurteze poliloghia. Lui Montserrat nu-i convine, deoarece era entuziasmată de discursul fetei. Încă puţin şi ar fi aplaudat ca un copil la teatrul de păpuşi.

Iar în poală avea acel puzzle al hârtiilor pe care tocmai le scosese din punga cu gunoi a vecinului. Ţăcănitul maşinii de scris Olivetti, care poate vedea totdeauna că este chemată pentru orice treabă, pentru a face cumpărăturile fiindcă Vecina Târfă este plecată, pentru a-l însoţi pe instalator când este nevoie de reparaţii în baie*...mi-am dorit să pot citi în mişcările convulsive ale buzelor şi mandibulelor sale întregul şir de insulte şi injurii care îi licăreau în minte. Am provocat-o cu cruzime, ca şi cum aş fi încurajat-o să gândească mai dur, sperând să văd cum se tatuează blasfemii pe fruntea ei…* Vecina Târfă iese în fiecare seară pentru a-şi vinde trupul şi a secera vieţi, după care se întoarce şi îi povesteşte scriitorului de

obscenităţi experienţele sale. Aşa îşi câştigă ei existenţa.

Nimeni nu ştie din ce a trăit familia Argelaga din ’55, atunci când s-au instalat în Turn, până în ’64, când a murit Tata Zmeu. Lumea îşi închipuia că din vânzarea proprietăţilor bătrânului Argelagot, care erau o mulţime. Şi-au închipuit că mai întâi a fost vândută locuinţa de lângă Arcul de Triumf, doar pentru a scăpa de bârfelile vecinilor apărute după închiderea fabricii. Dar în afara aceleia, mai erau altele: apartamentul în care locuise doña Teresita, alte două în Gracia, un magazin de pe strada Vila i Vilá, nişte curţi foarte mari de pe strada Tarragona, unde erau ţinute vitele destinate sacrificării în abatoare. Îşi închipuiau că Tata Zmeu juca la cărţi şi mai avea din când în când noroc, atunci când apărea cu un jambon sau cu un pachet de cutii de conservă, iar perioadele de ghinion erau cele în care dispăreau podoabele de totdeauna ale Turnului: ceasul cu carilon, candelabrele de porţelan cu imagini pastorale, bustul din antreu, salatiera din cristal şlefuit.

În orice caz, acea epocă de mizerii a prins-o deja foarte departe pe Montserrat, pentru că, în sfârşit, în vara lui 1956, Avelino a devenit doctorul Argelaga, după treisprezece ani de studii, iar în 1959 au putut să se mute într-un apartament din Ensanche, în fine o locuinţă proprie, unde au deschis şi cabinetul de consultaţii şi unde Montserrat şi-a adăugat la calitatea de soţie, mamă şi servitoare pe aceea mult mai demnă de infirmieră. Montserrat calculează vârste, care îi folosesc pentru a situa în timp evenimente: numărând pe degete, ajunge la concluzia că Avelino avea deja treizeci şi doi de ani atunci, iar ea număra deja douăzeci şi nouă dintr-o viaţă care nu ajungea niciodată să fie a ei, în timp ce copiii aveau cinci şi trei, ah, da, care făceau gălăgie pe coridor în timp ce Avelino consulta, că doamnele îi zâmbeau fără chef, „ce drăgălaşi”, atunci când

făceau vreo boroboaţă, că Avelino scotea capul pe uşa cabinetului şi îi dojenea cu asprime: „Nu vreţi să tăceţi odată? Montserrat! Potoleşte-i pe copii!”

Locuinţa se afla pe strada care acum se numeşte Gran Via de les Corts Catalanes (pe atunci Bulevardul José Antonio Primo de Rivera), în acel loc în care, în zori, cerul se împarte în două zone perfect diferenţiate, ziua la dreapta, noaptea la stânga. Au observat aceasta Luisito şi Pedro, într-o zi care i-a surprins pe întuneric în sufragerie. Ea se ridicase pentru a merge la toaletă, ei se întorceau de la o serbare câmpenească de Sfântul Ion. „Ce faceţi acolo, încă nu v-aţi culcat? Dacă vă vede tatăl vostru… Duceţi-vă la culcare!” Ei au spus: „Aşteaptă, mamă, uite ce frumos e…”

Era atât de frumos să vezi cum se apropia lumina încetişor şi stingea cu nesfârşită grijă strălucirea ultimelor stele. Era fascinant să observi răceala moderată a nopţii de Sfântul Ion, în care copiii trebuiau să se culce târziu pentru că puteau să se culce târziu, în care au avut experienţa unei erecţii în timp ce dansau cu o fată. Poate o şi sărutaseră pe fată şi se întorceau acasă foarte bărbaţi, atât de târziu, atât de liberi, respirând adânc, descoperind pe cer un fenomen pe care Natura li-l dedica în exclusivitate.

Câteodată, Montserrat se gândeşte că viaţa ei nu avusese niciun sens până când nu a găsit acel brici şi acea cămaşă pline de sânge. Până când nu a descoperit noi semnificaţii pentru ţăcănitul de la etajul de deasupra, pentru textele pornografice ale scriitorului care nu ieşea niciodată din casă pentru că îi lipseau ambele picioare, pentru relaţia pasionată şi zgomotoasă pe care o avea invalidul cu acea femeie înaltă şi blondă, cu sânii ridicaţi şi picioare lungi, foarte frumoasă şi foarte pură. Nu-şi amintea să fi fost atât de excitată, atât de vie, în vreun moment al existenţei sale. I se părea că trăise anesteziată, într-un puţ de insensibilitate, de toropeală, de absolută lipsă de comunicare, mai

mult sau mai puţin de bunăvoie, mai mult sau mai puţin de nevoie. Niciodată nu i se păruse atât de fantastică, atât de absurdă, relaţia sa surdomută cu Avelino. Dintr-odată descoperea nebunia familiei Argelaga, care umpluse Turnul, care o molipsise pe Vecina Târfă şi care era direct răspunzătoare de toate crimele Omului cu Briciul.

Într-o bună zi, marchizul necunoscut şi-a vândut pădurea de pini, destinaţia terenurilor a fost schimbată, au fost tăiaţi copacii şi a venit invazia noilor vecini, imigranţi împovăraţi de mizerie, care le-au alarmat atât de mult pe Cumnatele Vrăjitoare. Între mare şi Turn s-au ridicat blocuri de beton, cu rufe întinse la uscat, cu femei certăreţe şi bărbaţi în şomaj, cu copii pe jumătate goi, comerţ cu lucruri furate, delincvenţă juvenilă. Odată transformat paradisul într-un cartier sărac, cei care au fost şi nu mai erau s-au văzut obligaţi să suporte protestele celor care cereau de la Primărie o staţie de metrou, asfalt şi iluminat public, ca şi câteva servicii minime, care fuseseră promise, dar erau inexistente. Au fost şarje ale poliţiştilor îmbrăcaţi în uniforme cenuşii la uşa Turnului, iar oamenii din cartier au dat foc unor autobuze. Când au fost mărite preţurile biletelor de autobuz (cu şase pesete!), s-au format lungi cortegii de muncitori care au refuzat să folosească acel mijloc de transport public şi s-au dus pe jos până la staţia Sant Andreu. Apoi, după ce Primăria a hotărât să satisfacă cererile cetăţenilor, a venit ameninţarea exproprierii de terenuri pentru a lărgi strada care trecea prin faţa Turnului, acel drum de care pe care cu ani în urmă venea în fiecare zi Tata Zmeu cu maşina lui strălucitoare, la apusul soarelui, pentru a-şi schimba cămaşa şi a se întoarce în Barcelona nebună, în sfârşit această stradă asfaltată, blocată de edificii cu apartamente zgomotoase şi crăpate, cu probleme de alimentare cu apă, gaze, electricitate şi droguri. Pe atunci a început decrepitudinea lui Tata Zmeu, care, într-o zi, nu i-a

mai recunoscut pe cei care erau în jurul său şi a căzut într-o stupoare teribilă, lăsând în responsabilitatea Mamei Pisicilor şi a fiicelor sale Vrăjitoare şi Fete Bătrâne lichidarea imperiului. Avelino s-a eschivat de la orice responsabilitate. A ridicat vocea şi a contribuit băneşte doar pentru ca Turnul să nu fie vândut pe nimica toată. Apoi a murit Mama Pisicilor, iar Cumnatele Vrăjitoare au continuat să locuiască acolo cu ce le dădea Avelino, ceea ce lor li s-a părut totdeauna mizerie şi tovărăşie. Au decăzut apoi cele două, au început să se îmbete cu rachiu de anason, să caute prin gunoaie şi să scoată din ele tot felul de resturi. Una a murit lovită de o maşină care a plecat de la locul accidentului, pe Via Julia, iar pe cealaltă au internat-o într-un azil, fiind declarată nebună şi incapabilă să trăiască singură, la cincizeci şi nouă de ani părea să aibă optzeci, fără dinţi, zbârcită şi cocoşată, cu păr cărunt despletit, de nebună, îmbrăcată cu nouă jerseuri de lână, unul peste altul. Le-au numărat atunci când a murit, iar un medic legist, deosebit de obsesiv, s-a ambiţionat să o dezbrace pentru a studia cauza morţii.

Lui Montserrat i-ar fi plăcut să-şi aducă aminte de viaţa ei din Ensanche, cu Avelino, ca despre o epocă de plenitudine. În sfârşit singuri, ea înceta să mai fie servitoare pentru a deveni soţie, mamă şi infirmieră, în sfârşit putând să vorbească pe faţă şi liniştit în timpul meselor sau înainte de culcare, fără intervenţii odioase. Dar nu a fost aşa, era prea târziu, posibilitatea de a comunica normal cu Avelino se pierduse definitiv la un moment dat, în timp ce erau cu gândul aiurea. Dacă ea, în calitate de infirmieră, îl întreba lucruri în legătură cu profesia lui de medic, Avelino îi răspundea fără să stea pe gânduri: „Nu vei pricepe oricum”, într-o manieră atât de tranşantă, evitând-o cu atâta neruşinare, încât Montserrat a ajuns să se gândească la faptul că soţul ei nu ştia răspunsul la întrebările ei şi îşi ascundea propria ignoranţă

apelând la ignoranţa ei. „Nu vei pricepe oricum” a ajuns să fie propoziţia cea mai odioasă pe care Montserrat o auzise vreodată, erau cuvintele care îi închideau definitiv uşile viitorului. „Nu vei pricepe oricum” o trimitea dintr-odată la mirosurile şi murdăriile originii sale, la analfabetismul de care scăpase cu mari eforturi. „Nu vei pricepe oricum” era mai rău decât o insultă, mai rău decât o palmă. „Nu vei pricepe oricum” şi, începând de atunci tăcerea s-a instalat între cei doi. O tăcere care nu fusese convenită, dar tocmai de aceea mult mai densă, ofensatoare şi plină de reproşuri, temeri şi ameninţări. O tăcere în care nu îşi aveau locul nici „dă-mi solniţa”, „bună ziua” sau „ce ai făcut azi?” şi care se completa, prin urmare, cu gesturi bruşte şi inutile pentru a ajunge la solniţa la care celălalt ar fi putut să ajungă mai uşor ori cu întoarcerea spatelui celui care tocmai sosea, poate pentru a-i arăta astfel că acesta nu exista. Vorbeau doar atunci când nu mai aveau încotro, când se aflau de faţă cu copiii ori cu altă persoană, pentru a salva aparenţele, atunci când trebuia să fie reproşate ştrengării sau când nu exista alt mod de a comunica un lucru, dar practica tăcerii atunci când erau singuri a provocat la Montserrat, şi, cine ştie, poate şi la Avelino, un fel de surzenie selectivă care friza fantasticul.

Într-o zi, pe când locuiau încă în Ensanche, la vremea mesei, Avelino a spus deodată:

— O ştii pe Barrera, Pilar Barrera, cea care a venit azi-dimineaţă? i-o trag ori de câte ori vine pentru vizită.

„I-o trag.” Montserrat nu auzise niciodată acea expresie în gura soţului ei şi, probabil, în gura niciunei alte persoane, dar i-a ghicit semnificaţia şi din acest motiv şi-a oprit din mişcare mâna cu care tocmai se pregătea să ducă la gură lingura cu supă. Apoi, încercând să nu-l privească pe Avelino, a sorbit cu grijă conţinutul lingurii, a înghiţit şi a

continuat să mănânce de parcă nu ar fi auzit nimic. Atunci Avelino a adăugat:

— Şi lui Esperabé. Lui Encarna Esperabé, de fiecare dată când vine. Eu îi ling vulva, iar ea îmi suge păsărică.

Montserrat continua să mănânce cu un aer distrat, ca şi cum ar fi ascultat foarte atent ce se transmitea la radio, ca şi cum ar fi mâncat singură. A fost prima oară în care a făcut pe surda, iar Avelino nu a părut mirat, nu a catadicsit să repete ce spusese şi nici să obţină de la ea un răspuns. Pur şi simplu, resemnat, din când în când, o dată pe săptămână, o dată pe lună, deschidea gura atunci când copiii nu erau cu ei, când erau la liceu sau în excursie, şi lansa una din aiurelile lui:

— Azi mi-am făcut nevoile pe doña Enriqueta. Ei îi plac chestii din astea.

Apoi revenea la tăcerile lui de zile întregi. Montserrat ştia că toate acele lucruri nu erau adevărate. Atunci când Avelino îşi primea pacientele, ea se apropia în vârful picioarelor de uşa cabinetului de consultaţii şi asculta atent formulările ceremonioase ale soţului ei, răspunsurile cuviincioase ale doamnelor, domnule Argelaga încolo, doamnă Esperabe încoace. Nu a auzit niciodată ceva nelalocul lui. Uneori, doar uneori, pentru a păstra un anumit gen de demnitate, aştepta ca Avelino să deschidă uşa şi să o surprindă acolo, pentru a-i demonstra că ştia faptul că neghiobiile lui nu erau decât fantezii delirante. Asta nu îl împiedica însă pe Avelino să apară seara în bucătărie şi să murmure distrat: „Mamă, ce i-am mai tras-o azi scroafei ăleia”, sau „Lui Esperabe i-am tras-o azi pe la spate”, deşi Esperabe nu venise în acea zi la consultaţie, iar Montserrat ştia asta, deoarece ea era cea care fixa datele consultaţiilor soţului ei.

Asta trebuie să se fi întâmplat prin 1968 sau ’69, da, cam pe atunci. A fost pe vremea când copiii rămâneau în semipensiune, iar la vremea mesei

tăcerea cuplului devenea insuportabilă. A continuat apoi timp de ani de zile, timp de mulţi ani, cel puţin douăzeci, până când Avelino s-a pensionat, în 89, iar de atunci nu a mai spus lucruri scabroase.

După moartea Cumnatelor Vrăjitoare, Montserrat şi Avelino au mers adesea la Turn pentru a-i da un aspect decent, a-l goli de gunoaiele adunate, a înlătura jegul care ascundea fiorituri moderniste şi tapetele multicolore care reprezentau baluştri ce dădeau spre grădini în stilul celor de la Versailles. Au adus meşteri care să repare instalaţiile sanitare ce nu funcţionau, să cureţe podelele, să zugrăvească pereţii şi tavanele unor încăperi, iar Montserrat în persoană a lustruit alama balustradei scării. Nu au făcut-o pentru ei, ci cu intenţia de a închiria Turnul într-o zi şi a trăi din chiria luată pe el. S-au gândit, de asemenea, că ar putea să se folosească de el fiii lor, Luis şi Pedro. Dar atât agenţiile imobiliare care urmau să le găsească chiriaşi, cât şi fiii lor au reacţionat cu aceeaşi expresie sarcastică: „În cartierul acela…?” Aşa că, atunci când Avelino s-a pensionat, le-au cedat apartamentul din Gran Vía lui Pedro şi Luis, iar ei s-au mutat în Turn. Au pus o încuietoare la uşa vestibulului care se deschide către camerele de la parter, au făcut un perete despărţitor şi au pus o altă uşă cu încuietoare în partea de sus a scărilor, în aşa fel încât au avut un apartament în care două persoane puteau locui comod şi un altul, cel de deasupra, pentru a fi închiriat. Cei de la agenţia imobiliară au zâmbit şi au spus iarăşi: „În cartierul acesta?”, iar timp de trei ani nu au găsit niciun amator. Apoi, în mod surprinzător, cu câteva luni în urmă (mai exact nouă luni, pentru că a fost cu o lună înainte ca Omul cu Briciul să intre în acţiune), s-a prezentat agentul de la imobiliare cu femeia aceea înaltă şi frumoasă, care pare a fi străină şi poartă mereu haine foarte strânse pe talie, pe care o vezi imediat că este o stricată, iar femeia a spus: „Sunt încântată, e o adevărată bijuterie.” Ei au

rămas doar cu intenţia de a o avertiza că nu doreau să aibă scandaluri acolo, pentru că femeia a adăugat: „Soţul meu va rămâne uimit.” şi la urma urmei, dacă se gândeau bine, nici nu puteau să se arate foarte exigenţi.

Soţului îi lipsesc ambele picioare. Este mult mai bătrân decât ea, slab, ridat, cu aspect bolnăvicios, dar vorbeşte cu mult nerv, râde adesea şi manevrează scaunul cu rotile cu o energie şi o rapiditate surprinzătoare. A spus că e scriitor şi că foarte frumoasa lui soţie e muza sa. Doi oameni de la mutări l-au urcat pe scări, ca şi cum ar fi fost o mobilă, împreună cu un bagaj foarte sumar. Şi nu a mai coborât. De atunci, Montserrat se delectează ascultând ţăcănitul maşinii de scris Olivetti de la etajul de deasupra, simţindu-se însoţită în viaţa şi nebunia ei, imaginându-şi ce scrie, ce lumi se creează şi se recreează în acele încăperi în care ea a făcut atâtea paturi, în care a suferit atâtea asalturi ale lui Avelino, unde a ascultat, temătoare, vocea puternică a lui Tata Zmeu care le făcea praf pe Mama Pisicilor şi pe Cumnatele Vrăjitoare.

Râde dintr-odată Montserrat, cum nu a mai râs de multe zile. Se gândeşte că Avelino a crezut, probabil, că ea era surdă, o surdă selectivă, surdă numai pentru anumite teme. Şi oarbă pe deasupra. Pentru că, la scurt timp după ce familia Graña a venit să locuiască în apartamentul de deasupra, Montserrat a deschis într-o zi uşa de la uscătorie pentru a căuta nu ştiu ce şi l-a găsit urcat pe un scaun, cu pantalonii în vine, având un braţ ridicat, în care ţinea stetoscopul lipit de tavan, iar cu mâna cealaltă masturbându-se în ritmul mişcărilor erotice de du-te-vino ale chiriaşilor de deasupra. Montserrat nici măcar nu a avut un moment de tresărire. Doar s-a încruntat, aşa cum face cineva care se întreabă: „Ce venisem să caut aici?”, s-a întors din drum şi a ieşit închizând uşa. Apoi, niciun cuvânt. Aici nu s-a întâmplat nimic. Montserrat era închisă într-o lume în care nu se

întâmpla niciodată nimic, uitându-se prin televizor la acele lumi în care se întâmplau tot felul de lucruri, în care Omul cu Briciul omora femei, până când a descoperit că Omul cu Briciul locuieşte în apartamentul de deasupra şi că este femeie.

Ţac-ţac-ţac face maşina de scris, lucrează soţul, omul fără picioare, care, cu toate acestea, smulge gemete maladive femeii frumoase atunci când fac dragoste, iar în timp ce el scrie porcării *(şi-a scos hainele, făcându-ne praf cu dimensiunile feselor sale lunare şi lăsându-se pe vine deasupra ei, apoi),* Vecina Târfă iese în stradă, face sex pe bani şi ucide din plăcere. Ţaca-ţaca-ţac: sunetul sec, inuman, rezumă nebunia care îi molipseşte pe toţi, care îi face pe toţi să fie complici ai aceloraşi crime.

Când a găsit briciul şi hainele pline de sânge, a fost înfiorată de un sentiment nou, necunoscut. Cu punga de gunoi sub braţ, în posesia probelor indubitabile, a alergat la telefon şi a ridicat receptorul, hotărâtă să cheme poliţia. S-a gândit că Omul cu Briciul, care era femeie, putea să coboare într-o noapte şi să-i taie beregata. Avelino a privit-o încruntat, cu coada ochiului, rupând tăcerea de secole, ca şi cum ar fi fost conştient că trăieşte o clipă de mare însemnătate.

— Pe cine suni?

Ca de obicei, Montserrat l-a auzit fără să-l asculte, dar întrebarea a avut darul să evoce prezenţa în Turn a altei persoane, a altor persoane, a Mamei Pisicilor şi a Cumnatelor Vrăjitoare, şi s-a emoţionat, s-a emoţionat cu mare bucurie, auzind zgomotul nerăbdător al tocurilor în apartamentul de deasupra, ştiind că era făcut, nici mai mult, nici mai puţin, de Omul cu Briciul, care este femeie. E foarte important că este femeie. Aceasta schimbă totul. Pentru că şi Montserrat este femeie. Iar dacă ea ştie cine este Omul cu Briciul şi nu face nimic pentru a-l opri, este drept, poate, să viseze într-o zi că mâna ei este cea care ţine briciul, şi este drept,

poate, să viseze că îşi reglează conturile cu trecutul. Şi poate că aceasta este singura modalitate de care dispune pentru a-şi aminti de lucrurile bune pe care le-a trăit şi care i se şterg permanent din memorie. Generozitatea lui Carapella, bunătatea lui doña Teresita, bunăstarea familiei Argelaga, fiii pe care i-a dat Avelino. În schimb, va trebui să-şi asume riscul unei vizite a Omului cu Briciul, dar nu contează, probabil că merită să rişte. Şi dintr-odată zâmbetul i-a revenit în obraji, după atâţia ani, iar o iluzie copilărească i-a luminat privirea.

A pus receptorul în furcă.

— Ce e cu tine? a întrebat Avelino, enervat. De ce râzi?

— De nimic, a răspuns ea în cele din urmă, nespus de bucuroasă, fericită, strângând sub braţ punga cu gunoi a vecinilor. De nimic. Iar dacă vorbele pot fi arme cu care se atacă de la distanţă, i-a dat cu ele în cap: Oricum nu vei pricepe.

A aruncat la loc gunoiul în container, ca să-l înghită camionul din fiecare noapte, ca să-l facă să dispară pentru totdeauna.

9

TOTDEAUNA SE POATE MERGE MAI DEPARTE

În sfârşit, Damián, grădinarul, aduce ziarul aşteptat, iar ziarul aduce ştirea aşteptată. Doamna de dimensiuni enorme stă la soare lângă piscină, acolo unde vecinii nu-i pot vedea grăsimile şi nuditatea, înfăşurată în castul halat de baie Yves St Laurent.

— Ei? întreabă cu o voce cântată, plină de speranţă.

Nu mai spune! Omul cu Briciul a omorât un bărbat!

— Mă rog, mai mult sau mai puţin.

— Cum adică, mai mult sau mai puţin?

Titlul de-o şchioapă răspunde în locul lui Damián, grădinarul. „A opta victimă este un travestit."

— Bine, dar un travestit este un bărbat! protestează doamna.

— Oare aşa să fie, doamnă?

— Bineînţeles că da. Te îndoieşti de asta?

— Ar putea să fie oameni care să se îndoiască, doamnă.

— În orice caz, este persoana cea mai asemănătoare cu un bărbat pe care a atacat-o nebunul acela, nu?

Şi unde mergem, unde mă duci, dar ce mai e şi asta, ce surpriză, ce vrei să faci.

Coboară ceaţa din vârful muntelui, ascunde coroanele copacilor, se strecoară spre poale, printre trunchiuri, tăcută, ameninţătoare, imensă, monstruoasă, imaterială. Cenuşie. Culoarea morţii este cenuşiul. Cenuşiu lipsit de vlagă, cenuşiu nedefinit, neutru, inexistent, nici alb, nici negru, nici sânge, nici carne, nici peşte. Cenuşiu de

culoarea asfaltului. Ajunge ceaţa la asfaltul şoselei îndepărtate şi uitate şi acoperă totul cu alb, neant abisal şi fumegos care învăluie automobilul ca şi cum ar fi vrut să şi-l însuşească.

Şi unde mergem, unde mă duci, dar ce mai e şi asta, ce surpriză, ce vrei să faci.

Şi de ce ne oprim aici.

Până aici am ajuns, până aici puteam ajunge.

Ochii stupefiaţi, marcaţi de rimel, gura care schiţează un gest nesigur şi ingenuu, ceva între o întrebare, o încercare de a ghici şi un zâmbet prostuţ, aha, am înţeles şi nu înţeleg nimic, ce vrei de fapt. Deruta, ai un aer ciudat, nu te-am văzut niciodată aşa, atât de hotărât, atât de energic, atât de vagabond, scuză-mă că spun asta, atât de hotărât să termini o dată pentru totdeauna.

Gata. S-a terminat. Briciul este în buzunarul de la spate, împreună cu pieptenele. Până aici am ajuns. Până când unul spune „destul" şi s-a terminat, s-a terminat şi gata. M-am săturat până în gât de zâmbetele tale şi de bunătatea ta fără margini, de mâna ta impertinentă care mă ciufuleşte în treacăt, luând în posesie, înţelegerea ta de nesuportat, indulgentele tale reproşuri stăpânite, vai, vai, vai, aşa, cu mânuţa pipăind pometii obrazului, vai, vai, vai, cum faci cu copiii, o să-ţi trag nişte bice, în numele tatălui, al mamei şi al întregii familii, amin. Sătul de Tatăl nostru şi de mătănii, de binecuvântări şi rugăciuni fierbinţi, de „vino cu mine la slujbă", chiar dacă rămâi afară, tu vino cu mine, că îţi va face bine. Sătul.

Crucea de aur cu briliante pe piept. Broderiile bluzei. Inelele. Brăţara. Bancnotele în poşetă. Şi un psihopat asasin care circulă liber, pentru a aranja lucrurile. După cum spun săptămânalului *El Caso* şi revista *Interviú,* pune mâna pe cruce şi pe pieptul bluzei. Imitându-l pe violator, sfâşie dintr-o smucitură mătasea, sar nasturii, lăsând să se vadă epiderma albă şi moale, tremurând şi palpitând, un „vai" stupefiat, mâini cu unghii roşii care se agită,

dar care nu pot împiedica ruperea dantelei negre a sutienului, nudul strălucitor, neaşteptat, imposibil, de carne mai fermă decât era de aşteptat, mâini care apucă pieptul imens, iar acum muşcătura care caută sfârcul gigantic, iar ea cotcodăcind ca o găină, aşa face violatorul, le dezgoleşte sânii, pentru a-i face felii, muşcătură, vai, de carne proaspătă.

— Nu fi prost, i-a spus când l-a prins cu banii asupra lui, cu cuţitul în mână, cu mâţa-n sac. Crezi că merită să fii condamnat pe viaţă pentru prostia asta?

— Pleacă de aici, focă.

Focă. Ea a zâmbit. A dominat situaţia cu arta ei de regină-mamă, de mamă văduvă, de văduvă neagră. Nu era prima dată când i se spunea „focă”. I se spusese de mii de ori, de atât de multe ori încât se obişnuise de acum, chiar o amuza, ca şi cum ar fi o poreclă drăgăstoasă, focă, zâmbet binevoitor, îngăduitor până la greaţă.

— Nu ai prefera să trăieşti în această casă? îşi ofer o slujbă. Te voi plăti bine. Vei fi şoferul meu. Ştii să conduci? Secretarul meu, ştii să scrii şi să citeşti?

Iar el spune „da”, sărman borfaş de rahat, orbit de bogăţie, da, rămâne, pentru că i se pare o pleaşcă grădina imensă, tavanele atât de înalte, strălucirea de oglindă a podelelor, draperiile, statuile, candelabrele, ceasurile, căminul. Iar în ziua în care se va plictisi, o va şterge cu tot ce va putea înşfăca şi va trăi din plin, că viaţa e scurtă. Zgripţuroaică bătrână, focă de rahat, i-a spus „da” şi a transformat-o în mamă asfixiantă, care nu îl lăsa în pace, care se băga în toate, nu face asta, nu te atinge de aia, asta e rău şi asta e bine, roagă-te cu mine sau nu te ruga dacă nu vrei, dar taci din gură, fii atent la ce spune rugăciunea asta, iartă-ne pe noi, păcătoşii, aşa cum şi noi iertăm greşiţilor noştri, Sfântă Fecioară fără de prihană, pupic de noapte bună. Mână de violator care pătrunde între

picioare, sub fuste, chiloţi umezi care prind degetele neîndemânatice ca într-o plasă. Mâini cu unghii roşii care prind capul plecat şi avid, care îl joacă la fel ca pe o minge, cu un efort supraomenesc, coapse neliniştite care se deschid şi se închid, zbucium, coapse doritoare, jos cu chiloţii, zbateri, gâfâieli, luptă furibundă, dorinţă, coapse doritoare, umede, neliniştite, avide, târfă bătrână, apoi surpriza sărutărilor pe gură, cu ruj care mânjeşte buzele strânse, violator violat, cu limba mânjită, cu dinţii mânjiţi, cu gingiile mânjite, vrăjitoare bătrână, lasă-mă pe mine, iubiţel, dragostea mea, copilaşul meu, vino, muşcă, pune-te aşa, vino, vino, muşcă, muşcă…

— Tu ai luat cele zece mii de pesete care erau pe consolă?

— Da.

— Trebuia să-mi fi spus.

Foarte serioasă şi atât, nu mai era nimic de discutat. Ce naiba spera să obţină cu atâtea nazuri? Credea că el îi va fi veşnic recunoscător? Babă putredă de bogată, pentru care erau totuna zece mii de pesete în plus sau în minus. Iartă greşelile noastre, aşa cum şi noi iertăm, bigotă de rahat, ce pretenţii avea? Să se simtă vinovat? Nu, asta nu! Dar era prea târziu, forţa lascivităţii e invincibilă, de nestăpânit, iar fluxurile şi membrele vorbesc prin ele însele, umezeli şi erecţie care trădează, desfă fermoarul, cine ar fi spus, bisericoasa asta, şi mânjeli de fard, înfăţişare de târfă abjectă, căutând o îmbucătură prea mare pentru un şliţ atât de mic, mâini experte care au cunoscut multe penisuri, multe prepuţuri şi acel punct exact al aţei, acela şi nu altul, gură şi limbă devoratoare, care injectează plăcere până la măduvă, salive veninoase care ţi se urcă la cap şi te smulg din această lume. Data următoare i-a şterpelit o sută de mii. Ea nu a observat, el nu i-a dat ocazia să-l ierte şi nici să fie generoasă cu el. Nu voia să trebuiască să-i mulţumească pentru ceva. Două sute. Nimic. Nu a

observat. Trei sute de mii şi tot nimic. Suge asta, scroafă. Da, iubirea mea, sug, comoara mea, vino, vino, acum tu, jucându-se cu capul asasinului ca şi cum ar fi fost o minge, acum tu, iubirea mea, în cavităţi parfumate ale sexului scump, vai, da, vai, da, aşteaptă, să-mi aşez bine fundul, ca să vii, ca să intri, ca să te ţin, tu nu ştii de cât timp te aşteptam, comoara mea. Apoi cinci sute de mii, iar ea se prefăcea în continuare că nu observă.

— De unde ai luat ceasul acela de aur?

— L-am cumpărat cu nişte bani pe care i-am găsit pe aici.

— E foarte frumos.

Căţeaua.

— Asta nu-ţi permit!

Ia te uită, domnule, în sfârşit ceva care nu permite. O făcuse intenţionat: lăsase uşa întredeschisă, i-a permis fetei să ţipe, congestionată de plâns, ruşine şi palme, iar în mână ţinea chiloţii ei rupţi.

— Asta chiar nu permit! Lasă fetiţa! Nu are decât treisprezece ani! Este un delict! Dacă te mai apropii de ea vreodată chem poliţia!

A pronunţat cuvântul magic, cuvântul interzis, poliţia, iar el s-a hotărât să o omoare, pentru că era sătul, pentru că până acolo se putea ajunge. Vor atribui Omului cu Briciul moartea ei, porcului aceluia care le taie gâtul şi apoi le ciopârţeşte sânii. Pe bătrâna vrăjitoare trebuia să o găsească la fel, în mijlocul muntelui, dar intră el în locul presupusei arme ucigaşe, o va înjunghia cu propria lui persoană, o dată şi încă o dată, cu ascuţiş de carne foarte delicată, o dată şi încă o dată, rana deschisă, palpitând, cu sângele picurând, iar presupusa victimă moare între vaiete şi agonii foarte dulci, agitându-şi coapsele, trăgându-l de păr pe violatorul ucigaş, cerând mai multă moarte, mai multă, mai multă, dând pinteni galopului furibund al strangulatorului frustrat spre şi până la explozie,

urletul care sparge caroseria maşinii şi agită perdeaua placidă de ceaţă albă.

Culminează încercarea de asasinat în pauza ţigărilor calmante. Bigota mâzgălită cu ruj oftează, scoate fumul de ţigară pe nas şi spune de câtă vreme aştepta asta şi „cum de te-ai încurcat cu mucoasa aceea”, totdeauna simţise dorinţa de a avea un gigolo. Iar gigoloul dezarmat, învins, fumează şi încearcă să-şi explice ce s-a întâmplat, îşi configurează în imaginaţie o nouă viaţă cu ceasuri, costume la comandă, cămăşi, cravate, restaurante, iahturi, călătorii, capricii, şi nu ştie că într-o zi, după două sau trei luni de experienţe mistice, orgasme electrizante, experimente de kamasutra printre lunecoase cearşafuri de atlas, într-o zi, când Omul cu Briciul o va permite odată cu prima sa victimă de sex masculin, îl vor găsi aşa cum ar fi trebuit să o găsească pe ea, cu beregata tăiată şi pieptul păros brăzdat de tăieturi bestiale. „A noua victimă este un bărbat”, „Omul cu Briciul deschide noi fronturi”, şi se va întoarce Damián, grădinarul, lângă piscină. „Misiune îndeplinită”, „Mulţumesc, masculule”, şi se va răspândi zvonul că mortul era gigoloul, iar sărmana femeie a avut mari neplăceri, ce părere de rău, ultima ei posibilitate de plăceri, dar de fapt a ieşit în câştig săraca femeie, pentru că mare neruşinat era acela, mare neruşinat.

10

TOSCA ŞI GATA

Ziua următoare, Lucía se scoală zguduită de un coşmar de urgenţă şi panică şi se uită la Santiago încruntându-se, pentru că soarele îi răneşte ochii. Oftează când începe să se uite la bărbat, chinuită de urmele simţirilor şi presimţirilor pe care i le lăsase coşmarul. Mai oftează o dată, după câteva clipe de observaţie, ca şi cum concluzia pe care ar putea-o trage din ceea ce vede ar fi fost tot atât de exasperantă ca şi prevestirile. L-a visat pe Santiago mort. A văzut cum sucomba în cele din urmă din cauza depresiei, a neputinţei, a nebuniei. L-a văzut cu venele tăiate, de această dată de adevăratelea, l-a văzut înecat pe fundul căzii ori fulgerat liniştit de un atac de inimă, în pat, ori zăcând dezarticulat în mod brutal pe trotuar după saltul mortal. O înfiorează senzaţia oribilă că acea imagine nu e invocată de teamă, ci de dorinţă. Îşi ia în cele din urmă de la el privirea îngândurată şi sare din pat, grăbindu-se să se îmbrace şi să plece cât mai repede.

Aseară, când s-a întors cu noua ei povestire, Lucía a avut o presimţire şi se teme că aceasta se va împlini azi. Azi, Santiago va mai încerca o dată să-şi ia viaţa. Lucía deschide dulapul, scoate un sutien, oricare, primul pe care îl găseşte, nişte chiloţi, nişte blugi, se îmbracă în grabă, ca şi cum Santiago ar fi fost un monstru adormit care s-ar fi putut trezi brusc şi sări la gâtul ei. O bluză, un jerseu subţire. Apucă în fugă poşeta. Iese din apartament. Fuge.

La început trebuia să fie o poveste de dragoste, foarte realistă, spusă la persoana a treia, fără niciun fel de introspecţie, lăsându-l pe cititor să ghicească gândurile personajelor din acţiunile acestora şi din

dialogurile lor. A dat asigurări că aşa ceva este posibil, sigur că da. „Cineva poate vorbi despre o maşină, poate să o şi conducă, fără să fie nevoie să ştie cum funcţionează motorul.” Povestea de dragoste, de exemplu, dintre un bărbat fără braţe şi o femeie care îl ajută. Bărbatul era poştaş, un colet-bombă îi explodase în mâini. Asta ar putea să-i permită să facă unele reflecţii despre terorism. Apoi, a decis că este imposibil să scrii o poveste de dragoste fără introspecţii, a spus că era tot atât de absurd ca şi cum ai fi încercat să descrii o maşină cuiva care nu ştie ce e asta, vorbindu-i doar despre culoarea caroseriei. „Mai curând sau mai târziu trebuie să-i vorbeşti despre motor şi despre benzină.” Faimoasa poveste a orbilor şi a elefantului. Dar dacă începem să aprofundăm (şi-a obiectat lui însuşi), să lăsăm deoparte subiectul terorismului. Una este să laşi să vorbească personajele, iar autorul să se limiteze să le reflecte vorbele şi aiurelile textuale, fără să se implice, şi alta este să le scoţi la iveală gândurile, care vor fi, probabil, prea apropiate de gândurile autorului, sau cel puţin cititorul ar putea ajunge la această concluzie chiar dacă nu era adevărat, ceea ce este mai rău. Nu a vrut să rişte şi să atingă subiectul terorismului, spunând că nu-i este foarte clar şi pentru că a visat într-o noapte că nişte membri ai ETA umblau după el pentru a-i cere socoteală. În afară de asta, nu voia să descrie povestea de dragoste între un invalid şi o femeie frumoasă. Ar fi ajuns în mod inevitabil să descrie propria sa poveste, să se compătimească, să se justifice, să facă cine ştie ce soi de analiză profundă, lucru pe care îl refuza categoric. Dintr-odată, îi intră într-o zi Lucía în casă şi totul s-a schimbat. Cu faţa iluminată, Santiago spune că acum vede totul limpede şi, fumând ţigară după ţigară, dârdâind de excitare, implorând aprobare cu o privire furişă de câine, dă de înţeles că a descoperit posibilitatea de a scrie o poveste de dragoste fără introspecţii,

sigur că da. Ar fi o poveste pur epidermică, în care sentimentele vor fi presupuse, se vor exclude, vor fi sugerate ori vor fi intuite. Ar fi un roman pornografic. Este ceea ce Santiago a vrut totdeauna să scrie. Acum, erotismul şi pornografia sunt la modă. De ce nu? Un roman foarte sălbatic. Sado-masochist. Un bărbat şi trei femei o pervertesc pe o tânără fată, o sechestrează, o torturează, o violează, o umilesc. Să o prezinte pentru premiul „Zâmbetul Vertical”. Dar nu, îşi schimbă imediat părerea. El nu se vede publicând porcării, are probleme de conştiinţă, e foarte greu să scrii poveşti sado-masochiste păstrând o atitudine distantă care să demonstreze profundul respect pe care autorul îl are pentru femeie. Trebuie apărată ideologia, înainte de toate şi mai presus de orice, iar cartea va deveni incomodă, o carte militantă, de denunţare, iar o carte militantă poate fi orice, numai una erotică nu. Nu, nu, nu, aşteaptă, se gândise la ceva mai bun. O carte erotică care să conţină numai dialoguri, ca *Dialoguri de curtezane* a lui Pierre Louys, da, dar astea vor fi dialoguri între persoane timide, discrete ori mic-burgheze, care nu vor folosi cuvinte care sună urât, nici tu păsărică, nici tu sulă, nici sinonime, nici figuri de stil. Exhibiţionistul va spune: „Vino, uite ce am aici”, iar cititorul îşi va imagina deja despre ce era vorba. „Atinge-o.” „Bagă-ţi-o.” Să renunţi la explicit pentru a apela la imaginaţia cititorului. Ar fi o naraţiune plină de mistere şi ambiguităţi, pe care fiecare ar putea-o interpreta în felul său. Altă povestire ar fi umoristică, plină de echivocuri, nimeni nu înţelege ce i se spune, nimeni nu face ce vrea celălalt, incomunicabilitatea, făţărnicia burgheză. Dar o carte de povestiri de acest fel s-ar repeta şi s-ar goli de sens cu timpul. Aceasta este o idee bună pentru o singură povestire, poate pentru două, poate pentru trei, dar nu pentru zece sau douăsprezece reunite. Nu, adevărul este că trebuie să începi să scrii fără să ai nicio istorie în cap.

Când vrei să povesteşti ceva, fiecare cuvânt al discursului tău, fiecare punct şi de la cap, fiecare virgulă, va apărea în funcţie de această istorie. Îţi vei obliga capacitatea creatoare să treacă prin ţeava grosolană a unei anecdote răsuflate şi irelevante, pe când ceea ce interesează în creaţia literară sunt construcţia frazei, muzicalitatea, sonoritatea unor cuvinte salvate de la uitare. Povestitorul de istorii va putea fi un bufon care distrează gloata, dar nu va fi niciodată un autentic literat. Uită-te la Proust, fii atent la Joyce, se îmbătau cu cuvinte, unul pentru a descrie ca un obsedat până şi ultima reverberaţie a unei raze de soare în picătura de rouă de pe o frunză, celălalt revendicându-şi dreptul de a scrie fără pudoare tot ce unuia ar putea să-i treacă prin cap. Lăsau cuvintele, frazele, literatura să-şi creeze propria istorie. Miracolul creaţiei se datorează acelei magii, acelei chimii prodigioase prin intermediul căreia inconştientul iese la suprafaţă şi exprimă pe cont propriu, fără permisiunea ta, adevărurile sufletului tău sub formă de metafore foarte inspirate. Mai târziu rezultă că toate acestea sunt prostii, *collonades,* aşa cum ar spune Pla. Literatura va depinde întotdeauna de ce doreşte să povestească autorul ori, dimpotrivă, devine scriitură automată, invocare superstiţioasă adresată zeilor şi muzelor, care îşi râd de autor inventând cuvinte şi fraze greu de rostit, care nu duc nicăieri şi nici nu au de ce să intereseze pe cineva. Şi dintr-odată (totdeauna dintr-odată, de azi pe mâine, iluminat de cine ştie ce muză), dintr-odată ideea genială: „Cartea morţilor stupide”. Naraţiuni foarte scurte pentru a relata povestea omului obez care face un infarct la fotbal, rezultat al cumulării unei mese copioase cu bucuria marcării unui gol; şoferul de camion care moare într-un accident pe şosea, duminica, şi îşi atrage ura a sute şi sute de amatori de vacanţe de sfârşit de săptămână blocaţi în trafic din vina lui; poliţistul din film care, în

prima scenă de acţiune, în timp ce-l urmărea pe micul derbedeu care trebuie să-i ofere prima pistă utilă, calcă greşit pe o treaptă şi cade în cap pe scări, rupându-şi gâtul; sau oricare dintre morţile stupide care vin în continuarea unui „uite ce pot face eu”. Dar nu, o bună povestire scurtă trebuie să aibă un final surprinzător, iar aici va sfârşi prin a se face prea evident cine, cum şi când urma să moară.

— Bine, şi atunci ce ai de gând să faci?

— Nimic! Sub forma unui răcnet. Nu-mi vine nimic în gând, Dumnezeule, nimic, sunt complet golit de idei! Plângând.

Pentru că fiecare din aceste schimbări de opinie reprezintă un eveniment teribil. Ori exaltarea ideii geniale, autorul strălucit care te primeşte entuziasmat, cu foile de hârtie în mână, „lasă-mă să-ţi citesc asta, e cel mai bun lucru pe care l-am scris în viaţa mea”, ori naufragierea în cea mai profundă depresie, „Doamne, aşa nu voi ajunge nicăieri, nu sunt în stare de nimic, mă chinui deja de doi ani cu această nenorocită de carte şi nu-mi foloseşte niciun rând, niciun cuvânt amărât, nicio idee din toate câte le-am adus pe lume”. Iar consecinţa o reprezintă înspăimântătoare încercări de sinucidere. Ziua în care a luat pastilele, ziua în care s-a apropiat de balcon în scaunul său cu rotile şi se lupta cu balustrada într-o încercare patetică de a se căţăra pe ea. S-au mutat într-o casă fără etaj, iar atunci a încercat cu briciul, tăindu-şi venele, câteva zgârieturi ridicole şi sânge până la coate.

Plângând:

— Ajută-mă, Lucía, te rog, ajută-mă, dacă nu mă ajuţi, dacă nu ai fi tu, eu… Ea îl îmbrăţişează, îl leagănă, îl sărută pe frunte cu nesfârşită răbdare. Sunt ca un peşte, Lucía. Ştiu asta. Recunosc. Trăiesc de pe urma ta. Sunt incapabil să mă pun în valoare singur, nu sunt în stare să câştig un ban, sunt incapabil să fac ceva pozitiv. Trăiesc pe spinarea ta, Lucía…

Îi învăluie şi îi leagă o funie de gheaţă. Aluzia aminteşte proveniența Luciei („Lena, 24 a., foarte sexy, da la toate fanteziile tale”) şi că niciodată nu o va putea uita. Fata care a venit să vândă sex unui sărman invalid ce nu putea aspira la dragostea nimănui. Fata care s-a îndrăgostit de el, care s-a purificat de culpabilităţi dedicându-şi lui viaţa, făcându-se sclava lui, suportându-i capriciile şi lipsa de cumpătare.

— Lucía, nu vreau să mai fii târfă. Niciodată. De acord? Dacă mă iubeşti, nu te mai prostitua. Îmi promiţi?

— Îţi promit. Ţi-am promis. Îţi voi promite.

— Şi banii ăştia de unde vin?

— Aveam nişte economii.

— Să nu mă minţi, Lucía! Să nu mă minţi, că nu aş putea suporta!

— Nu te mint! Am renunţat! Caut un loc de muncă!

— Lucía…

— Ce?

— Ştiu că nu îţi va plăcea ceea ce îţi voi spune, dar eu îţi spun totuşi, de acord? Dacă nu-ţi convine, nu e nimic. Bine?

— Spune.

— De ce nu cauţi o fostă colegă de-a ta ca să facem un *ménage à trois?* Ce zici? Mi-ar face multă plăcere. Te rog. Nu-ţi place că ţi-am spus-o, aşa e?

— Te rog, Santiago! Pentru numele lui Dumnezeu!

— Te rog, pentru numele lui Dumnezeu, asta spun eu, Lucía! Pe ce am mai sfânt! Ajută-mă! Ce s-ar întâmpla cu mine dacă nu ai fi tu? Nu mă părăsi! Am nevoie de tine!

Capul lui sprijinindu-se pe pieptul ei, legănat de mişcarea uşoară produsă de respiraţia ei.

— Mă vei ajuta?

— Sigur că da. Ştii că poţi conta totdeauna pe mine.

— Cum mă vei ajuta?

— În fiecare zi când mă voi întoarce din oraş îţi voi povesti o întâmplare petrecută în metrou, într-un bar sau în locurile unde mă voi duce să caut de lucru. Iar aceea va fi povestea pe care va trebui să o scrii ziua următoare. Scriitorii îşi alimentează imaginaţia cu ce văd în fiecare zi pe stradă, iar pentru că tu nu poţi ieşi de aici, eu voi fi privirea ta în afara acestor patru pereţi.

— Da, da, te rog, Lucía, da.

— Îţi voi povesti întâmplări cu oameni normali, cu doamne care se duc la piaţă, cu copiii care se duc la şcoală, cu distribuitorii de butelii care nu vor să se culce cu gospodinele…

— Şi îmi vei aduce pe una din fostele tale colege, pentru a face un *ménage à trois?*

În fiecare zi, chiar înainte de a deschide uşa, o umbră întunecă privirea lui Lucía. Îi este atât de frică să nu dea ochii cu o nouă tentativă de sinucidere, încât aproape că e surprinsă găsindu-l Santiago bând un păhărel sau concentrat asupra muncii sale, apăsând pe clapele vechii sale maşini de scris sau făcând corecturi. Un zâmbet strălucitor, o îmbrăţişare, un sărut.

— Ce poveste mi-ai adus azi?

Au început prin a fi istorii despre oameni normali. Despre gospodine, despre copii de şcoală, despre distribuitori de butelii de gaz.

— Asta nu interesează pe nimeni, s-a plâns el. Ce poveşti de rahat îmi aduci!

Iar ea ofta şi închidea ochii, luptând împotriva descurajării.

— Aşa e viaţa, aşa e lumea.

— Viaţa şi lumea mai sunt şi altceva. Nu citeşti ziarele? Poliţia contra ETA, viaţa ocultă a teroristului fugar pierdut în mulţime, viaţa plină de riscuri a poliţistului, într-o uniformă care îl trădează că e poliţist, ţintă perfectă care se detaşează în orice scenariu din oraş. Două forme de paranoia distincte. Viaţa din închisori: un

deţinut este asasinat de altul în timpul unei revolte. Disperarea. Delincventul care alege fuga înainte, care a ars totdeauna punţile în urma sa, conştient că viaţa lui nu e decât o sinucidere foarte lentă. Sau Omul cu Briciul, cel care ucide prostituate… Lucía s-a înfiorat. De ce nu îmi spui povestea fiecăreia din târfele pe care le-a atacat Omul cu Briciul? Ăsta ar fi într-adevăr un titlu fabulos, ce părere ai?

— Bine, Santiago, dar eu nu ştiu poveştile astea. Nu le cunoşteam pe fetele omorâte.

— Nu face nimic. Inventează. Nu o cunoşteai nici pe gospodina care se ducea la Boquería, nici pe elevul care a chiulit, nici pe distribuitorul de gaz care nu voia să facă sex. Inventează, inventează, inventează.

Santiago s-a convins în cele din urmă că aceea e combinaţia perfectă. În ultima vreme face parte dintre cei care cred că toate istoriile sunt deja spuse, că singurul lucru care interesează este forma de a relua întâmplări ştiute. Să inventeze istorii poate oricine. Este destul să ieşi în stradă, să priveşti şi să faci supoziţii. Sau să citeşti o carte şi să te întrebi ce s-ar întâmpla dacă în locul unui anumit deznodământ s-ar fi recurs la altul. Asta face oricine. Şi Lucía e în stare să facă aşa ceva. Şi astfel el, literatul, se poate dedica fără piedici alchimiei îmbătătoare a compoziţiei literare. Să alegi cuvântul care corespunde conceptului exact, să îl combini cu alte cuvinte pentru a forma melodia nouă, în ritmul potrivit, iar apoi nu mai trebuie decât să ţii ritmul.

Aseară, când Lucía a intrat în casă, Santiago o aştepta în dormitor, în pat, cu toate luminile aprinse, răsfoind o revistă pornografică de benzi desenate. Amănuntul a marcat-o pe Lucía, deoarece Santiago se refugiază în lectura acestui gen de reviste doar atunci când nu poate suporta singurătatea. Nu sunt probleme atunci când se îmbată. Când Santiago se umflă cu alcool o face

pentru că a ales drumul care îl duce spre el însuşi, cu Ballantine's se caută şi se găseşte ori nu se găseşte, se îndrăgosteşte de sine însuşi ori se detestă, discută ori dialoghează, dar se află pe teren sigur, aflând că s-a născut singur, trăieşte singur şi va muri singur ca toate fiinţele omeneşti, suportând vestea proastă cu mai multă sau mai puţină sportivitate. În schimb, Santiago care se bălăceşte în pornografie este cel care caută companie cu disperare, chiar şi pe cea a hârtiei, cel care invidiază potenţe şi enormităţi, ca şi isprăvile altora, cel care se compătimeşte pentru limitările sale, cel care nu poate suporta singur singurătatea la care se crede condamnat. Este un sărman bărbat care se rostogoleşte pe panta care duce inevitabil la sinucidere. Acesta a fost presentimentul cu care a primit-o ieri Santiago pe Lucía. Privirea lui a arătat surpriză, apoi interes, iar dintr-odată a devenit admirativă. Nu o văzuse niciodată pe Lucía cu acea rochie lungă, negru cu auriu, atât de mulată pe corp şi decoltată. Era foarte elegantă, învăluită într-un şal de culoare crem cu o neglijenţă studiată. Probabil că umblase acoperindu-şi capul cu el pentru a nu fi recunoscută, probabil încerca să dea de înţeles că decolteul era prea îndrăzneţ pentru a-l lăsa la îndemâna oricărui curios. Era o deghizare, iar cei doi o ştiau, făcea parte din *atrezzo*-ul naraţiunii zilnice, care era pe punctul de a începe.

— Lucía! a exclamat el, făcând revista porno cu benzi desenate să zboare în direcţia terasei, vrând parcă să dea de înţeles că nu mai are nevoie de ea, odată ce fata s-a întors. Presimţirile sunt mult mai rele atunci când bărbatul care urăşte singurătatea o primeşte pe tovarăşa sa de viaţă cu gesturi largi şi voce de stentor: Ce poveste îmi aduci azi? Asta înseamnă că vrea să acopere prin strigăte celelalte voci, cele care îl înnebunesc murmurându-i tentaţii în craniu. Ce poveste îmi aduci azi?

Lucía a închis uşa, s-a sprijinit cu spatele de ea cu un gest foarte teatral, ştiindu-se frumoasă, a

schiţat un zâmbet larg arătându-şi nişte dinţi periculoşi şi a mijit ochii, dându-le o privire perversă.

— Cum ţi se pare rochia mea?

Şi-a scos şalul, descoperindu-şi decolteul generos. Santiago a scos un fluierat admirativ, fluierat care a sunat a gâfâială, a balon care se dezumflă. Oricine ar fi spus că tocmai încasase un pumn în stomac şi încerca să-şi ascundă durerea simulând veselie.

— Ia te uită, eşti impunătoare, a spus el cu convingerea celui care tocmai a primit într-adevăr un pumn în stomac. Şi imediat, din nou cu aviditate: Ce poveste îmi aduci azi?

Ea s-a apropiat de el, a depus pe obrazul lui un sărut de rutină, în timp ce el s-a uitat la decolteul ei fără să arate nici cel mai mic interes.

— Ce s-a întâmplat cu povestea de ieri?

Povestea târfei târâte de păr.

— Lasă povestea de ieri, la dracu'! A apucat-o de încheietura mâinii cu bruscheţe, a tras de ea pentru a o face să se aşeze lângă el, dar femeia s-a împotrivit. Spune-mi-o pe cea de azi! Cum sună cea de azi? Ce legătură are cu rochia asta? Lucía a deschis gura pentru a răspunde, poate pentru a protesta. Şi lasă-mi mie adjectivele. Eu sunt scriitorul, de acord? Tu treci la subiect, la subiect.

În cele din urmă, Lucía a acceptat să se aşeze, marcând parcă neglijent curba unui cordon fără adjective. Santiago a pus mâna pe un magnetofon şi l-a conectat la curent cu mişcări frenetice.

— Haide, haide că înregistrez, spune, spune.

Supusă, cu capul plecat, ea a început:

— Am fost la Opera Liceo cu un bărbat, a mărturisit ea.

— Cu ce bărbat? a tresărit Santiago.

— Cu unul. L-a privit în sfârşit. L-a sfidat, „nu te priveşte". Mâna lui Santiago a ţâşnit, a prins obrajii Luciei, i-a apăsat, obligând-o să facă o grimasă de repulsie.

— Ce bărbat era acela?

Privirea Luciei şi-a schimbat culoarea, devenind una de fiară.

— Santiago, pentru numele lui Dumnezeu, nu există niciun bărbat, nu am mers la Liceo, rochia asta mi-a împrumutat-o o prietenă, azi nu am ce poveste să-ţi spun! Santiago a deschis gura şi a întins mâinile, speriat, rugător. De-a ce ne jucăm?

— Ne jucăm? a întrebat el, derutat.

— Ne jucăm sau nu? a întrebat ea, de acum sătulă, punând lucrurile la locul lor.

— Ah, da, desigur, a acceptat el, învins, ruşinat, nici nu mai ştia unde să privească. Să ne jucăm, să ne jucăm, te rog.

— Era un bătrân. Un bătrân libidinos, impotent, căruia îi place să se laude cu prezenţa unor fete frumoase în loja sa de la Liceo.

Santiago a închis ochii.

— L-am situat deja în peisaj. Nu trece de partea cealaltă, Lucía. Scriitorul sunt eu. Bătrân libidinos. Liceo. Continuă.

— *Tosca.*

— *Tosca!* Mmmmm! ţinând în continuare ochii închişi. Şi-a lăsat capul pe pernă.

Tosca. Actul întâi. Biserica Sant'Andrea della Valle.

— A adormit înaintea ariei lui Cavaradossi din actul întâi. Eu mă aşteptam la asta. Santiago a deschis ochii, s-a ridicat în capul oaselor, pentru că el nu era un bătrân libidinos din aceia care adorm la operă. Aveam totul pregătit. Când am constatat că doarme adânc, m-am ridicat şi am ieşit din lojă fără să fac zgomot. În sinea mea am început să cânt *Recondita armonia di bellezze diverse!* În acelaşi timp cu tenorul. Ştiu *Tosca* pe dinafară şi m-am gândit că puteam, cântând-o, să calculez timpul exact pentru a mă întoarce înainte de final. Am străbătut coridoarele şi am ieşit din Liceo fără să mă vadă nimeni. Odată ajunsă pe Ramblas, m-a cuprins un fel de…

— Ai ieşit pe Ramblas. Punct. Lasă-mi mie literatura. Mai departe.

— M-am îndreptat spre parcarea din piaţa Garduña, unde lăsaserăm maşina.

— Maşina bătrânului.

— Nu. Maşina mea.

— Te-ai dus la Liceo cu maşina ta?

— Nu. Eu mi-am lăsat maşina în parcare în timpul după-amiezii. Ţi-am spus că aveam totul pregătit.

— Atunci spune totul. Spune-mi totul. Eu nu pot să ghicesc, nu trebuie să ghicesc nimic. Continuă.

— În portbagaj aveam o grămadă de haine. M-am dezbrăcat…

Santiago a zâmbit, amuzat.

— Te-ai dezbrăcat? Aşa? Ai rămas în pielea goală în mijlocul parcării?

— M-am dezbrăcat în timp ce fredonam *Non mi ravvisate? Il carcere mi ha dunque assai mutato!* Şi într-adevăr, faptul de a mă dezbrăca acolo, în mijlocul parcării, în pericol de a fi văzută în orice moment de vreun trecător noctambul, vreun delincvent sau vreun pervers, mi-a exacerbat neliniştea…

— Neliniştea! a repetat el, aproape înecându-se în propriile bale. I-a cerut, lacom: Dezbracă-te, dezbracă-te acum. Arată-mi cum ai făcut.

S-a dezbrăcat. Nu a trebuit decât să-şi scoată bretelele şi rochia lungă, negru cu auriu, a alunecat de-a lungul corpului, căzându-i în jurul gleznelor. Lucía şi-a scos pantofii cu gestul abil al celui care are obiceiul să facă aşa ceva de câteva ori pe zi. Şi-a pus un genunchi pe patul moale şi a început să meargă de-a buşilea, ca o pisică, spre un Santiago care râdea, înfierbântat, plescăind din buze şi mişcându-şi capul într-un convulsiv şi continuu „mai departe-mai departe-mai departe-mai departe”.

— Mi-am pus o fustă mini din piele de culoare roşie, strălucitoare, un jerseu mic…

— Un jerseu mic care îi scotea în relief formele ca şi cum nu ar fi fost decât un strat de zugrăveală… improvizează scriitorul, în extaz. În pântecul ei palpita un mare gol umed şi deranjant. Continuă, continuă. Ţi-ai pus chiloţi…? gâfâia ca un câine, cu limba scoasă, curgându-i balele.

— Nu.

— Nu şi-a pus chiloţi! Triumfal, în delir. Sufla un vânticel uşor, poate era doar imaginaţia ei, care se juca printre picioarele ei, gâdilând-o, continuă, continuă.

— … Mi-am pus nişte ciorapi negri şi nişte pantofi albi ţopeşti.

Mi-am pus portofelul şi trusa de toaletă într-o poşetă model *Tipique garce de Montparnasse,* apoi m-am întors pe Ramblas, transformată într-o târfă care îşi caută cu disperare clienţi. În acelaşi timp, Tosca ieşea pe scenă. *Mario! Mario! Mario! Perchè chiuso? A chi parlavi? Eram* crispată de dorinţă, eram de acum ca o drogată…

— Fără adjective! a strigat Santiago, enervat. Eu sunt cel care pune adjectivele aici! Eu sunt scriitorul, tu limitează-te să-ţi spui povestea de rahat!

— M-am îndreptat spre acel colţ de pe Ramblas unde se adună travestiţii, strada unde se află „Pastís”…

— Da, da, strada Santa Mónica, da! Continuă!

— Cam atunci când Cavaradossi şi Tosca interpretau duetul *Non la sospiri la nostra cassetta…* m-am adresat primului travestit pe care l-am văzut…

— Un travestit! O târfă şi un travestit, dar asta e ceva genial! Cum era îmbrăcat invertitul?

— Fustă dreaptă plisată, jerseu de angora cu guler pe gât, ciorapi albi, pantofi cu toc cui.

— Cum arăta?

— Un fel de stivuitor din port îmbrăcat în femeie. Părul negru, moţ Prinţul cel Viteaz. Trăsături brutale, îndulcite cu multe straturi de

machiaj, guriţă a la Jean-Paul Belmondo rujată cu Avon.

— Şi ţâţe mari?

— Ţâţe mari, bineînţeles.

— Ţâţe mari, evident, evident, evident. Este genial, genial, genial. Continuă!

— Îi spun: „ţie ţi se scoală?”

— Ce? L-ai întrebat? Şi el ce a spus?

— Îmi zice: „Dar tu ce eşti?” Nu avea încredere în hainele mele de târfă.

— Bineînţeles!

— Îi spun: „Am bani. Vreau cu tine un pic. Dar am nevoie să ţi se scoale.” Travestitul m-a privit din creştet până în călcâie, confuz, încurcat în propria ambiguitate. Femeia din el voia să nege totul, voia să fie consecventă cu ea însăşi şi să mă respingă cu dispreţ. Dar afacerile sunt afaceri, iar el ieşise pe stradă ca vânzător ambulant, iar tot ce avea în magazin era la vedere, aşa că s-a hotărât: „De ce nu?” şi mi-a spus: „Sunt bipolar şi trifazic, fetiţo. Dacă tu călăreşti frumos, o să fac ce îmi ceri. Dar cer mult şi banii înainte.”

— Vrei să laşi pe seama mea literatura? Ori crezi că am de gând să scriu după dictare? Faci tu totul? Eu nu pictez nimic? Nu ai nevoie de mine? Pot să mă sinucid liniştit? - Lucía a făcut figura unui om care se căieşte, „nu mai fac”. Ţi-a spus că da, i-ai dat banii înainte. Ce a urmat? Unde v-aţi dus?

— La o pensiune. La un mic hotel. În timp ce tenorul cânta *Mia gelosa,* am urcat într-o cameră a hotelului.

— *Mia gelosa!* a cântat Santiago, fără să deschidă ochii.

— *Şi, lo sento… Ti tormento senza posa,* a cântat Lucía.

— *Mia gelosa* a continuat el.

— *Certa sono del perdono se tu guardi al mio dolor!* a replicat ea.

— O femeie în putrefacţie, în spatele tejghelei de la recepţie, a improvizat Santiago, s-a uitat la voi cum te uiţi la nişte limacşi striviţi în timp ce încasa banii de la târfă.

— Am urcat o scară abruptă…

— Colţuri întunecate, duhori de cloramină şi alţi dezinfectanţi, de urină şi de trupuri desfrânate. Acolo se putea înţelege în sfârşit de ce răutatea a fost asociată încă din vechime actului carnal. Sălbatica furie care o stăpânea pe femeia depravată a depăşit-o, imperioasa dorinţă de saţietate îi curgea în picături abundente pe coapse… Continuă, continuă, continuă!

— Am intrat în cameră în timp ce în creier îmi răsuna *Dio, Dio, quante peccata! M'hai tutta spettinata…*

— Şi…?

— Îi spun „Să vedem". Spune travestitul: „Mi-e cam ruşine." Spun: „Să vedem." Implacabil. Îşi scoate jerseul de angora, îşi dă jos sutienul, îşi descheie fusta, se aşază pe pat pentru a-şi da jos ciorapii-pantalon albi, chiloţii.

— O sulă care era cât un bold, a spus Santiago, nebun de bucurie. O unealtă atrofiată, anemică, leşinată.

— Am spus: „Să vedem."

— Să vedem! râde Santiago în hohote. Să vedem!

— Spune travestitul: „Ei, bine, faci şi tu ceva, nu?" Zic: „Eu am plătit deja. Acum e rândul tău." A început să se masturbeze cu eforturi penibile. Dă-i şi dă-i. De la *Or va, lasciami* până la *Quanto mi affretti!* Eu continuam să cânt în sinea mea, în mod automat, *Siam soli? Şi! Qual'é il vostro disegno?* Mă privea neconsolat energumenul travestit, în timp ce insista să-i ceară „ridică-te şi umblă" mortului său Lazăr.

— Lasă-mi mie literatura! Ce mai încolo şi-ncoace! i s-a sculat?

— Nu. Cruţându-i viaţa, i-am spus: „În regulă, întoarce-te cu spatele”.

M-a privit mirat, s-a uitat la fusta mea roşie de parcă s-ar fi aşteptat să vadă pachetul care lui îi lipsea. Am deschis poşeta şi am scos un enorm falus de plastic. Asta l-a făcut să râdă:

— „Ia te uită! Se pare că eşti pregătită pentru o viaţă modernă, inimioara mea!”, a exclamat el.

Eu, imperturbabilă:

— Întoarce-te cu spatele, travestitule”, îi spun eu. Se întoarce cu spatele.

Santiago o mângâia pe Lucía, o mână străină căuta mecanic colţuri, zone erogene, în timp ce întreaga sa atenţie se concentra asupra relatării.

— Se întoarce cu spatele, da, ce mai!

— Briciul tău.

— Briciul meu?

— Da. Îţi aminteşti că ţi-am spus că-l aruncasem la gunoi după ce ai încercat să-ţi tai venele?

— Da.

— Nu l-am aruncat. Ţi-am spus că l-am aruncat ca să nu-l mai cauţi, pentru ca să nu mai faci o încercare.

Îl ţin tot timpul în poşetă.

— Şi…?

— La Liceo cânta corul. *Doppio soldo… Te Deum… Gloria! Viva il Re! Si festeggi la victoria!*

— *Un tal baccano în chiesa!* a cântat el, vesel. *Bel rispetto!*

— Travestitul s-a întors cu spatele la mine, s-a aşezat cu faţa în jos pe pat, iar eu am pus falusul înapoi în poşetă şi am scos briciul. Apoi i-am spus: „În patru labe.” S-a pus în patru labe. M-am suit călare pe spatele lui, i-am trecut mâna dreaptă prin faţa gâtului şi harşt, l-am tăiat de la o ureche la cealaltă, ţac. A făcut un salt cum fac caii când se ridică în două picioare, am căzut amândoi pe pat, el pe spate peste mine, aproape că m-a asfixiat. Atunci, când l-am auzit gemând şi bolborosind pe

zdrahon, când am simţit că s-a prăbuşit ca un edificiu dinamitat, că mişcările lui convulsive mă strivesc, când am ştiut că îmi va muri în braţe şi în timp ce baritonul şi corul cântau *Tosca, me fai dimenticare Iddio! Te aetemum Patrem omnis terra veneraturi* şi cădea cortina peste primul act, în timp ce din gura, nasul şi gâtul travestitului curgeau şuvoaie de sânge, am avut orgasmul. Cel mai teribil dintre orgasme, cel mai dureros, cel mai diabolic. Nu există nimic atât de înspăimântător de lasciv cum este să te vezi acoperită de sânge din cap până-n picioare, iar un corp tremurând, pe moarte, dă din picioare frenetic, căzut peste al tău…

Santiago se zvârcolea şi cânta *Questo é il baccio de Tosca! Maledetta!*

— Nu ajunseserăm încă la acel fragment.

— Nu contează, nu contează. Mai departe. Ce ai făcut atunci?

— Am ieşit de sub acel trup inert, cu picioarele desfăcute, cu ochii şi gura larg deschişi, cu gâtul deschis, apoi, mânjită de sânge, m-am aplecat asupra lui pentru a îndeplini ultimul ritual al Omului cu Briciul. I-am făcut o serie de tăieturi furioase, în formă de cruce, pe ţâţele lui false, crestându-i pielea, lăsând la vedere siliconul, ca pe un sânge marţian, scârbos, sânge plastic şi solid răspândindu-se în cheaguri translucide peste un corp care înceta să mai fie al unei fiinţe umane.

— Genial, genial! suspină Santiago.

— Apoi m-am dezbrăcat de hainele pline de sânge, am făcut un duş pentru a mă curăţa de sângele care îmi acoperea corpul şi îmi încleia părul, având o senzaţie stranie, dacă îmi permiţi să devin puţintel literară. Se poate?

— Spune.

— M-am simţit ca Siegfried atunci când se scălda în sângele balaurului. Îţi aminteşti? Siegfried omoară balaurul şi apoi se scaldă în sângele acestuia, care îl face invulnerabil. Pe

spinare, însă, i se lipeşte o frunză, frunza cărui copac oare? Acesta va fi punctul slab al eroului. Iar pe acolo va pătrunde suliţa trădătorului Hagen, suliţa care va pune capăt vieţii lui Siegfried. Am avut presimţirea că şi pe spatele meu am lăsat din nebăgare de seamă o fisură, o greşeală imperceptibilă ce avea să ducă la pierzania mea.

— Este o imagine vulgară. Continuă, fără filigrane. Ce ai mai făcut?

— Ce a făcut şi Tosca după ce l-a omorât pe Scarpia. Am luat lămpile de pe noptiere şi, sub forma unui candelabru, le-am aşezat pe ambele părţi ale cadavrului. Apoi am căutat o cruce, pentru a o pune pe pieptul lui Scarpia al meu, cum a făcut Tosca, dar n-am găsit.

— Nu a găsit, se lamentă Santiago precum un cor.

— M-am îmbrăcat cu hainele perversului şi am ieşit în fugă din hotel. Nu mi-a păsat că m-ar fi putut vedea persoana de la recepţie…

— … Femeia în putrefacţie…

— O fi crezut că era travestitul. Când se vor clarifica lucrurile, cine va face legătura între acea târfă în minijupă din piele de culoare roşie şi acea femeie frumoasă care îl însoţea pe bătrânul libidinos în loja de la Liceo? Acel nenorocit nu va recunoaşte niciodată că a adormit după primele acorduri ale actului întâi şi nu s-a trezit decât când Tosca se arunca din înaltul turnului. M-am întors la parcarea din Garduña, m-am dezbrăcat iarăşi şi mi-am pus acea rochie lungă, negru cu auriu, mi-am încălţat pantofii, mi-am pus şalul, iar după ce mi-am aranjat un pic părul, am ajuns în lojă chiar un pic mai devreme decât îmi propusesem şi am putut asculta *Adio vieţii* a lui Cavaradossi.

— *E non ho amato mai tanto la vida…* a fredonat Santiago. Apoi dintr-odată, uluit: Bine, dar tot ce mi-ai povestit, Lucía… E adevărat!

De câtva timp Lucía se lăsa mângâiată, leneşă, absentă. Iar acum întreruperea mângâierilor a

făcut-o să tresară. A deschis ochii şi a văzut un Santiago îngrozit, dezolat. Schimbarea bruscă a atitudinii şi expresiei este alt indiciu neîndoios de melancolie nefastă. Entuziasmul exagerat, veselia râsetelor crispate şi ascuţite s-au risipit brusc cu un rebel şi furibund „nu se poate". Omul fără picioare, omul incapabil să avanseze în vreo direcţie, nici măcar în sens figurat, refuză să creadă că lumea îşi poate continua drumul fără el, protestând faţă de o asemenea nedreptate:

Tot ce mi-ai povestit e adevărat! Coborând glasul, cu faţa descompusă şi tremurând: Totul este adevărat. Nu ai fi putut să-ţi imaginezi totul singură. Tu l-ai omorât pe travestitul acela…

Lucía a zâmbit cu indulgenţă.

— Nu l-am omorât eu, Santiago…

— Ba da, ba da, ba da, am citit în ziar! I se spunea *Motocicleta!* Începea să se înfurie, iar asta a făcut-o pe Lucía să zâmbească.

— Bine, dar a fost omorât acum câteva zile, Santiago.

— Dumnezeule, dacă e adevărat, asta înseamnă că te prostituezi! Asta îl scandaliza mai mult decât povestea cu asasinatul. Te vinzi, continui să te vinzi, târfă nenorocită! Mi-ai promis că nu o vei mai face!

A încercat să-i dea un pumn, de care Lucía l-a eschivat cu uşurinţă, rostogolindu-se spre cealaltă extremitate a patului şi lăsându-se să cadă pe podea. Invalidul nu putea să o urmărească, ceea ce l-a făcut să scoată un răcnet, un plânset de neputinţă.

— Mi-ai promis, târfă nenorocită, mi-ai promis că nu te vei mai prostitua!

Lucía se simţea caraghioasă în goliciunea ei, a roşit şi voia să se acopere cu ceva, apoi să plece pentru totdeauna de acolo. A trebuit să promită şi să jure încă o dată şi încă o dată că nu se prostitua, că îşi căuta de lucru, că trăiau din banii pe care ea îi economisise, din câteva munci temporare

constând din anchete la domiciliu şi din banii pe care îi primea cu împrumut de la o prietenă. S-a urcat cu grijă înapoi în pat, temându-se de posibila lovitură cu laba a fiarei indignate, l-a îmbrăţişat pe Santiago, l-a dezmierdat la pieptul ei, îngânând un cântec de leagăn.

— Povestea ta e plină de greşeli, a scâncit el, trăgându-şi nasul. Punctul slab de pe spatele lui Siegfried. Frunza ta de copac este costumul de travestit din portbagajul maşinii tale. Aici îţi va înfige Hagen suliţa mortală. A spus-o de parcă şi-ar fi dorit acest lucru. Asta a fost o imprudenţă din partea ta. Te vor pescui imediat.

— Am aruncat hainele travestitului într-un container din piaţa Boquería.

— Amprente la pensiune, a insistat el.

— Le-am şters.

— Nu ai avut cum să le ştergi pe toate. Una tot ţi-o fi scăpat. Şi ai dosar la poliţie pentru că ai fost arestată în mai multe rânduri pentru prostituţie. Toate târfele au dosar la poliţie. Te vor depista repede.

— Aşa e, a admis ea, foarte obosită. Ai dreptate.

— Povestea ta e un rahat, a oftat Santiago, ceva mai alinat.

Apoi Lucía i-a şters lacrimile cu vârful limbii şi, puţin câte puţin, au început să facă dragoste. A trebuit să-şi amâne fuga pentru ziua următoare.

Iar azi a ieşit având presimţirea că, la sfârşitul acestei fugi zilnice, se va întâlni cu o nouă încercare de sinucidere, vene tăiate, un corp fără picioare atârnând de o funie, placidul somn al celor sedaţi, oase rupte pe trotuar sau la capătul scării. Şi se întreabă, ca în fiecare zi, de ce nu transformă această fugă într-una definitivă, în fugă de-a adevăratelea, altă casă, alţi oameni, altă viaţă, altă iubire, se întreabă de ce nu-l părăseşte definitiv pe bărbatul care a rămas dormind în această dimineaţă, pe care îl vede cum doarme, şi se simte trădătoare şi haină pentru că are asemenea

tentaţii, şi se străduieşte să-şi aducă aminte cum au făcut dragoste ieri, ceea ce trebuie că îndreptăţeşte totul.

Se simte încă şi mai trădătoare şi haină amintindu-şi acea iubire în aceste împrejurări, pe strada largă care duce de la stadion la cimitir, fiind una din numeroasele femei din lungul şir al celor care aşteaptă o ofertă, în această privinţă nu-l poate înşela pe Santiago. Continuă să facă trotuarul pentru că nu ştie să-şi câştige existenţa în alt mod, pentru că nu e aşa de uşor să-ţi găseşti o muncă cinstită, pentru că ştie să fie fidelă omului său în felul ei şi pentru că în această meserie se ispăşeşte mai mult decât se câştigă, iar ea crede că are mult de ispăşit.

O maşină de culoare roşie se opreşte în dreptul ei, iar pe fereastră iese un cap cu păr abundent şi cărunt.

— Cât ceri pentru ceva foarte special? o întreabă bărbatul, care pare simpatic.

* *

SUBSEMNATUL

Realitatea nu este niciodată aşa cum ne-o imaginăm. Realitatea nu este nici măcar aşa cum ar trebui să fie. Abstracţiunea aritmetică a lui doi plus doi nu va avea niciodată vreo legătură cu aceste patru mere concrete care o reprezintă, cu acea culoare, cu acel volum, acea aromă, acel viermişor care se iţeşte din el. De aceea trebuie să presupunem despre comisariat că nu va fi sumbru, rău mirositor, zugrăvit urât şi nici măcar cu decoraţiuni de prost-gust. Iar poliţiştii de la intrare nu se vor năpusti asupra ta atunci când îţi vor citi declaraţia, nu îţi vor pune cătuşele, nu te vor împinge cu bruscheţe şi nici nu te vor închide într-o temniţă umedă şi nici măcar nu se vor uita urât la tine. „Să vedeţi, am venit să mă predau, am adus şi mărturisirea asta.” „Foarte bine, poftiţi, să vedem dacă vă poate primi comisarul.” Comisarul nu va părea un căpcăun, nu va fuma ţigări de foi care te fac să vomiţi şi nici nu va folosi întărituri în dreptul subsuorilor peste cămaşa îmbibată de sudoare. Nici măcar nu va părea că ar fi angajat al Biroului Sinistru, nici nu va folosi o mustăcioară de funcţionar parcă trasată cu rigla. Va citi declaraţia: „Subsemnatul Cutare (probabil va spune „Cutare”), cu cartea de identitate numărul… Dumneavoastră sunteţi subsemnatul?” va întreba el. „Da, desigur.” „… Declar liber şi în deplinătatea facultăţilor mele mintale…”

Ce ai da acum pentru o mică priză de cocaină, pentru a te trezi de tot atunci când, cu stiloul în cumpănă, Waterman, peniţă de aur de optsprezece carate, te pregăteşti să scrii opera cea mai importantă a vieţii tale şi eşti pe punctul de a o face după dictare.

— Scrie! îţi spune zbirul, mic, debil şi elastic, evident dezaxat, care e mai mult pocitanie decât zbir, care e mai mult un micuţ asasin plătit decât un asasin plătit. „… Declar liber… – şi îşi plimbă urgent pistolul pe lângă urechea ta – şi în deplinătatea facultăţilor mele mintale…”

— A facultăţilor tale mintale?

— Ale tale, pui de lele!

— Ale tale sau ale mele?

— Scrie acolo ce îţi spun eu, tâmpitule, sau îţi trag un glonţ, îţi jur că îţi trag un glonţ! Scrie, cum era?, „Şi în deplinătatea facultăţilor mintale”!

Scrii: „… şi în deplinătatea facultăţilor sale mintale…”, „sale” referindu-se la „subsemnatul”, a treia persoană la singular, şi îţi dă prin gând că nimeni nu va crede vreodată o asemenea declaraţie. Nu este verosimilă. Niciodată nu va putea fi verosimil ceva scris în acest fel, la dictarea unui asemenea caraghios. Aceasta se află, ori ar trebui să se afle, în abecedarul romanului poliţist. Iar tu eşti scriitor de romane poliţiste. Eşti, nu-i aşa? Cu toate că acest lucru pe care tocmai îl scrii, acest delir, această absurditate, nu ar fi. Acesta nu este un roman poliţist, deşi te obligă să-l scrii sub ameninţarea pistolului (sau poate tocmai pentru că te obligă să-l scrii sub ameninţarea pistolului), dar tu eşti un autor de romane poliţiste, mă rog, să admitem, romane negre, cum doreşti, clar că eşti, sigur că da. Te-ai dedicat acestui lucru pentru că pentru tine era lucrul cel mai uşor de făcut, pentru că ţi-a plăcut totdeauna să te joci de-a hoţii şi vardiştii, unul se ascunde, iar altul caută, ori de-a ghicitorile, turnee de ingeniozitate; pentru că ai învăţat să citeşti după benzile desenate cu inspectorul Dan, iar mai târziu cu romane de Japrisot, Simenon ori McBain, în colecţia La Cua de Palia, în limba catalană, înainte ca genul să ajungă la modă, înainte de a ajunge la nesperaţii maeştri Hammet, Chandler, Himes, Westlake. Scriai romane poliţiste pentru că, în timp ce te

jucai, aveai ocazia să descrii lumea imediată care te înconjura, exorcizai fantasme şi terori ale lui tu aici şi acum, destul de aproape ca să fii în mod rezonabil sigur de ce spuneai, pentru a-ţi recunoaşte lumea în ce scriai, dar în acelaşi timp cu suficientă fantezie, distanţă şi exotism pentru a gândi fără a fi pedepsit că toate acele lucruri nu li se întâmplă decât altora. Îţi plăcea să spui presei acea prostie nu chiar atât de aberantă, după care tema cărţii îl alege pe autor şi nu invers. Te-ai trezit scriind romane negre aproape fără să vrei, nu-ţi puteai închipui că din maşina ta de scris ar putea ieşi altceva, iar pe când ţăcăneai la maşina ta Olivetti, scoteai mici zgomote din gură, pocnete de revolver, „pac, pac!” ori sunete produse de lovituri, „poc, poc, au!”, recreai dialoguri delirante, „sus mâinile, i-a spus, vreau să atingi cupola catedralei cu vârful degetelor, iar celălalt a atins cupola cu degetele oricât de incredibil ar fi părut acest lucru”, folosirea primei persoane te deghiza în cinic şi îţi permitea să te dedai la perversiuni imposibile. Roman negru, inofensiv, bun de citit în metrou, de folosit şi aruncat, bun pentru a trece prin literatură fără să laşi amprente. Roman pentru iniţierea viitorului cititor militant, pentru o gustare între două caiete de notiţe, pentru a face mai plăcută o călătorie cu trenul, nu aspirai la mai mult. Asta credeai tu, că nu aspirai la mai mult. Un joc foarte distractiv şi inofensiv până când cineva a vorbit de boom-ul romanului negru spaniol, iar criticii şi-au îndreptat privirile spre tine, vorbind de tine cum nu te aşteptai să o facă vreunul, făcându-te să crezi că scrii lucruri mai importante decât credeai.

Chiar acum te fac să crezi că scrii ceva epocal. „… am asasinat în cursul acestui an zece persoane adulte, prin metoda tăierii gâtului cu un brici, iar odată moarte mi-am descărcat furia asupra lor făcându-le mai multe tăieturi pe sâni…”

Va spune comisarul:

— Cum se numea prima?

Vei spune:

— Nu ştiu. Nu am întrebat-o.

— Nici măcar nu ai citit ziarul din ziua următoare? Nu ai avut curiozitatea să afli cum se numea victima dumitale?

— Nu, domnule.

— Nu ştii numele niciunei victime a dumitale?

— Ba da, domnule. Mi se pare că pe travestit îl chema Antonio, Antonio sau Amparo. Pe el într-adevăr l-am întrebat, din curiozitate. I se spunea Motocicleta. A, era una pe care o chema Esperanza, dar nu îmi amintesc pe care dintre ele.

— Nu o fi cea cu sânii tatuaţi?

— Cea cu sânii tatuaţi?

— Una din victimele dumitale avea sânii tatuaţi, nu? Nu ai putut să nu fi observat.

— A, da, da, evident, evident, acum îmi aduc aminte.

— Scrie! Micul zbir, cu un râset de şoricel, adus din spate, paranoic din creştet până în tălpi, îţi trânteşte o mână grea pe umăr. După dictare, aşa cum îţi spun eu! După dictare, la dracu'!

Peşte de rahat, asasin plătit, pistolar, tâlhar analfabet, dobitoc. Să te documentezi. Roman realist, al străzii, cu proxeneţi, târfe, hoţi, poliţişti, drogaţi, trebuie să-i cunoşti, pentru că nu te bagi dacă nu ştii. Să vorbeşti în argou, să stabileşti contactul cu un pervers, aşa cum face un travestit, să ridici cotul pentru *procedural,* să te faci mangă, să fii într-o situaţie nasoală, să tragi pe nas. Trebuie să încerci totul. Cu maria râzi mult. Haşul îţi face foame şi te face să te rătăceşti la fiecare literă, gabori, ge, a, be, o, er, i, poliţişti, protagonişti ai romanului negru, dar şi *polis,* în greceşte, oraş, politică, totul e politică în viaţă, şi tot aşa *ad nauseam.* Whisky-ul te face până la urmă să adormi. Cocaina te transformă în animalul de povară cel mai ingenios al tuturor petrecerilor. Heroina, ca toate eroinele romanelor negre, te

înşală. Te hipnotizează, îţi promite că azi vei visa ideile geniale pe care le vei aşterne pe hârtie mâine, iar până mâine le-ai uitat deja.

Pentru a te documenta despre mediul mafiot adevărat, te-ai dus zbârnâind la Club Parnaso, într-un apartament de pe Ramblas, aproape de Colón, unde te-au surprins draperiile grele de catifea roşie, căminul de o exuberanţă modernistă, sobrul mobilier decó, picturile noucentiste. Te-a surprins acel loc plin de lume până la refuz, fum şi glasuri, unde indivizi sinistri îmbrăcaţi în costume scumpe încă mai jucau sau vorbeau de afaceri la patru dimineaţa. Ţi-au deschis uşile templului lor dându-ţi să înţelegi, cu gesturi severe şi degetul arătător ridicat, că acel loc era mai mult decât un club. Au dezaprobat cu o privire severă neglijenţa ţinutei şi zâmbetul impertinent, dar primeai girul unor parteneri pe viaţă, care te observau cu curiozitate, care se întrebau oare ce o fi cu ăsta şi care interveneau pentru tine cu gesturi de compasiune, solicitând toleranţă pentru novice, pentru ageamiu, pentru fraier, pentru naiv. Te-au primit priviri aruncate peste umăr, şoapte deranjante, s-au încrucişat întrebări din sprâncene, dintr-o parte în alta a localului, „cine e acela, cine e acela?”. Tu chefuiai, băuseşi vermut încă înainte de cină, vin la primul şi al doilea fel de mâncare, chartreuse la desert, rachiu în Arcada Teatrului şi câteva coca-cola cu gin pe drum, pentru a prinde puteri. Trăiai fără a trăi în tine. Ai desfăcut o sticlă cu şampanie şi i-ai ofensat cu hohote de râs inoportune pe obişnuiţii tripoului. Făceau parte din acea specie de persoane susceptibile care, atunci când e de faţă un om vesel, se gândesc imediat că acela râde de ei, caută posibile paiaţe agăţate de spate, verifică dacă s-au încheiat la şliţ, se uită în oglindă să vadă dacă nu au pete caraghioase pe haine sau pe faţă. Iar atunci când nu înţeleg de ce râd cei de la masa de alături, se înfurie şi se hotărăsc să te înveţe minte.

— Cine e acela?

— Un scriitor.

— Aşadar tu eşti scriitor, ţi-a spus cel mai isteţ dintre toţi, cel care avea pâinea şi cuţitul, privindute ca un examinator profesionist al scriitorilor.

— Nici mai mult, nici mai puţin, ai confirmat.

— Adică trăieşti din povestit.

— Nici mai mult, nici mai puţin.

— Şi ce scrii?

— Romane poliţiste. Adică roman negru.

— A, roman negru, ce bine! Te trata ca pe un copil. Ca pe un sărman copilaş, pierdut şi beat, beţiv pierdut, sărăcuţul. Ia te uită ce coincidenţă. Noi toţi de aici suntem de asemenea scriitori. Borfaşul avea suficient aer de borfaş pentru a trece drept scriitor. Noi toţi trăim din povestit. Din a ne inventa istorii. Iar majoritatea sunt poliţiste.

— Serios? Beţiv pierdut.

— Nu vezi că suntem în Parnaso „Sărăcuţul”.

Te-ai prefăcut că-l credeai, deşi era evident că acei povestitori nu-şi câştigau existenţa ca tine. Acei maţe-fripte aveau poate suficient papagal pentru a-i înşela pe imprudenţi, dar poveştile lor vor fi mereu la fel, teoreticieni ai ideii că există foarte puţine poveşti şi toate au fost spuse deja, apărători ai formei pentru a justifica lipsa de imaginaţie, inventatori de argouri, limbaje şi metalimbaje, construcţii şi deconstrucţii, jargoane pentru iniţiaţi, având mereu grijă ca să nu-i înţeleagă cei de la masa alăturată ce spun, mereu aceeaşi poveste redată într-o mie de feluri oarecum diferite, mereu confuze, pentru că apele tulburi îi favorizează totdeauna pe pungaşi, istorii mai mult hipnotice decât fascinante, doar în funcţie de jumulirea naivilor. Dar te-ai prefăcut că le credeai, pentru că asta îţi permitea să le vorbeşti de la egal la egal, asta te făcea să te simţi literat între literaţi, aşa cum nu te-ai simţit niciodată. În afară de asta, erai atât de beat atunci încât doreai să arăţi ce ştiai.

Ai improvizat pentru ei un discurs pe cât de original pe atât de prudent, vorbind înainte de toate de romanul negru, nimic despre romanul poliţist, să nu ne confunde cumva cu adepţii lui Agatha Christie, care sunt de dreapta. Apoi ai pledat în favoarea ideii că voi, autorii de romane negre, reprezentaţi renaşterea realismului, că atacaţi orice fel de triumfalism nesănătos.

— Îi amintim burghezului că trăieşte într-o groapă de gunoi, spuneai, îi amărâm viaţa, să-l ia dracu', suntem atât de curajoşi. Şi te simţeai atât de curajos, te căţărai pe toate viţele-de-vie care îţi ieşeau în cale: Vorbim de corupţie politică în plin paradis socialist, defăimăm denunţând nedreptăţi acolo unde acestea nu pot exista pentru că este interzis să existe, invocăm fantomatici şi inoportuni Oameni cu Briciul în plină Barcelonă olimpică, mereu trebuie să murdărim tot ce atingem, mereu suntem cei care urinăm pe de lături: adică suntem utili! Ei, bine, nu ne place să scriem anumite lucruri, dar cineva trebuie să o facă. La fel ca protagoniştii noştri, cineva trebuie să facă şi muncile murdare.

Aveau chef să te seducă şi te-au sedus făcându-te să crezi că opera ta îi seducea, prefăcându-te că te ascultau cu atenţie. În timp ce te observau de fapt, de parcă ar fi avut intenţia de a te descrie cu trăsături ironice în următoarea lor operă.

Va spune comisarul:

— Cum ai făcut pentru a te strecura în locuinţa lui Esperanza Piedra González?

— M-am băgat. Nu ştiu. M-am băgat. Totul este atât de confuz…

— Unde ai învăţat să foloseşti şperaclul?

— Ce?

— Şperaclul. Cheile potrivite. Privighetoarea.

— Iertaţi-mă, dar…

— Unde ai învăţat să foloseşti paspartuul?

— A, paspartuul. Nu…

— Uşa locuinţei a fost deschisă cu paspartuul. Ai deschis-o tu sau nu?

— Da. Da.

— Cu paspartuul?

— Da, da.

— Unde ai învăţat să-l foloseşti?

— Păi, mi-au arătat. Eu mă documentez. În calitate de scriitor de romane poliţiste, mă documentez. Frecventez lumea din branşă. M-au învăţat să stabilesc contactul cu un pervers, să vorbesc în argou et cetera.

— De ce ai schimbat briciul când ai ajuns la a cincea crimă?

După un timp se vorbea în Parnaso:

— Cine e ăsta?

— Un scriitor.

— E scriitor pe dracu'. Ăsta face comerţ în stradă, eu i-am plasat cocaină de mai multe ori.

Era adevărat. Cumpăraseşi şi vânduseşi câte un pachet din asta şi ailaltă. Te făcuseşi popular în găştile de scriitoraşi, colegi de-ai tăi, furnizându-le droguri de bună calitate. Asta înainte ca persoanele de vază vizibile ale culturii oficiale să fi devenit iarăşi cuminţi şi sobre şi să bea apă plată, abandonând frivolitatea pentru a se închide iarăşi în templele lor de transcendenţă catastrofică. Asta era înainte ca acea cultură oficială liniştită, lenevită şi îmburghezită să-şi întoarcă faţa spre sublim şi să înceteze să aplaude operele care îi aminteau burghezului unde trăia şi care insistau prea mult în a menţiona corupţia şi alte inconveniente.

Din delirurile tale te-a trezit o lovitură de picior în uşă. Ai deschis ochii şi te-ai sculat din pat, ai strigat fără să ştii unde te aflai şi nici de ce totul se prăbuşea în jurul tău. De fapt te-au trezit nişte lovituri date cu tocul unui pistol în tăblia de la capul patului, nişte lovituri discrete, iar tresărirea ta se datora nu atât violenţei loviturilor, cât convingerii tale că eşti singur, că dormeai singur.

Deschizi ochii şi constaţi că te afli mai mult decât în companie proastă, alături de micul asasin plătit sfrijit şi nebun, cu o barbă rară care pare falsă, veche şi mâncată de molii, ochelari de savant pedant care par o mască, păr puţin şi răvăşit, de om slab de înger care îşi smulge părul din cap sau de poet sublim care recită cu strigăte pe un ţărm abrupt. Este reprezentantul borfaşilor de la Parnaso, înarmat cu un formidabil pistol Astra Super Azul, imitaţie de Mauser 1926, cu ţeavă foarte subţire, încărcător suspendat în faţa trăgaciului şi mâner în formă de pară.

— Ce naiba se întâmplă? Ce naiba se întâmplă?

— Stai liniştit, scriitorule. Vin din partea proprietarilor lui Parnaso. Nu e nevoie să dau nume, pentru că ştii la cine mă refer. Avem nevoie de tine. Trebuie să-ţi propunem un târg.

Foarte speriat, încolţit de pistolul uriaş şi de alena intrusului într-un colţ al patului:

— Ce târg?

— Nu îţi cerem decât o favoare, scriitorule, să scrii. Îţi vom da subiecte pentru toate romanele pe care le vei putea scrie până la sfârşitul vieţii tale nenorocite. Ai auzit vorbindu-se de acel Om cu Briciul care bântuie pe aici atacând târfe? Pocitania de asasin plătit nu aşteaptă să-i spui că ai auzit. Scuturi din cap pentru a-ţi alunga mahmureala, buimăceala. De când tipul acesta a început să-şi facă de cap, poliţia nu încetează să ne hărţuiască, urmărind proxeneţi şi vânzători de droguri. Sunt siguri că nemernicul ăsta e unul de-ai noştri, că dăm un avertisment concurenţei, oiţelor rătăcite sau ceva de genul acesta. Tot timpul fac razii, interogând ba pe unul, ba pe altul şi nu ne lasă să trăim. Avem nevoie de cineva care să dea socoteală, să-i distreze un pic. Şi avem nevoie de cineva care să nu fie din lumea noastră, evident, cineva care să-i îndepărteze de cartierul nostru.

— Bine, dar cum poţi să crezi că mă voi oferi drept ţap ispăşitor? Crezi că sunt nebun?

— Toată lumea crede că eşti nebun, scriitorule. Încă din prima zi în care te-ai prezentat la club spunând o mulţime de tâmpenii…

Într-o noapte, în sala principală de la Parnaso, ai surprins o privire care te compătimea, probabil din cauza aspectului tău, probabil din cauza ebrietăţii tale. Ai tras concluziile tale sui-generis şi ţi-ai vărsat năduful asupra acelor persoane, care ţi s-au părut de îndată pompoase şi îngâmfate, despre care oricine ar fi spus că îndeplinesc o misiune sacră, ca şi cum, în fond, nu ar fi fost tot atât de bufoni, păpuşari şi saltimbanci ca şi tine. Nu ai mai putut rezista, nu ai mai putut să te abţii în faţa unui atât de mare sarcasm şi unor asemenea prejudecăţi. Ai izbucnit:

— Ne aflăm aici pentru a distra lumea, nu? Doar pentru a distra lumea, numai pentru a distra lumea, nu pentru a le salva viaţa, nu pentru a-i ilumina şi a-i face mai sfinţi şi mai înţelepţi. Ce pretenţii aveţi? Ca toţi cititorii voştri să se pună în genunchi şi să vă adore, neghiobilor? Sunteţi nişte bufoni. Nu suntem decât bufoni şi paiaţe! Ce aţi crezut că sunteţi? Fecioara de la Fátima?

Au făcut ca strigătele tale să amuţească punându-te în faţa unei oglinzi, apucându-te de păr şi obligându-te să-ţi priveşti imaginea, iar în delirul tău a văzut pe un tâmpit deghizat în Fecioara de la Fátima, ca şi ei, cu legitimaţia clubului său în gură şi aceeaşi privire fanatică, de parcă şi tu ai fi crezut că te-ai născut pentru a salva omenirea, pentru a-i face pe oameni mai buni şi mai înţelepţi şi ai fi aspirat să-ţi vezi cititorii umiliţi la picioarele tale.

— Toată lumea e convinsă că îţi filează o lampă, scriitorule, a spus omuleţul cu pistolul uriaş. Pentru asta te-am tot prezentat tuturor acelor fete, te-am dus în atâtea locuri, de aceea ai găsit atâtea uşi şi atâtea picioare deschise. Există deja o grămadă de lume care spune pe aici că ai fost ultimul client al lui Amparito Motocicleta, şi al

Esperanzei Generoasa, şi al Lenei... Sunt victimele Omului cu Briciul. Doar nu te lauzi peste tot că ai omorât mai multă lume decât Cecil B. De Mille?

— Când am spus asta mă refeream la personajele mele. Pentru numele lui Dumnezeu, sunt scriitor de romane poliţiste! În fiecare din cărţile mele trebuie să fie neapărat un mort, cel puţin unul!

— Păi, şi în cea pe care o vei scrie acum vor fi. Sunt zece morţi în căutare de autor, iar autorul vei fi tu. Ţi-a pus stiloul Waterman în mână. Hai, acolo! Subsemnatul!

— Dar…

— Haide. Fă-o pentru noi. Nu vei regreta. Uite. Un cec bancar în valoare de douăzeci de milioane de pesete, douăzeci de milioane de pesete, nu ai câştigat în viaţa ta douăzeci de milioane de pesete. Îl pui la orice bancă vrei, pentru că va produce dobândă în timp ce tu te odihneşti o vreme boiereşte…

— Boiereşte?

— Pentru că nu vei merge la mititica, bineînţeles. Te vei preface că eşti nebun şi îţi garantăm că te vor băga într-o clinică psihiatrică…

— Nu, eu nu mă prefac nebun, nici pomeneală! Pe Vânzătorul de miere topită, acuzat de douăzeci şi două de asasinate, l-au declarat nebun şi e de şaptesprezece ani într-un spital psihiatric pentru deţinuţi, în aşteptarea procesului, cu prezumţia de nevinovăţie până când o sentinţă demonstrează contrariul, absolvit de responsabilitate criminală dacă este dezechilibrat mintal, dar închis pe viaţă şi uitat de toţi într-un balamuc. Nu, nu, în ţara asta nu-i nicio afacere dacă te declară nebun. Nu, nu, te rog.

— Bine, n-are importanţă, e în regulă. Tu vei vorbi cu avocaţii noştri, cei pe care ţi-i vom trimite. Ei îţi vor trasa un proces pe măsură, cu toate circumstanţele atenuante pe care le doreşti. Nu ai antecedente penale, iar închisorile dau pe

dinafară, adică nu vei mai sta la zdup mai mult de cinci ani. Îţi garantez.

Nu voiai să scrii cuvintele atât de uzate, formulele de totdeauna, acel jargon încâlcit pentru a adormi cititorul până într-atât încât să-l faci incapabil să discearnă ceea ce este real şi verosimil de ce este scorneală capricioasă şi delirantă. Nu voiai să scrii ce îţi dictau ei. Voiai să scrii că scrii ceea ce vrei. Voiai să scrii că nu ai plecat ochii în faţa energumenului şi că te-ai apropiat atât de mult de obrazul lui încât ai putut să-ţi aprinzi ţigara de capătul aprins al ţigării sale. Ştiai însă că o astfel de ieşire i-ar fi jignit pe parnasieni, reprezentaţi de acest individ obtuz, descendent din rozătoare, lipsit de cel mai elementar simţ al umorului. Aşa că te-ai pus să scrii, întrucât te gândeşti că poate astfel te vei pune bine cu ei în cele din urmă. Sunt puternici, au mulţi bani, îţi pot oferi o parte din gloria pe care ei au obţinut-o deja.

Delirezi: Vei deveni faimos, vor vorbi de tine toate ziarele, toate buletinele de ştiri de la televiziune, toate cenaclurile de la radio, cărţile tale vor începe să fie vândute ca pâinea caldă, pentru următoarea ta operă îţi vor da mai mulţi bani decât gaşca asta de povestitori, te vezi scriind în închisoare, vei cere protecţie specială pentru a te separa de psihopaţii periculoşi, pentru a nu ţi-o trage pe la spate, vei învăţa tehnici pe care nici nu le bănuieşti, vei acumula o valoroasă experienţă personală, regim privilegiat pentru că eşti un intelectual. De ce nu? îţi spui, beat de frică.

— Scrie! „În noaptea de 19 martie, undeva în Ensanche, în apropierea pieţei San Antonio”…

Dar comisarul adevărat, nu cel pe care şoricelul şi cu tine vi-l imaginaţi, ci cel de-adevăratelea, va rupe aceste foi de hârtie, va zâmbi cum nu a zâmbit niciodată un comisar de roman, indulgent şi fericit.

— E bine, îţi va spune el. Duceţi-vă acasă. Vă vom chema noi.

— Dar ce spuneţi? te vei speria tu. Ce le vei spune parnasienilor dacă poliţia nu te bagă în seamă?

— Niciuna dintre prostituatele asasinate nu avea tatuaj, îţi va spune comisarul. Nici pe sâni şi nici în vreo altă parte. Iar uşa Esperanzei Piedra nu a fost deschisă cu un paspartu, ci a deschis-o chiar ea. Iar Omul cu Briciul schimba briciul de fiecare dată.

Nu e verosimil. Nu au prevăzut nimic. Se vede că nu sunt decât nişte cârpaci radicali, depinzând doar de forma, de sonoritatea unor cuvinte înşirate unul după altul, fără să ţină seama de semnificaţia lor.

— Asta nu o va crede nimeni! protestezi tu, înfuriat şi descurajat. Nu vor înghiţi gogoşile astea!

— Ba le vor înghiţi, afirmă miniasasinul cu barbă rară, necioplit, chel şi nepieptănat în acelaşi timp.

— Atunci când Omul cu Briciul va ataca din nou – această expresie este o mărturie a valorii operei tale literare, mea culpa: „Omul cu Briciul atacă din nou” sau mai bine „călăreşte din nou” ar fi unul din titlurile tale preferate atunci când Omul cu Briciul va ataca din nou, se va şti că eu sunt nevinovat. Aşa cum s-a întâmplat cu preotul pe care l-au arestat. După cum spun ziarele, acesta a mărturisit că a comis câteva asasinate, dar apoi au continuat să se producă atacuri şi l-au eliberat.

Zâmbeşte parnasianul rozător, care de câtva timp se sprijină cu mâna de masă, pentru că pistolul e greu, nu glumă.

— Totul este prevăzut, scriitorule, spune el, aşa cum se vorbeşte handicapaţilor, sărmanilor neghiobi care nu înţeleg niciodată nimic. Noi ştim deja cine e Omul cu Briciul. Dar pe el nu-l putem… Se întrerupe, stângaci, precum cel care se împiedică de marginea covorului în timpul unei recepţii oficiale şi iese ca din puşcă, poticnindu-se de mai multe ori în mod ridicol. Reuşeşte totuşi să-

şi păstreze zâmbetul…Dar cu el nu putem încheia un târg ca acesta pe care-l facem cu tine. Să zicem că el are în spate o instituţie, nişte instituţii, care nu vor sprijini maşinaţiunea, care o vor boicota chiar, care vor face vâlvă, care vor acuza arătând cu degetul, care vor încheia pacte, vor mobiliza alegători et cetera, nu ştiu cum să-ţi spun. Mic asasin stângaci, care tocmai ţi-a spus cine e asasinul, adică era chiar el, drace, până la urmă era el, aşa cum te gândeai. Aşa că am ajuns la o înţelegere cu acel Om cu Briciul, întrucât se vede că nu poate să se lase de practicile sale, din cauza a nu ştiu cărei nevroze, credinţe sau obligaţii faţă de el însuşi, noi ne vom lua obligaţia de a-i face rost de doamne sau domnişoare pentru a-şi descărca nervii în intimitate şi cu discreţie. Le vom face să dispară fără înmormântări fastuoase, fără tam-tam, nu îi vom deranja nici pe cei de la Pompe Funebre. Nu vor apărea anunţuri mortuare în ziare, nu vor fi invitaţii la doliu, pentru că nu va fi doliu. Iar în schimbul acestui lucru, Omul cu Briciul va dispărea din paginile ziarelor şi va înceta să mai comită imprudenţe. După care nu vom mai avea nevoie decât de un ţap ispăşitor – sau a spus „fraier ispăşitor”? – pentru ca forţele de ordine să fie mulţumite şi să se termine în sfârşit povestea. Iar fraierul ispăşitor – sau a spus „ţapul ispăşitor”? – eşti tu. Subsemnatul. Aşadar, scrie în continuare.

Scrii în continuare, dar acum cu o mână rigidă şi tremurătoare. Ai rămas fascinat de cuvintele „Pe el nu îl putem”. Te-au apucat de gât şi nu te mai lasă să respiri. Ori le-ai înghiţit şi ţi s-au împotmolit la intrarea în stomac. Ori sunt aer otrăvit, aer de cameră de gazare, care îţi umple plămânii şi îţi grăbeşte moartea. „Pe el nu-l putem.” „Ucide.” Pe el nu-l putem ucide.” Cu stiloul în mână, Waterman, peniţă de aur de optsprezece carate, scrii după dictare „… m-am întâlnit cu o femeie îmbrăcată în haină de blană, tocmai deschidea o poartă dintr-un şanfren de pe Ensanche…”, scrii

după dictare, aşa cum nu trebuie niciodată să scrii. Iar acum totul se potriveşte într-adevăr, totul se explică, ca în romanele tale, pentru că nu va fi niciun comisar care să-ţi spună de tatuaje, nici de paspartuuri, nici de schimbări de brice, pentru că nu va fi niciun interogatoriu, acum totul îţi este clar, nu va exista decât o declaraţie scrisă, opera ta postumă, „subsemnatul", apoi o mulţime de martori şi prieteni ai victimelor, care vor spune că tu erai, că tu ai spus, că tu ai fost, că ai fost tu, va mai fi şi un cadavru, al tău, un trup mort şi docil, gata să primească toate acuzaţiile fără să crâcnească, care s-a sinucis aşa cum se cuvine cu un Astra Super Azul, un glonţ în tâmplă, pentru a nu putea dezminţi sau protesta, pentru a nu se putea bucura de apetisantul cec de douăzeci de milioane, reclamă reciclabilă pentru altă ocazie. Scriind după dictare, crezând că aşa vei ajunge la glorie, îţi sapi propria-ţi groapă. A scrie după dictare este modalitatea cea mai potrivită pentru a înceta să exişti, unica modalitate. A scrie ceea ce crezi că borfaşii aşteaptă de la tine, a scrie pentru a le face plăcere, a scrie pentru a te face prieten şi complice cu ei, pentru a-ţi asigura un viitor

— Scrie, la naiba! Subsemnatul!

Nu ai chef să scrii ce îţi dictează ei. Vrei să scrii că scrii ce ai tu chef. Vrei să scrii că subsemnatul l-a înfruntat pe micul asasin, l-a privit în ochi. Atunci scrie asta, ce mai aştepţi? De ce te temi? Scrie. Nu sunt decât cuvinte.

Subsemnatul a înfruntat privirea parnasianului rozător şi s-a apropiat atât de mult de obrazul lui încât ar fi putut să-şi aprindă ţigara de capătul aprins al ţigării celuilalt. Micul asasin şi-a ridicat sprâncenele, uluit.

— Ei, ei, ei! chiţăie şobolanul pe umărul tău. Ce faci acolo? Ce scrii? Te văd, scriitorule, te văd, ori crezi că sunt prost?!

Se apleacă peste aceste foi şi privirea paranoică îi cade pe literele care nu spun ceea ce dictează el,

ce ar fi trebuit să fi scris. Atunci încep să-i curgă balele, se înfurie spunând „dar ce, dar ce, dar ce”, are un moment de neatenţie, uită de pistol, care ţinteşte acum în altă direcţie decât tâmpla ta, iar pentru că nimeni nu se sinucide trăgându-şi un glonţ în ceafă, nu poate trage. Nu o poate face înainte ca tu să te întorci spre el despărţindu-te de el cu un vitejesc „Du-te la dracu’, gunoiule”, înfigându-i în inimă stiloul, Waterman, peniţă de aur de optsprezece carate.

[1] Joc de cuvinte intraductibil: în limba spaniolă *riña* înseamnă „încăierare", iar *niña,* „fetiţă" (n. tr.).

[2] În spaniolă „tata“ se spune *papa,* „mama“ se spune *mamá,* iar *mama* este forma de prezent persoana a III-a singular a verbului *mamar,* care înseamnă „a suge“ (n. tr.)

CUPRINS

1
2
3
4
5
* *
6
7
8
9
10
* *

Table of Contents

1 5
2 21
3 30
4 52
5 71
* 77
6 91
7 103
8 114
9 149
10 155
* * 176